RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

PROJECT	Zonnepark Aadijk fase 2 / Aaboer te Almelo
OPDRACHTGEVER	SolarEnergyWorks (Solar-EP III B.V.)
STATUS	Definitief 2.0
PROJECTNUMMER	20065
DATUM	27 september 2021
AUTEUR	R. (Robin) Droogendijk LLB
CONTROLE	I.M.E.(Ingrid) Hazeleger

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer

info@meesruimteenmilieu.nl | www.meesruimteenmilieu.nl | IBAN NL94ABNA0587770562 | KvK 34237628

COLOFON

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer
085 – 744 08 38
085 – 744 08 37

Inhoudsopgave

		pagina
1	Inleiding	4
2	Planbeschrijving	5
2.1	Projectlocatie	5
2.2	Projectplan	5
2.3	Vigerend planologisch regime	15
3	Beleidskaders	17
3.1	Rijksbeleid	17
3.2	Provinciaal beleid	22
3.3	Gemeentelijk beleid	38
4	Omgevingsaspecten	47
4.1	Analyse van verkeer- en parkeeraspecten	47
4.2	Archeologie en cultuurhistorie	47
4.3	Bodem	48
4.4	Water	48
4.5	Bedrijven en milieuzonering	50
4.6	Externe veiligheid	51
4.7	Elektromagnetische straling	51
4.8	Lichtreflectie	52
4.9	Geluidhinder	53
4.10	Luchtkwaliteit	54
4.11	Natuur	55
4.12	M.e.r-beoordeling	57
5	Beschrijving uitvoerbaarheid	59
5.1	Economische uitvoerbaarheid	59
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	59
6	Conclusie ruimtelijke en functionele inpasbaarheid	61

Bijlagen

1 Landschappelijk inpassingsplan, Feddes | Olthof, september 2021

2 Quickscan Wet natuurbescherming, Van der Goes & Groot, d.d. 30 juli 2020

3 Berekening stikstofdepositie, Cauberg-Huygen, d.d. 9 juli 2021

4 Participatieplan, SolarEnergyWorks, 8 juli 2020

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Nederland bevindt zich middenin de transitie van het gebruik van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Deze energietransitie is noodzakelijk om de klimaatdoelstellingen voor de korte, middellange en lange termijn te kunnen verwezenlijken. Ook binnen de gemeente Almelo is het faciliteren en opwekken van duurzame energie één van de uitgangspunten van het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. Gelet daarop is het van belang dat burgers, bedrijven en overheden de nodige inspanningen leveren deze transitie mogelijk te maken. Vele duurzame energie-initiatieven zijn inmiddels in voorbereiding, ontwikkeling of reeds gerealiseerd. Daarmee is echter nog maar een fractie gerealiseerd van wat nodig is.

SolarEnergyWorks ontwikkelt zonneparken in heel Nederland en heeft als doel een zonnepark te ontwikkelen in Almelo. Ten westen van de betreffende projectlocatie is door dezelfde ontwikkelaar reeds een zonneveld gerealiseerd. Het onderhavige zonnepark ligt dusdanig in de buurt van het bestaande zonneveld, dat in ruimtelijke zin gesproken kan worden van een uitbreiding of tweede fase. Gemakshalve wordt het onderhavige zonnepark daarom 'Aadijk fase 2' of 'Aadijk II' genoemd. De gronden van fase 2 bestaan uit een aantal percelen van in totaal ca. 49,5 ha, waarbinnen ruimte wordt geboden voor zonne-energie, groen en biodiversiteit, recreatie en een nader in te vullen experiment. Het netto zonneveld beslaat 36,2 ha waarop een geïnstalleerd vermogen van ca. 39,3 MWp kan worden gerealiseerd (exclusief opbrengst experimenteerruimte). De hiermee op te wekken duurzame stroom, kan vergeleken worden met het verbruik van ongeveer 10.783 huishoudens. De ontwikkeling heeft naar verwachting een CO_2-reductie van ca. 15.860 ton op jaarbasis als gevolg en zet daarmee een grote stap richting de verdere verduurzaming van de gemeente in het bijzonder en Nederland als geheel.

1.2 Planologische procedure

De beoogde ontwikkeling is strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Om het zonnepark mogelijk te maken, dient dan ook een planologische procedure doorlopen te worden. In opdracht van SolarEnergyWorks heeft Mees Ruimte & Milieu daartoe voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld. De planologische procedure zal worden doorlopen aan de hand van de omgevingsvergunning 'planologisch strijdig gebruik' als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Aan de hand van die omgevingsvergunning kan van het vigerende regime worden afgeweken. Op grond van art. 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wabo dient de motivering van het besluit een Goede Ruimtelijke Onderbouwing (GRO) te bevatten. Voorliggend document vormt deze GRO.

1.3 Leeswijzer

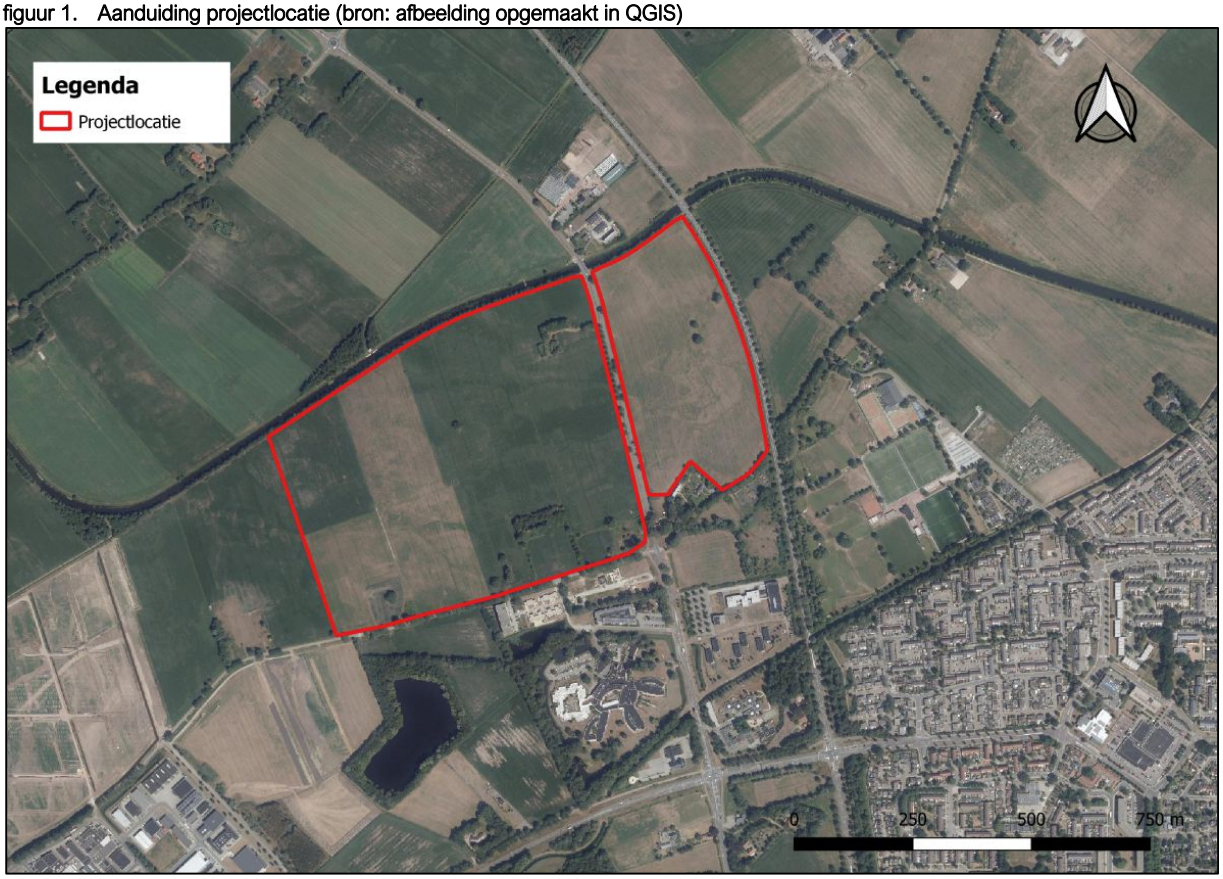
In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de huidige en toekomstige situatie. Het projectgebied en functionele omschrijving en de situatie na planontwikkeling worden daarin besproken. Hoofdstuk 3 voorziet vervolgens in de beleidskaders van de verschillende bestuurslagen, zowel ten aanzien van ruimtelijk beleid alsmede beschikbaar duurzaamheidsbeleid. In hoofdstuk 4 wordt getoetst aan de relevante omgevingsaspecten, beschouwingen van de aspecten worden waar nodig voorzien van een onderbouwing aan de hand van sectoraal onderzoek. Hoofdstuk 5 gaat in op de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Hoofdstuk 6 tot slot, geeft een algehele conclusie van de ruimtelijke en functionele inpasbaarheid van het plan.

2 Planbeschrijving

2.1 Projectlocatie

De projectlocatie beslaat een gebied van 49,5 ha en is gelegen aan de Aadijk te Almelo. De Aadijk ligt aan de noordzijde van de stad. Omliggende gronden betreffen in hoofdzaak agrarische gronden, met aan de zuidzijde het bebouwd gebied van Almelo. Ten westen van de locatie is een bestaand zonnepark aanwezig. Dit betreft het project Aadijk te Almelo, dat opgeleverd is in 2019. Het voorliggende initiatief omvat fase 2. Figuur 1 toont de contouren van de projectlocatie.

figuur 1. Aanduiding projectlocatie (bron: afbeelding opgemaakt in QGIS)

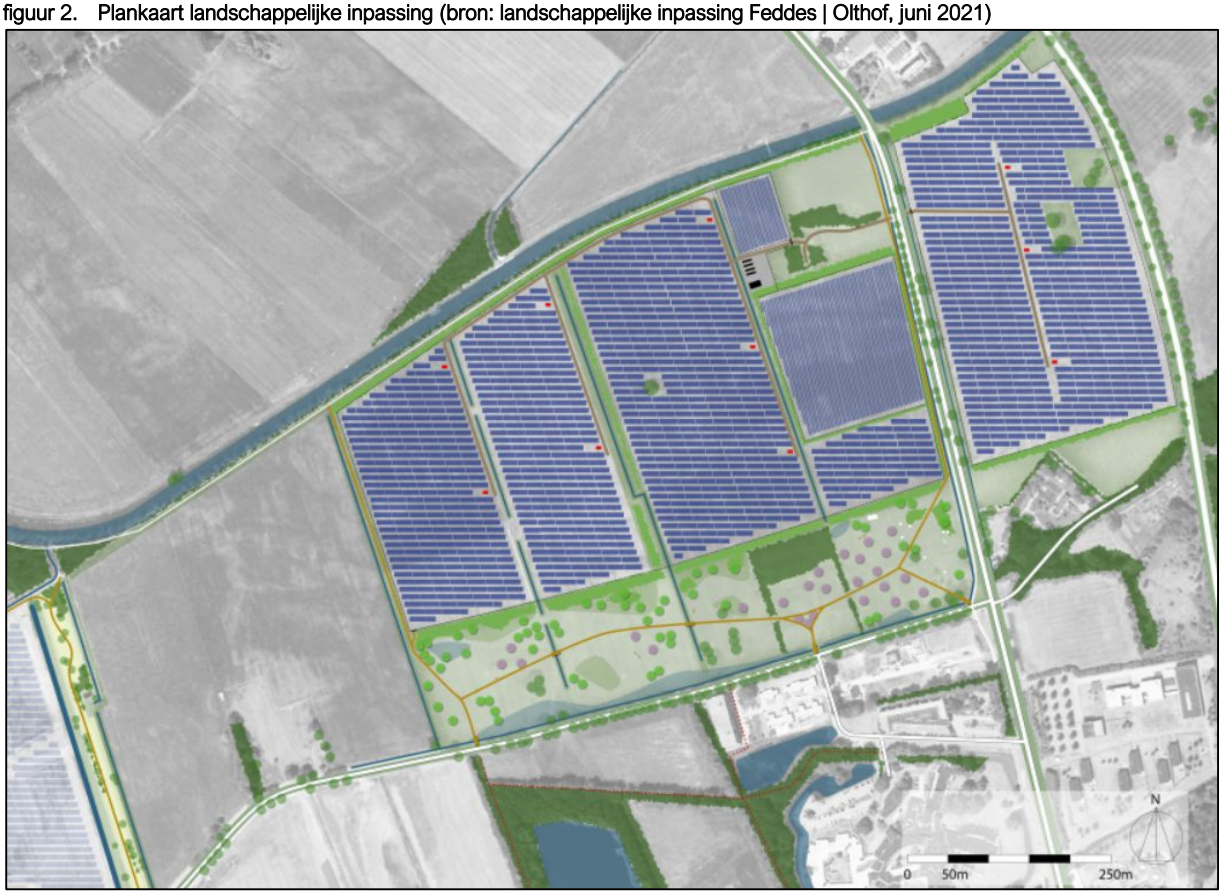
Het projectgebied raakt aan de noordelijke 'Groene Long' van Almelo. Hoewel dit formeel geen onderdeel uitmaakt van het projectgebied, wordt de zuidelijk gelegen Bleskolk als onderdeel van de Groene Long bij de planontwikkeling betrokken door de recreatieve belevingswaarde te vergroten. Middels een nieuwe recreatieve verbinding tussen het Lateraalkanaal (noordgrens projectlocatie) en de Groene Long, worden de twee elementen met elkaar verbonden. Een zone ingeklemd tussen Aadijk I en Aadijk II blijft vrij van ontwikkeling en wordt gereserveerd als Groene Long. Deze gronden behoren daarmee niet tot het projectgebied zoals weergegeven op figuur 1, maar worden wel bij de planontwikkeling betrokken.

2.2 Projectplan

De ontwikkeling behelst de realisatie van een zonnepark ter plaatse van de hierboven weergegeven projectlocatie. In aanvulling daarop wordt in dit park experimenteerruimte geboden, waarbinnen gezocht wordt naar een combinatie van agrarisch gebruik en de opwekking van zonne-energie. Een zonnepark bestaat uit een aantal technische onderdelen, die op zorgvuldige wijze dienen te worden ingepast in het landschap. Hiertoe is door landschapsarchitecten Feddes | Olthof een landschappelijk inpassingsplan op-

gesteld, waarin rekening is gehouden met de bestaande kwaliteiten van het landschap en deze waar mogelijk worden versterkt door het toevoegen van recreatieve meerwaarde en maatregelen ter versterking van de biodiversiteit ter plaatse. In figuur 2 is het ontwerpvoorstel uitgewerkt in een plankaart voor het gebied, dat aan de hand van de ontwerpprincipes van onderhavig park nader wordt toegelicht. Voor een volledige weergave van het inpassingsplan van september 2021 wordt tevens verwezen naar bijlage 1 bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

figuur 2. Plankaart landschappelijke inpassing (bron: landschappelijke inpassing Feddes | Olthof, juni 2021)

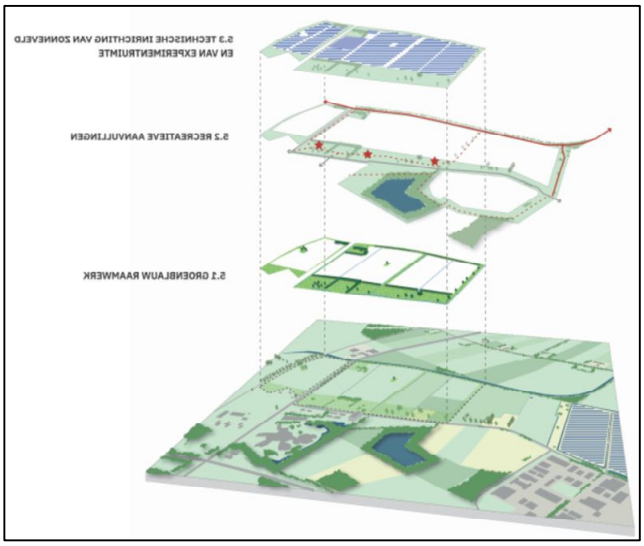

2.2.1 Ontwerpprincipes zonnepark

Uitgangspunt voor de inrichting is zoals aangegeven het behouden en waar mogelijk versterken van de landschappelijke kwaliteiten in het gebied. Voor zonnepark Aadijk II komt dit tot uiting in die lagen, of ontwerpprincipes, aan de hand waarvan het inpassingsplan is opgesteld:

- groenblauw raamwerk;
- recreatieve aanvullingen;
- technische inrichting van het zonneveld, inclusief experimenteerruimte.

De drie ontwerpprincipes die tezamen hebben geleid tot het voorstel voor de landschappelijke inpassing worden hierna per onderdeel nader toegelicht.

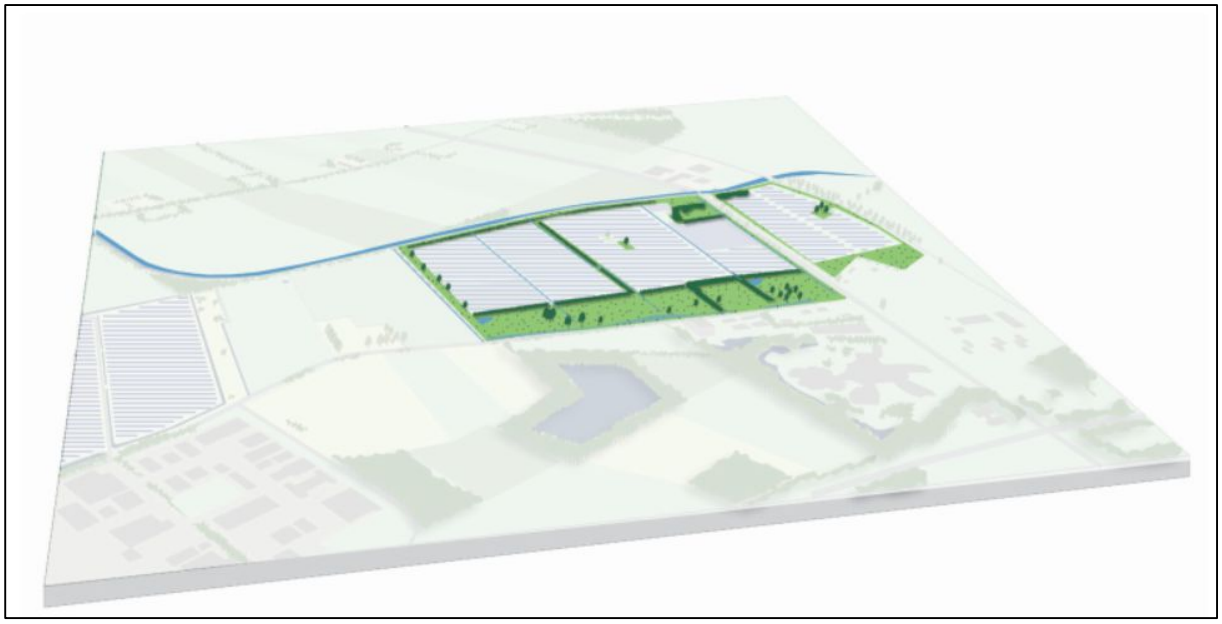
figuur 3. Ontwerpprincipes in beeld

Groenblauw raamwerk

Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan de opwaardering van een groen raamwerk, waarbinnen de ontwikkeling zo goed mogelijk wordt ingepast.

De bestaande sloten die door het park lopen blijven behouden. Hierdoor blijft de opstrekkende verkaveling gehandhaafd. Uitgangspunt voor de inpassing is het behoud van de waardevolle beplanting in het gebied. Deze beplanting is meestal een relict van de erven die aan de Aadijk hebben gestaan. De erven, in combinatie met een brede strook langs de Aadijk zorgen voor enige afstand van het zonnepark tot de openbare weg

figuur 4. Principe groenblauw raamwerk

De invulling, met nieuwe bomen en bloemrijke grasmengsels, ondersteunen de bijen en andere insecten in het gebied, en zorgen voor een vergroting van de ecologische waarde. Aan de zijde van de Aadijk wordt een brede groenstrook van 150 m breed en bijna 800 m lang gerealiseerd, die in nader overleg met de omgeving wordt ingericht. Hierbij wordt gedacht aan een wilde parkachtige inrichting, met kruidenrijk grasland, bomen, struinpaden, kikkerpoelen, banken of picknicktafels, en eventuele simpele speelaanleidingen. De toe te voegen beplanting in de parkstrook bestaat uit verschillende gebiedsspecifieke boom- en struweelsoorten.

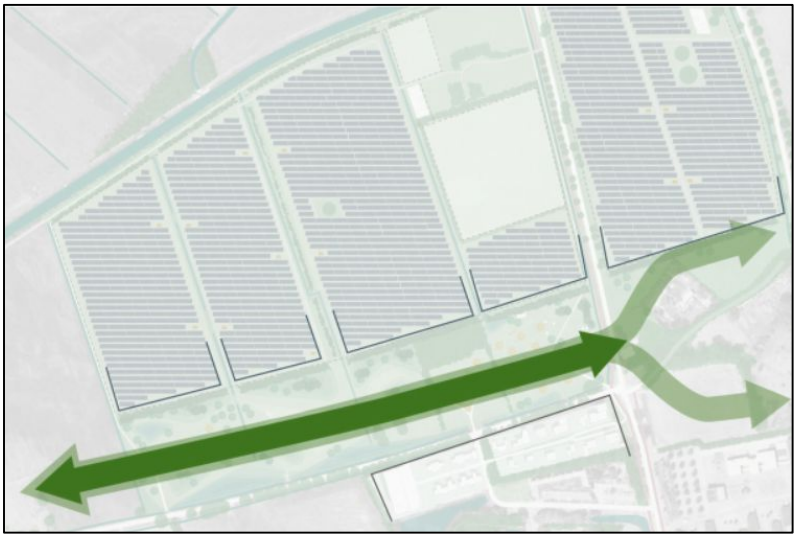
Voor de invulling van de groenstrook is overleg gevoerd met bewoners die zich hebben verenigd in de Bewonerscommissie Aaboerlaan. De overeengekomen invulling is nader uitgewerkt in het document 'Inrichting en beheer groenstrook Aadijk II – Almelo'. Dit document is als bijlage opgenomen bij het landschappelijk inpassingsplan. Het overleg met omwonenden heeft geleid tot een aantal uitgangspunten voor de groenstrook tussen toekomstig zonnepark en de Aadijk. De groene strook:

- Heeft een natuurlijke uitstraling, en grote ecologische waarde,
- Is ook toegankelijk voor mensen, maar biedt geen ruimte voor intensieve recreatie,
- Is zo ingericht dat de zonnepanelen vanaf de woningen aan de Aaboerlaan niet zichtbaar zijn.

Deze uitgangspunten is vertaald in drie bouwstenen voor het ontwerp van de groenstrook.

1. <u>Park als ecologische corridor</u>

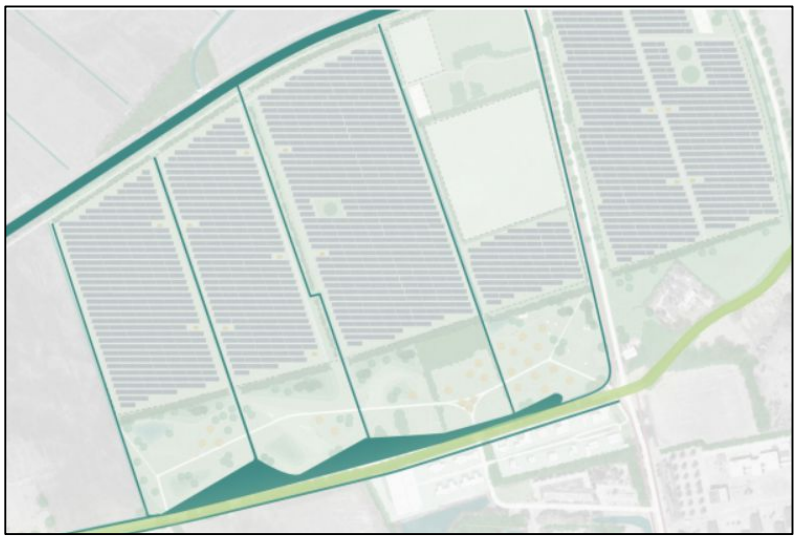
Tussen Aadijk en het hek van het zonnepark blijft een strook van 150 meter diepte vrij. Deze strook krijgt een groene invulling, met ruimte voor dier en mens. Bij de inrichting, aanleg en beheer van deze zone wordt rekening gehouden met de waarde van het gebied als ecologische corridor.

- 150 m afstand tussen zonnepark en stad.
- Het gebied behoudt waarde voor kleine en grotere dieren, zoals bijvoorbeeld de reeën die nu al veel in het gebied voorkomen.
- De nieuwe invulling van de groenstrook draagt bij aan het gebied als ecologische corridor. Een natuurlijke zone met inheemse en streekeigen beplanting. De beplanting bestaat uit verschillende vruchtendragende soorten. Overgangen van natte naar droge delen geeft variatie en poelen bieden ruimte voor amfibieën. Voor het grootste deel bestaat de strook uit bloem- en kruidenrijk grasland met grote waarde voor insecten.

2. <u>Maken van nieuwe waterstructuren</u>

Om de ecologische waarde te vergroten, maar ook om de toegankelijkheid van het gebied voor gemotoriseerde voertuigen te beperken wordt voorgesteld om de bestaande waterstructuren uit te breiden. Langs de Aadijk wordt een lagere natte zone gecreëerd. Op deze plek heeft in het verleden een rivier gelopen; de Vriesche Aa. Bestaande sloten in het gebied sluiten hierop aan.

- Versterken ecologische waarde van het gebied door gradienten toe te voegen tussen droog en nat.
- Waterrijke strook functioneert als barrière tussen Adijk en groenstrook, om onrust in de vorm van brommers/auto's te voorkomen.

NB. Het voorstel leidt tot uitbreiding van de waterstructuren binnen het zonnepark. De waterstructuren maken geen deel uit van de belangrijke oppervlaktewateren binnen het beheergebied van het Waterschap Vechtstromen. Het creëren van de nieuwe waterstructuren in de vorm van plasdras en kikkerpoelen, is niet aan een watervergunning gebonden. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 4.4 van voorliggende onderbouwing.

3. Landschappelijke kamers

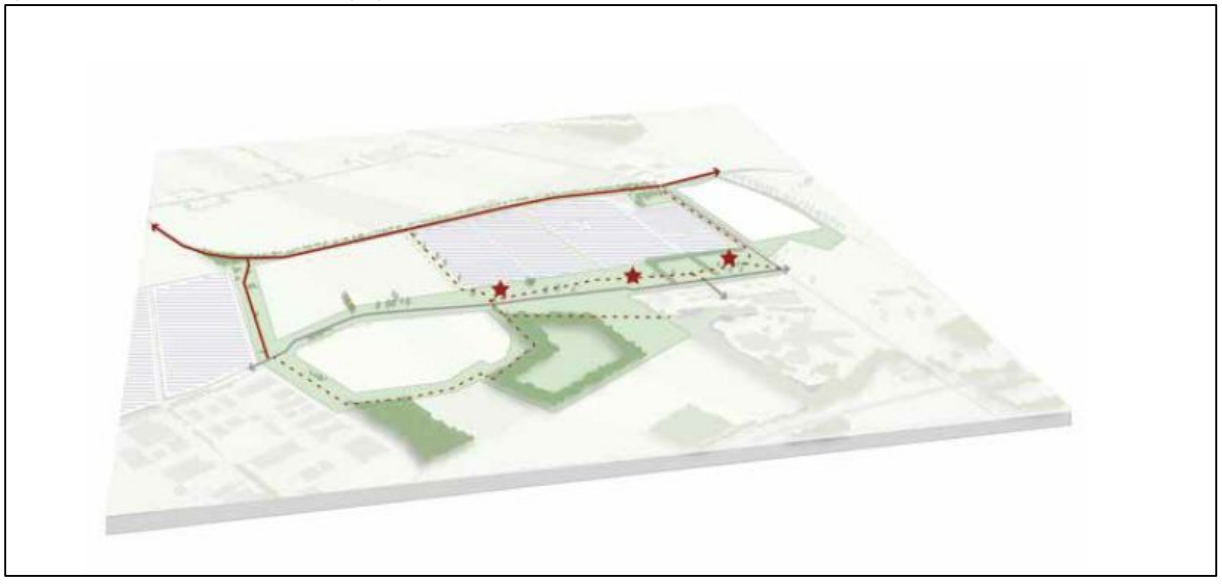
De bestaande sloten in het veld blijven behouden waardoor de opstrekkende verkaveling gehandhaafd blijft. Deze sloten delen het toekomstige zonneveld, maar ook de groenstrook op in landschappelijke kamers. Dit effect wordt nog versterkt doordat langs enkele sloten al bomen of struiken staan. Deze "kamerstructuur" wordt versterkt doordat langs de rand van het zonneveld een brede strook met beplanting wordt aangelegd. Hierdoor blijft het zonneveld uit het zicht vanaf de Aadijk. De landschappelijke kamers vormen ook een aanleiding om de de verschillende wensen en functies van de groenstrook te structureren.

- Zonnepanelen uit het beeld door een heestwerwal langs zonnepark
- Kamers geven aanleiding voor accentverschillen in de groenstrook, natuurkamer, kamer met aanleiding voor spelen, kamer met boomgaard.

Recreatieve toevoegingen

De ligging van het plangebied aan de noordelijke Groen Long van Almelo biedt kansen voor recreatie. Met de komst van het zonnepark kan ook worden geïnvesteerd in het opwaarderen van de recreatieve waarde van het gebied. In het landschappelijk inpassingsplan worden daartoe een aantal voorstellen gedaan, die hieronder nader worden toegelicht.

figuur 5. Principe recreatieve toevoegingen

De nieuwe parkachtige groenstrook direct aan de Aadijk kan aantrekkelijk worden ingericht, waardoor een directe waarde ontstaat voor omwonenden, maar ook voor de stad als uitloper van de Groene Long. Binnen die groenstrook zullen enkele eenvoudige paden worden aangelegd, waarbij ook rekening gehouden wordt met mensen die wat slechter te been zijn. Het padenstelsel wordt aangevuld met enkele picknickta-

fels of banken, en informatiepanelen. Deze panelen geven info over het zonnepark, maar ook over de gebruikte beplanting, en bijvoorbeeld de flora en fauna in het gebied. De exacte inrichting is nog een uitwerking die wordt gedaan in overleg met omwonenden en de gemeente.

In overleg met de gemeente wordt daarnaast voorgesteld om ook buiten het directe plangebied recreatieve paden aan te leggen. Gedacht wordt aan enkele routes door het Bleskolkgebied. Door deze routes ontstaat de mogelijkheid om ook ommetjes door het gebied te maken.

figuur 6. Struinpad Bleskolk

Langs de oostelijke zijde van het plangebied kan een eenvoudig struinpad voor een verbinding zorgen met het noordelijke pad langs het Lateraalkanaal. De bestaande route langs het Lateraalkanaal wordt ter hoogte van het zonnepark begeleid door struweel. Deze route kan worden doorgezet tot aan de Van Rechteren Limpurgsingel.

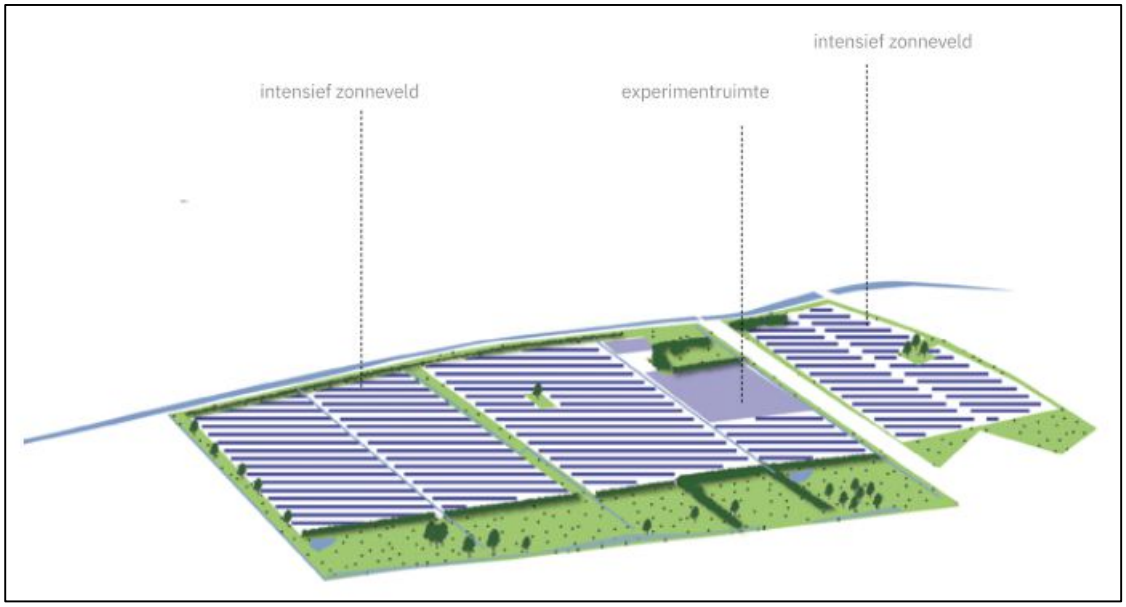
figuur 7. Struinpad Lateraalkanaal met landschappelijke haag

Intensief en experimenteel

Binnen het zonnepark wordt een deel van de gronden intensief ingericht met panelen. Dit deel beslaat ca. 32,5 ha van het totale plangebied. Daarnaast wordt ruimte gereserveerd voor experimenteerruimte. Dit plandeel is tot stand gekomen in samenspraak met de omgeving en omvat een samenspel van agrarisch gebruik in combinatie met de opwekking van zonne-energie.

figuur 8. Principe intensief en experimenteel

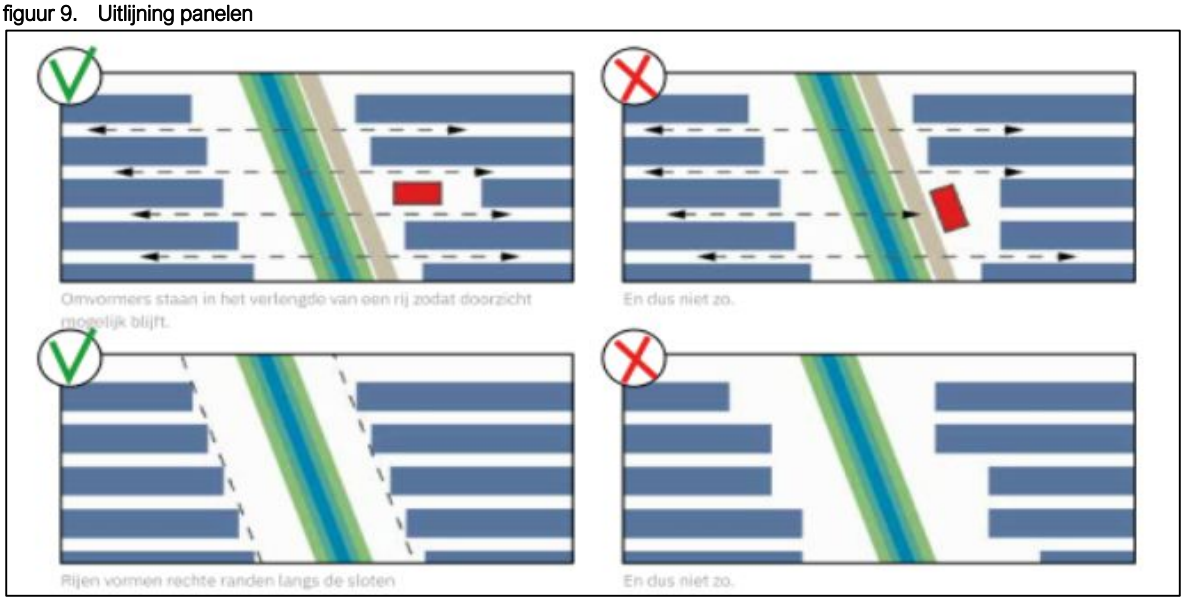

Intensief zonneveld

Voor het intensieve deel van het zonnepark wordt aansluiting gezocht bij de opstelling zoals is gerealiseerd binnen Aadijk I, echter wordt de hoogte van de opstelling iets lager. De volgende ontwerpkeuzes zijn daarbij gemaakt:

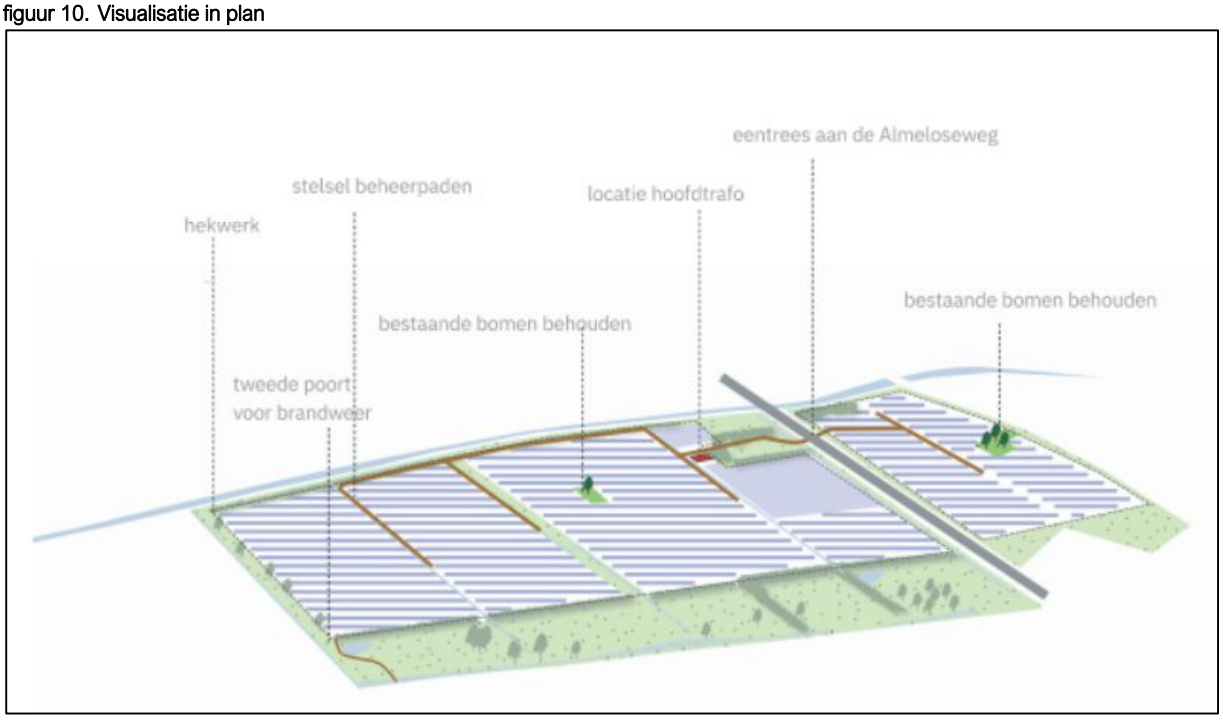
De paneelhoogte bedraagt 2,0 meter. De panelen hebben allemaal dezelfde oriëntatie op het zuiden en staan in strakke rijen. De rijen staan door het hele plan heen in het verlengde van elkaar, zodat er doorzichten tussen de panelen mogelijk blijven. De rijen vormen een rechte rand langs de sloten, zodat er heldere doorzichten tussen Aadijk en Lateraalkanaal mogelijk zijn. Dit betekent dat elke rij verspringt ten opzichte van de vorige rij, waardoor de afstand tussen strekkende sloot en panelen continu gelijk is.

figuur 9. Uitlijning panelen

De omvormers in het park worden steeds in het verlengde van een rij opgesteld, zodat ook deze elementen geen verstoring van de doorzichten tussen de panelenrijen vormen. De bestaande bomen midden in het plangebied blijven gehandhaafd.

figuur 10. Visualisatie in plan

De entree van het zonnepark wordt gekoppeld aan het voormalig erf aan de oostzijde langs de Almeloseweg, zodat er geen nieuwe wegen het gebied in hoeven te worden gemaakt. De ruimte voor de hoofdaansluiting, met hoofdtrafo en eventuele andere bebouwing ligt achter bestaande beplanting, en wordt zo ingericht dat het zo min mogelijk in het zicht valt.

Aan de zuidzijde van het gebied wordt vanaf de Aadijk een tweede entree toegankelijk gemaakt ten behoeve van de brandweer. Hiervoor wordt een pad gebruikt dat in eerste instantie een recreatieve functie heeft, en dat de uitstraling heeft van een ‘karrespoor’.

Het hekwerk rond het zonneveld is gelijkvormig aan het hekwerk bij het eerdere zonnepark langs de Aadijk. Dat betekent dat er een staafmathekwerk wordt geplaatst waar het hek in het zicht ligt, en een gaashekwerk waar het hek niet in het zicht ligt. De kleur van het hekwerk, maar ook van de benodigde bouwwerken, transformatoren dient zo donker mogelijk te zijn. Door een donkere kleurstelling zullen de transformatoren minder opvallen in het landschap.

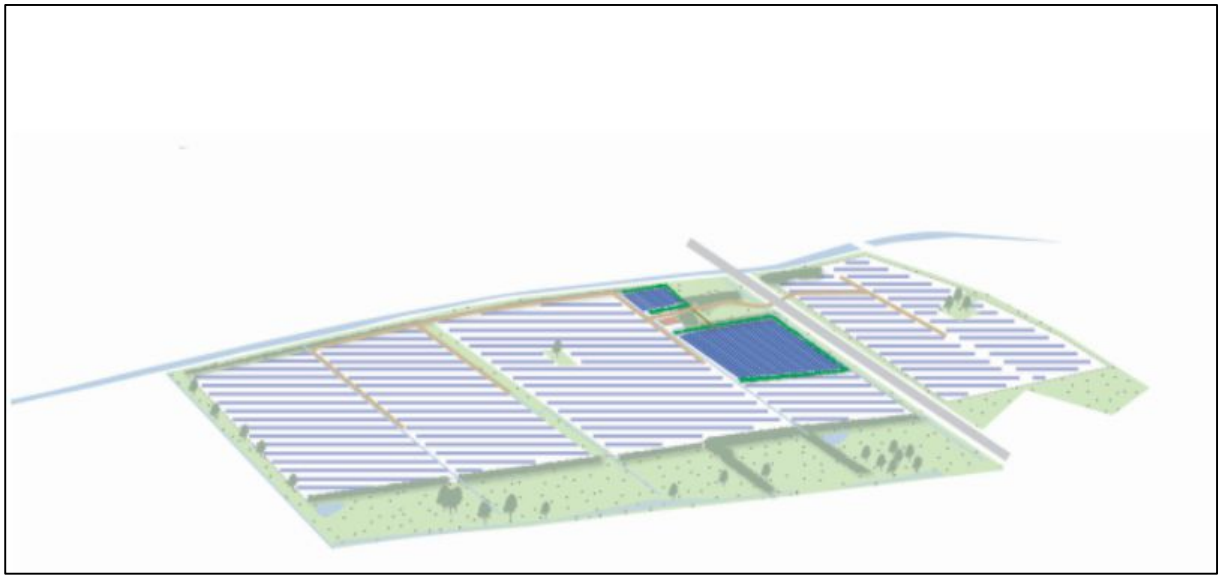
figuur 11. Referentie trafo en staafmathekwerk in donkere kleurstelling

Experimenteerruimte

Langs de Almeloseweg wordt een strook ingericht waar agrarisch gebruik en energieopwekking samengaan. Ruimtelijk zou het interessant zijn als dit erf, en het stukje grond ten noorden daarvan onderdeel gaan vormen van een soort nieuw erf, gecombineerd met het zachte fruit, een boomgaard en bijvoorbeeld een winkeltje.

figuur 12. Plot experimenteerruimte

De concrete inrichting van dit perceel zal nog nader moeten worden afgestemd met de toekomstige gebruiker van het stuk grond. Hieronder worden wel enkele ontwerpprincipes beschreven die richting geven aan de invulling ter plaatse van de experimenteerzone. Deze ontwerpuitgangspunten zijn o.a. tot stand gekomen in samenspraak met de omgeving.

- De ruimte wordt zo ingericht dat er een serieuze combinatie ontstaat tussen teelt en energiewinning.
- Indien de panelen dakjes vormen boven bijvoorbeeld zacht fruit, dan dienen de panelen maximaal 3,5 m hoog te zijn, maar liever lager. Met de bewonerscommissie is overeengekomen dat zij worden betrokken bij het onderzoek naar de verdere invulling en opbouw van deze velden. Daarnaast is overeengekomen dat dat een extra groenstrook wordt aangelegd tussen de reguliere panelen en het experimenteerdeel op het moment dat de panelen hoger worden dan de reguliere panelen. Indien de panelen hoger dan 2 meter worden, is bovendien overeengekomen dat ze uit het zicht zullen worden onttrokken.
- Indien de panelen dakjes vormen boven bijvoorbeeld zacht fruit, dan dienen deze dakjes zo opgesteld te zijn dat ze parallel aan de Almeloseweg staan.
- De entree voor dit gebied wordt gevormd door dezelfde bestaande oprit van het voormalige erf aan de Almeloseweg.
- Rondom het experimentgebied wordt een aantrekkelijk bloeiende en gebiedsspecifieke haag aangeplant.

figuur 13. Referentie fruitteelt onder zonnepanelen (Zacht fruitbedrijf Albers, Babberich)

2.2.2 Cijfermatige beschrijving zonnepark

Binnen dit zonnepark is sprake van een aantal componenten die het meest duidelijk worden aan de hand van een cijfermatige beschrijving. Denk daarbij aan de uitleg met betrekking tot het op te wekken vermogen, equivalent huishoudens, oppervlakte en percentage groen/blauw ten opzichte van zon. Deze beschrijving wordt hieronder gegeven.

Plangebied

De gronden binnen het projectgebied bedragen in totaal 49,5 ha en zijn grotendeels in eigendom van de initiatiefnemer (45,5 ha) en voor een beperkt deel van de gemeente Almelo (4 ha). Voor de duiding van het projectgebied, wordt in voorliggende rapportage uitgegaan van het totaal.

Netto zonneveld en opgesteld vermogen

Het netto zonneveld, de oppervlakte binnen de hekken, bedraagt in totaal 36,2 ha. 32,5 ha hiervan wordt ingezet voor het intensieve zonneveld zoals hierboven omschreven en omvat een geïnstalleerd vermogen van 39,3 MWp. De gronden waarop de experimenteerruimte wordt geboden, beslaan een oppervlakte van 3,7 ha. De extra opbrengst van het experiment is sterk afhankelijk van de uitkomst van de invulling van het experiment. Omdat de opbrengst en opstelling maximaal gelijk is aan het reguliere deel, kan aan de hand van de oppervlakte binnen de hekken van het experiment verhoudingsgewijs het onderstaande worden geëxtrapoleerd. Dit betekent dat bij een maximale invulling van het experimentdeel het geïnstalleerd vermogen met nog ca. 2,9 MWp kan worden uitgebreid.

Verhoudingen groenblauw vs. zon

Voor de verhoudingen tussen het netto zonnepark enerzijds en het groenblauwe raamwerk anderzijds, geldt het volgende. Van het totale projectgebied, wordt ca. 15,3 ha groenblauw ingericht. Dit bestaat uit 13,3 ha rondom het netto zonnepark en ca 2 ha binnen het netto zonnepark, bestaande uit sloten en ruimte rondom bomen. Dit betreft 31% van het geheel. Uitgaande van het projectgebied exclusief de gemeentegronden, geldt een groenblauwe invulling van 11,3 ha. 11,3 ha staat gelijk aan 25% van de gronden in eigendom van de initiatiefnemer.

tabel 1. Verhoudingen groenblauw vs. zon

	Eigen grond	Gemeente grond	Totaal
Oppervlakte	45,5	4	49,5
Netto zon	36,2	-	36,2
Waarvan intensief	*32,5*	-	
Waarvan experiment	*3,7*	-	3,7
Groenblauwe invulling	25%	6%	31%

Gegevens ruimtelijke onderbouwing

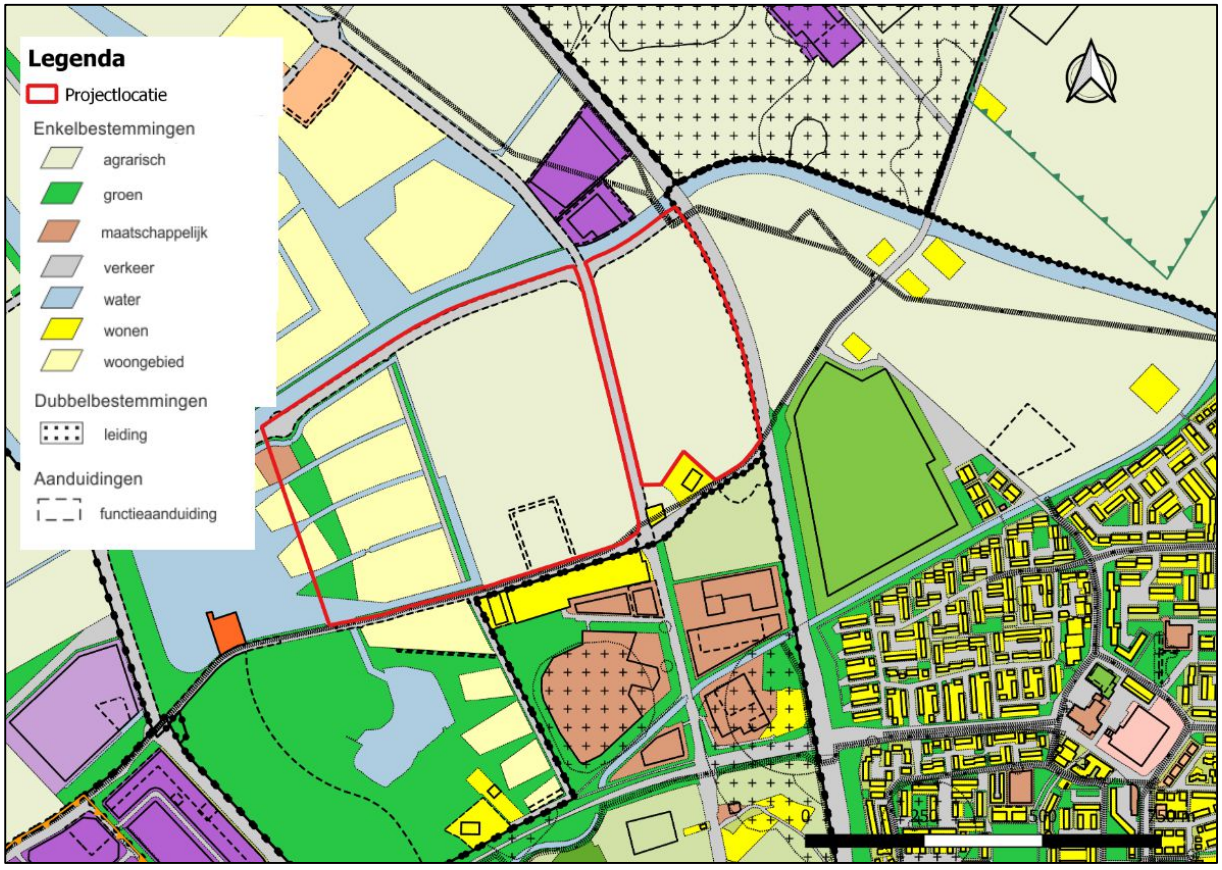
Voor het vervolg van voorliggende rapportage, wordt van de volgende gegevens uitgegaan:

- duiding plangebied: totaal;
- duiding netto zonnepark: totaal;
- geïnstalleerd vermogen: intensief;
- verhouding groenblauw vs. zon: eigen grond.

2.3 Vigerend planologisch regime

De gronden van de projectlocatie maken onderdeel uit van het bestemmingsplangebied “Waterrijk_Almelo_fase1”, vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo op 17 januari 2012. Dit bestemmingsplan is vastgesteld ten behoeve van de ontwikkeling ‘Waterrijk’, één van de destijds prioritaire woningbouwprojecten binnen de gemeente met als doel een gefaseerde realisatie van luxe woningbouw. De plannen zijn echter gestaakt, waardoor ruimte bestaat voor een andere invulling van de gronden. Figuur 3 toont een uitsnede van de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan. De projectlocatie is aangeduid in het rood.

figuur 14. Uitsnede verbeelding bestemmingsplan “Waterrijk_Almelo_fase1” (bron: QGIS)

- Enkelbestemmingen: De gronden kennen de enkelbestemmingen ‘Agrarisch’, ‘Groen’, ‘Verkeer’, ‘Water’ en ‘Woongebied – Uit te werken’. Deze bestemmingen zijn opgenomen om de woonwijk op het water en omgeven door groen verder uit te werken en mogelijk te maken. Het in gebruik nemen van de gronden ten behoeve van een zonnepark is strijdig met de bestemmingsomschrijving van de verschillende bestemmingen.
- Dubbelbestemmingen: In het uiterste noordoostelijke puntje van het projectgebied geldt de dubbelbestemming ‘Leiding – Gas’. Dezelfde dubbelbestemming is net buiten de contouren van het zonnepark opgenomen langs de Aadijk, wat de zuidgrens van het projectgebied vormt. Op grond van deze dubbelbestemming mogen geen bouwwerken worden opgericht, tenzij deze de gasleiding dienen. Ook voor werken en werkzaamheden, zoals diepploegen, aanleggen van verhardingen of het plaatsen van straatmeubilair gelden beperkingen. Daar wordt binnen de planontwikkeling rekening mee gehouden. Daar waar de gasleiding binnen de contouren van het zonnepark is gelegen, worden geen ingrepen voorzien die in strijd zijn met de betreffende beschermingsregeling. Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning ‘afwijken bestemmingsplan’, heeft afstemming plaatsgevonden met de leidingbeheerder omtrent de afspraken over de inrichting rondom de gasleiding.
- Functieaanduidingen: Globaal ten midden van het beoogde zonnepark geldt op basis van de bestemming ‘Agrarisch’ tevens de functieaanduiding ‘houtwal’. Ter plaatse is in de huidige situatie bos/struweel aanwezig. Bestaande landschappelijke waarden in het gebied dienen ten minste behouden te blijven. Mede in verband met de landschappelijke waarde alsook de potentiële ecologische waarden (zie paragraaf 4.11 van voorliggende onderbouwing) blijft de houtwal in stand.

Met het oog op het creëren van een maatschappelijke meerwaarde door recreatief medegebruik aan het park te koppelen, bestaat het voornemen om ook gronden buiten de contouren van het projectgebied op te waarderen. Bestaande recreatieve voorzieningen rondom het gebied worden versterkt en waar nodig uitgebreid, zodat een verbinding kan worden gelegd tussen het noordelijke Lateraalkanaal en het zuidelijk gelegen Bleskolkgebied. Rondom de Bleskolk kan de recreatieve meerwaarde worden vergroot door de aanleg van een struinpad en een recreatieve steiger. De voorgestelde maatregelen worden gerealiseerd ter plaatse van de bestemmingen ‘Groen’ en ‘Water’.

Binnen de bestemming ‘Groen’ zijn de gronden onder meer bestemd voor groenvoorzieningen, speelvoorzieningen en bos met daaraan ondergeschikt (brom)fiets, voet- en onderhoudspaden. De aanleg van wandel-/fietspaden en rustplekken zoals bakjes past binnen deze bestemming. Daarnaast zijn ook waterhuishoudkundige voorzieningen, voor zover ondergeschikt binnen de bestemming ‘Groen’, toegestaan. Ter plaatse van de bestemming ‘Water’, mogen vlonders en (aanleg)steigers worden gerealiseerd. De voorgestelde maatregelen zijn derhalve passend binnen het huidige bestemmingsplanregime en behoeven niet mee te worden genomen in de vergunning om af te mogen wijken van het bestemmingsplan, waar voorliggende rapportage in voorziet.

Conclusie

De aanleg van een zonnepark vindt plaats binnen de gronden behorende tot het bestemmingsplangebied “Waterrijk_Almelo_fase1”. Binnen de plancontour zijn diverse bestemmingen vigerend. Het beoogde gebruik is strijdig met deze bestemmingen. Om deze strijdigheden weg te nemen wordt een planologische procedure doorlopen. Voorliggende rapportage maakt onderdeel uit van de aanvraag.

3 Beleidskaders

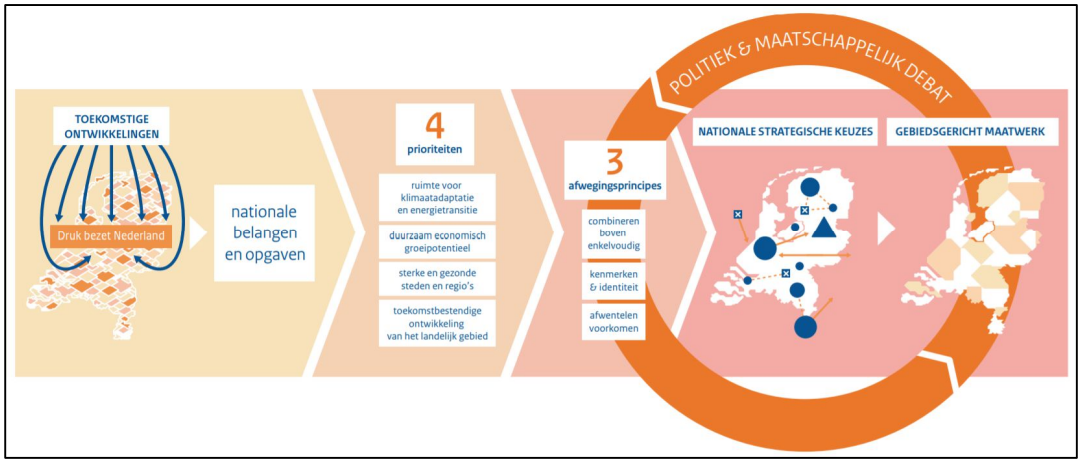
3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Per 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld. Hierin zijn de kaders van het nieuwe rijksbeleid opgenomen. In het kader van de nahangprocedure kunnen in de Nationale omgevingsvisie nog opmerkingen en wensen van de Tweede Kamer worden verwerkt. Deze Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012). De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. Vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de NOVI als structuurvisie uit onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze structuurvisie gelden als de Nationale Omgevingsvisie, zoals in de nieuwe wet bedoeld.

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) wordt door het Rijk een langetermijnvisie gegeven op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI bestaat uit een visie, toelichting en uitvoeringsagenda. De combinatie van deze drie documenten zorgt voor een toetsing die leidt tot nationale strategische keuzes en gebiedsgericht maatwerk.

figuur 15. Afwegen met de NOVI. (Bron: Nationale Omgevingsvisie)

De NOVI beschrijft een toekomstperspectief met de ambities: wat willen we bereiken? Vervolgens worden de 21 nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Die opgaven zijn in feite het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen.

De vier prioriteiten

De Uitvoeringsagenda beschrijft de vier prioriteiten. De opgaven uit de toelichting kunnen veelal niet apart van elkaar worden aangepakt. Als een samenhangende, integrale aanpak nodig is, over de sectoren heen, vraagt dit een andere inzet. De samenhang tussen opgaven manifesteert zich rond vier prioriteiten.

1. *Ruimte voor klimaatadaptie en energietransitie*
2. *Duurzaam economisch groeipotentieel*
3. *Sterke en gezonde steden en regio's*
4. *Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied*

Drie afwegingsprincipes

Het doel van de Omgevingswet is het bereiken van een balans tussen: '(a) het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en (b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften'.

Beschermen en ontwikkelen sluiten elkaar niet per definitie uit en kunnen elkaar zelfs versterken. Echter, gaan beschermen en ontwikkelen niet altijd en overal zonder meer samen en zijn soms echt onverenigbaar. Een optimale balans tussen deze twee vergt steeds een zorgvuldige afweging en prioritering van ongelijksoortige belangen. Om dit afwegingsproces en de omgeving inclusieve benadering richting te geven, is in de NOVI een drietal afwegingsprincipes geformuleerd:

1. *Combineren boven enkelvoudig*
2. *Kenmerken & identiteit*
3. *Afwentelen voorkomen*

Relatie tot ontwikkeling

De ontwikkeling voorziet in de realisatie van duurzame energievoorziening voor de gemeente Almelo. Duurzame energie vormt een van de 21 nationale belangen zoals verwoord in het NOVI: *"Realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO2-arm is, en de daarvoor benodigde hoofdinfrastructuur"*.

Energie moet veilig worden opgewekt, gewonnen, getransporteerd, opgeslagen en gebruikt. Om de afgesproken doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs te halen en 95 procent minder uitstoot van broeikasgassen te realiseren in 2050 (ten opzichte van 1990), is een transitie naar een CO_2-arme energievoorziening noodzakelijk. De opgave is dan ook het waarborgen van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen (inclusief besparing), de aanpassing van de netwerken voor warmte, gas en elektriciteit en het inpassen en zoveel mogelijk beperken van de ruimtebehoefte voor opwekking, conversie, opslag en transport van energie. De rol van het Rijk is tweeledig. Ten eerste gaat het om de voorwaarden te scheppen waaronder winning, opwekking, transport, conversie, opslag en gebruik van energie, alsmede het afvangen en opslaan van CO_2, betrouwbaar, betaalbaar en veilig kunnen plaatsvinden. Ten tweede om het tot stand brengen van de energietransitie zeker te stellen. Het Rijk werkt hierbij nauw samen met de decentrale overheden, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het nationale Klimaatakkoord. De rol van het Rijk uit zich onder meer in het vastleggen van doelstellingen voor de reductie van broeikasgassen en het stellen van voorwaarden en aanwijzen van gebieden voor energie-activiteiten, na afweging met andere belangen. De uiteindelijke uitvoering van projecten die gezamenlijk beantwoorden aan de landelijke doelstellingen op het gebied van energietransitie en CO_2-reductie, is aan gemeenten, RES-regio's en provincies. Alleen wanneer een ontwikkeling zodanig van omvang is dat deze op grond van de Elektriciteitswet 1998 wordt aangemerkt als grootschalige ontwikkeling van nationaal belang, dient het Rijk aan te haken en is een Rijksinpassingsplan noodzakelijk. Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien met een zonnepark een opgesteld vermogen van 50 MW of meer wordt gerealiseerd.

Conclusie

Het beoogde initiatief draagt bij aan de verwezenlijking van het nationale belang ten aanzien van de energietransitie. Gelet op het vermogen van onderhavige productie-installatie (39,3 MWp) wordt de grens van 50 MWp niet overschreden. Vanuit het decentralisatieprincipe wordt door de decentrale overheden verdere invulling aan het beleid gegeven. Dit beleid wordt in de navolgende paragrafen behandeld.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft de juridische kaders die nodig zijn om het vigerend ruimtelijk rijksbeleid te borgen en legt daarmee nationale ruimtelijke belangen vast. De ruimtelijke onderwerpen van nationaal belang zijn daardoor beperkt. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken. In hoofdstuk 2 van het Barro is, om de nationale belangen te beschermen per onderwerp (één onderwerp per titel) aangegeven welke beperkingen er per welk (ruimtelijk) gebied gelden.

Relatie tot ontwikkeling

Het Barro legt geen restricties op voor de locatie waar de ontwikkeling wordt voorzien.

3.1.3 Besluit ruimtelijke ordening (Bro)

Het Bro stelt vanuit de Rijksverantwoordelijkheid voor een goed systeem van ruimtelijke ordening juridische kaders aan de processen van ruimtelijke belangenafweging en besluitvorming bij de verschillende overheden. Onderwerpen zoals Ladder voor duurzame verstedelijking en de proceseisen voor goed ontwerp, aandacht voor de waterhuishouding (watertoets), het milieu en het cultureel erfgoed zijn allen geborgd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De relevante onderwerpen voor onderhavig project worden behandeld in hoofdstuk 4, waarin de ruimtelijke en milieutechnische aspecten worden behandeld in het overkoepelende hoofdstuk Omgevingsaspecten. Voor de Ladder voor duurzame verstedelijking geldt het volgende.

De Ladder voor duurzame verstedelijking is verankerd in artikel 3.1.6 van het Bro. Op basis hiervan dient bij de realisatie van nieuwe stedelijke ontwikkelingen de behoefte aan de ontwikkeling te worden aangetoond. Daarnaast dienen deze stedelijke ontwikkelingen in hoofdzaak binnen het bestaand stedelijk gebied plaats te vinden. Indien een ontwikkeling buiten stedelijk gebied plaatsvindt, dient dit gepaard te gaan met een stevige motivering van de reden waarom naar het buitengebied wordt uitgeweken.

Relatie tot ontwikkeling

In de eerste plaats dient te worden beoordeeld of sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro. Indien de ontwikkeling niet kan worden getypeerd als stedelijke ontwikkeling, is de Ladder namelijk niet van toepassing op het project. Dit laat overigens onverlet dat in het kader van een goede ruimtelijke ordening alsnog de nut en noodzaak van het project dient te worden aangetoond.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) heeft in januari 2019 uitspraak gedaan in een zitting waarin onder andere aan de orde was of een zonnepark in het buitengebied als stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro dient te worden getypeerd (zie uitspraak van 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178). De Afdeling overweegt hierover het volgende:

“Uit overweging 6.2 van de uitspraak van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, blijkt dat de Afdeling diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling heeft aangemerkt. Genoemd worden: een hoogspanningsverbinding, een windturbinepark en een transformatorstation. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering met betrekking tot een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat een zonnepark, net als een windturbinepark, zich bij uitstek niet goed leent om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro op een dergelijke voorziening zou daarentegen juist tot gevolg hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.”

Conclusie

De uitspraak maakt duidelijk waarom voor de ontwikkeling van zonneparken geen Laddertoets doorlopen hoeft te worden. De ontwikkeling kan niet worden gezien als stedelijke ontwikkeling. De Ladder voor duurzame verstedelijking is dan ook niet van toepassing op onderhavig project. De nut en noodzaak van de ontwikkeling dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening alsnog aangetoond te worden. Uit de behandeling van het duurzaamheidsbeleid in dit hoofdstuk blijkt de behoefte aan de realisatie van het zonnepark.

3.1.4 Energieakkoord voor duurzame groei

In 2013 hebben in totaal 47 veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei. Daarin is vastgelegd dat in 2020 14% van alle energie duurzaam moet zijn opgewekt met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. In het akkoord zijn tien

pijlers opgenomen die moeten leiden tot een duurzame energieopwekking. Het opschalen van hernieuwbare energieopwekking vormt als tweede pijler onderdeel van het programma. Het versnellen van de productie is nodig omdat Nederland met een aandeel van 4% achterloopt op de rest van Europa. Een intensieve inzet op verschillende bronnen van hernieuwbare opwekking is daarom noodzakelijk. De lokale opwekking van energie, zoals zonne-energie, vormt daarbij één van de mogelijkheden, die eventueel gecombineerd kan worden ingezet met andere vormen van energieopwekking.

Relatie tot ontwikkeling

Met een geïnstalleerd vermogen van ca. 39,3 MWp op jaarbasis, kunnen ongeveer 10.738 inwoners worden voorzien van duurzame stroom. Het zonnepark draagt daarom bij aan de doelstellingen de energieproductie op te schalen.

3.1.5 Energierapport 2016

Vanuit het Klimaatakkoord van Parijs is op mondiaal niveau afgesproken dat vanaf 2050 sprake moet zijn van klimaatneutraliteit. Dat betekent dat er een balans moet zijn tussen de uitstoot en vastlegging van broeikassen. Gelet daarop is het nodig de nodige inspanningen te leveren de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 na te leveren, evenals de afspraken uit het hiervoor besproken Energieakkoord. Het Energierapport geeft daarom een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland en geeft aan dat Nederland de broeikasgassen drastisch terug dient te dringen. Om deze uitdaging te behalen, stelt het kabinet voor de noodzakelijke transitie naar duurzame energie, drie uitgangspunten centraal:

1. sturen op CO2-reductie;
2. verzilveren van de economische kansen die de energietransitie biedt;
3. integreren van energie in het ruimtelijk beleid.

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen. Het kabinet wil onder meer de uitstoot van broeikasgassen in 2050 met 80-95% terugdringen op Europees niveau. Op dit moment is Nederland voor onze energievoorziening nog voor bijna 95% afhankelijk van fossiele brandstoffen.

De energietransitie heeft alleen kans van slagen als vroegtijdig en zorgvuldig het gesprek wordt aangegaan met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties over de ruimtelijke inpassing van productie, opslag en transport van energie. Zoveel als mogelijk moet gezamenlijk de afweging plaatsvinden tussen de bijdrage van een initiatief aan de energievoorziening en de overlast of risico's die dit voor omwonenden met zich meebrengt. Dit wordt de ‘energiedialoog’ genoemd.

Relatie tot ontwikkeling

Het doel is een zonnepark op richten dat met een netto oppervlakte van ca. 36,2 ha een geïnstalleerd vermogen van minimaal 39,3 MWp (exclusief experiment) kent. De daarmee op te wekken duurzame energie levert een CO_2-reductie van ongeveer 15.860 ton op jaarbasis op. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van de CO_2-uitstoot.

Het genoemde energiedialoog vindt in dit geval plaats middels procesparticipatie en financiële participatie, alsmede een verdeling van lokale lusten en lasten. Verwezen wordt naar hoofdstuk 5, waar onder andere de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan wordt gemotiveerd.

3.1.6 Nationaal Klimaatakkoord

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken heeft Nederland gewerkt aan een nationaal Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee de CO_2-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Verschillende sectoren (sectortafels gebouwde omgeving, industrie, landbouw en landgebruik, mobiliteit en elektriciteit) denken mee over concrete plannen.

Het centrale doel van het Klimaatakkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% in 2030 ten opzichte van 1990, de verschillende sectoren (zoals gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, elektriciteit, landbouw en landgebruik) hebben hier hun eigen taak en rol in om dit gezamenlijk te bereiken.

Aan de sectortafel 'elektriciteit' zijn afspraken geformuleerd die ertoe moeten leiden dat in 2030 meer dan 70% van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen komt. Een belangrijk doel is derhalve het vergroten van de productie van hernieuwbare energie. De omschakeling heeft impact op de leefomgeving. Gemeenten en provincies hebben hierin met de aanpak van de Regionale Energie Strategieën een belangrijke rol. Daarbij steunt het kabinet de mogelijkheid voor bewoners om te kunnen participeren in lokale energieprojecten.

De productie van hernieuwbare energie moet vervijfvoudigen. Concreet wordt hierbij gestreefd naar het opschalen van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen tot 84 TWh (terawattuur). De productie wind op zee moet worden uitgebreid, maar ook de productie zon en wind op land. In de hoofdlijnen staat als doel beschreven dat in 2030 via windenergie en zonne-energie op land 35 TWh wordt gerealiseerd. Tevens wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar gebracht te worden. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is om te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van het gebied.

Relatie tot ontwikkeling

Met de realisatie van het zonnepark wordt de landelijke productie van zon op land verder uitgebreid. Met een vermogen van ca. 39,3 MWp komt deze productie weer een stapje dichterbij de noodzakelijke 35 TWh voor zonne-energie. Het park kent daarnaast een efficiënte benutting van de ruimte, doordat sprake is van meervoudig ruimtegebruik. Dit is terug te zien in de toe te passen maatregelen ter versterking van de biodiversiteit en de geboden experimenteerruimte voor het combineren van agrarisch gebruik en duurzame opwekking op dezelfde gronden. De ontwikkeling is daarmee in lijn met het Nationaal Energieakkoord.

3.1.7 Klimaat- en Energieverkenning 2019 en policy brief 'Het Klimaatakkoord: effecten en aandachtspunten'

De Klimaat- en Energieverkenning (KEV) 2019 geeft een geactualiseerd beeld van de nationale broeikasgasuitstoot en het energiesysteem tot en met 2030. De KEV verschijnt jaarlijks conform de Klimaatwet uit 2019 en komt in de plaats van de eerdere Nationale Energieverkenningen (NEV). De KEBV 2019 is de eerste KEV die in het kader van de Klimaatwet is uitgevoerd.

De KEV 2019 hanteert net als eerdere NEV's de standaard peildatum van 1 mei voor het vastgestelde of voorgenomen beleid. Beleid dat na deze datum wordt aangekondigd, kan niet in de KEV worden opgenomen. Daarnaast gelden enkele andere criteria voor het opnemen van beleidsvoornemens in de KEV. Zo moet het beleid in openbare stukken zijn gepubliceerd en moet het voldoende concreet zijn uitgewerkt. De nieuw aangekondigde maatregelen in het Klimaatakkoord van 28 juni 2019 waren derhalve te laat om nog in de KEV 2019 te kunnen worden meegenomen. Bovendien voldoen nog niet alle aangekondigde maatregelen aan de criteria om in de KEV doorgerekend te kunnen worden. Gelet daarop heeft het kabinet het Planbureau voor de Leefomgeving gevraagd nog een separate, aanvullende analyse uit te voeren, waarin de in juni 2019 gepresenteerde maatregelen wel kunnen worden meegenomen.

De policy brief 'Het Klimaatakkoord: effecten en aandachtspunten' geeft invulling aan dit verzoek, door in te gaan op twee hoofdvragen. Enerzijds onderzoekt de studie of met Klimaatakkoord meer emissiereductie kan worden gerealiseerd dan met het ontwerp Klimaatakkoord. Het antwoord daarop is bevestigend. Anderzijds geeft de studie antwoord op de vraag of het doel van 49% emissiereductie bij uitvoering van het akkoord bereikt wordt. Ondanks het grotere effect is het antwoord op deze vraag negatief. De studie concludeert dan met het akkoord een reductie van 43% - 48% bereikt kan worden.

Relatie tot ontwikkeling
De oprichting van het beoogde zonnepark brengt de emissiereductie weer eens tap verder richting het behalen van de gestelde doelen. Een verwachte CO_2-recutie van ca. 15.860 ton op jaarbasis is aan de orde, zodoende levert het park een waardevolle bijdrage aan de verwezenlijking van de nationale doelstellingen.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Overijssel 2017

De Omgevingsvisie Overijssel 2017 (hierna: De Omgevingsvisie) is vastgesteld op 12 april 2017 en in november 2019 geactualiseerd. In de Omgevingsvisie schetst de provincie een visie op de fysieke leefruimte in Overijssel en de wijze waarop zij hier vorm en kleur aan wil geven.

In de Omgevingsvisie heeft de provincie negen centrale beleidsthema's geformuleerd. De negen centrale beleidsthema's zijn:

1. Woonomgeving
2. Economie en vestigingsklimaat
3. Natuur
4. (Binnen-)steden en landschap
5. Mobiliteit
6. Regionaal waterbeheer
7. Veiligheid en gezondheid
8. Energie
9. Ondergrond

Deze beleidsthema's worden elk worden benaderd vanuit de overkoepelende rode draden 'duurzaamheid', 'sociale kwaliteit' en 'ruimtelijke kwaliteit'. Bij elk van de rode draden zijn daarnaast kwaliteitsambities gesteld. In hoofdstuk 10 van de Omgevingsvisie zijn bovenstaande beleidsthema's nader uitgewerkt in beleidskeuzes.

Duurzaamheid
Mede door de klimaatverandering dringt het besef door dat verduurzaming noodzakelijk is. Overijssel ziet meerdere kansen en opgaven voor verduurzaming. Een van deze opgaven is dat er een transitie noodzakelijk is naar (vooral ook) decentrale opwekking van hernieuwbare energie, hergebruik van grondstoffen en energie-efficiëntie. De provincie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke keuzen die samenhangen met de opwekking van hernieuwbare energie en het bij elkaar brengen van partijen.
Overijssel heeft vier kwaliteitsambities geformuleerd die de koers bepalen van de sturing op duurzaamheid.
1. Een klimaatbestendig Overijssel.
2. Een duurzame energiehuishouding.
3. Kringlopen sluiten, ofwel: toegroeien naar een circulaire economie.
4. Beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur.

Voor de voorgenomen ontwikkeling is met name de tweede ambitie van toepassing.

<u>Een duurzame energiehuishouding: hernieuwbare energie voor iedereen beschikbaar en betaalbaar</u>
Overijssel wil om dit te behalen inzetten op het vergroten van het aandeel energie uit bronnen als zon, wind, biomassa en ondergrond. Overijssel stimuleert de opwekking van duurzame energie. Bio-energie of energie uit wind, zon of warmte: de provincie Overijssel wil dat in 2023 20% van het totale energieverbruik duurzaam geproduceerd wordt. De ambitie voor 2030 ligt op 30%. De doelstelling voor duurzame energie zal voor ongeveer 60% worden behaald door bio-energie en voor het overige uit andere energiebronnen.

Zonne-energie
In hoofdstuk 10 zijn de beleidskeuzes nader uitgewerkt die vorm geven aan het behalen van de centrale

beleidsambities. Voor 'Energie' zijn een aantal keuzes uitgewerkt, waaronder specifieke keuzes ten aanzien van zonne-energie. Aangegeven wordt dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn om de provinciale doelstelling voor de opwekking van hernieuwbare energie te halen. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie Overijssel zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur met bebouwing. Hiertoe hanteert de provincie de zogenoemde 'Zonneladder', waarbij voor een beoogde ontwikkeling eerst dient te worden onderzocht of er binnenstedelijke opties zijn, voordat gebruik wordt gemaakt van het buitengebied. Daarom is de eerste trede van de zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen). Op grond van het provinciaal beleid wordt onder bebouwd gebied verstaan:

- Gronden die op grond van geldende bestemmingsplannen benut kunnen worden voor stedelijke functies.
    - Stedelijke functies: functies van steden en dorpen zoals wonen, bedrijvigheid, detailhandel, horeca, maatschappelijke, educatieve, culturele en religieuze voorzieningen met de bijbehorende infrastructuur, stedelijk water en stedelijk groen;
- Daarnaast wordt daartoe gerekend die gebieden die in een voorontwerp-bestemmingsplan bestemd worden voor stedelijke functies voor zover daarover schriftelijk een positief advies is uitgebracht door de provinciale diensten.

De provincie Overijssel kiest voor een tekstuele aanduiding van het bestaand bebouwd gebied en geeft die niet zelf op kaart aan. Daarmee wordt ruimte geboden voor lokaal maatwerk en wordt voorkomen dat de provinciale verbeelding slechts een momentopname laat zien die geen recht doet aan wijzigingen die voortdurend optreden in de begrenzing van het bestaand bebouwd gebied.

Nu is echter al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave ten aanzien van de provinciale doelstelling voor de opwekking van hernieuwbare energie kan worden voorzien. Realisatie van zonneparken in het buitengebied is daarom eveneens noodzakelijk. De provincie staat daarom onder voorwaarden ook zonneparken in de Groene Omgeving toe. Onder Groene Omgeving (GO) wordt verstaan:

- Gronden die niet vallen onder bestaand bebouwd gebied.

Voor zonneparken in de GO heeft de provincie de 'Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden' ontwikkeld, waarin de voorwaarden voor ruimtelijke kwaliteit voor zonneparken buiten het bestaand bebouwd gebied worden gegeven. De aanvullende voorwaarden voor de ontwikkeling van zonneparken in de GO omvatten onder andere het voorzien in meervoudig ruimtegebruik, tijdelijkheid van een zonnepark en het toevoegen van maatschappelijke meerwaarde.

Ruimtelijke kwaliteit

Bij ruimtelijke kwaliteit gaat het om datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is. Ruimtelijke kwaliteit staat daarmee voor functioneel, mooi en toekomstbestendig en is een optelsom van de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De provincie heeft zeven kwaliteitsambities geformuleerd die de koers bepalen van de sturing op de ruimtelijke kwaliteit:

1. Natuur als ruggengraat.
2. Een continue en beleefbaar watersysteem als dragende structuur van Overijssel.
3. Voortbouwen aan kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen.
4. Brede waaier aan woon-, werk- en mixmilieus: elk buurtschap, dorp en stad zijn eigen kleur.
5. Zichtbaar en beleefbaar mooi landschap.
6. Het contrast tussen dynamische en luwe gebieden versterken.
7. Sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel.

De provinciale ambitie is dat elk project en elk initiatief bijdraagt aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Onderdeel van de Omgevingsverordening (zie navolgende paragraaf) vormt daarom de 'Catalogus gebiedskenmerken' (november 2019). Deze beschrijft voor alle gebiedstypen in

Overijssel welke kwaliteiten en kenmerken behouden, versterkt en ontwikkeld moeten worden. De gebiedstypen en kenmerken zijn vertaald op een viertal kaartlagen:

I. Natuurlijke laag
II. Laag van het agrarisch cultuurlandschap
III. Stedelijke laag
IV. Laag van de beleving

Aan de hand van de kaartlagen kan worden beoordeeld welke gebiedstypen en kenmerken voor een specifieke locatie gelden. Hier dient rekening mee te worden gehouden in het ontwerpproces. Naast de catalogus beschikt de provincie ook over het werkboek 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving voor het buitengebied van Overijssel' (KGO, september 2010). Specifiek voor zonneparken heeft zij ook de 'Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken' opgesteld. Ook deze handreiking voorziet in richtlijnen en voorwaarden voor zonneparken in de GO.

Sociale kwaliteit

De rode draad sociale kwaliteit gaat over het welzijn of 'goed voelen' van de mens. In de Omgevingsvisie beperkt de provincie zich tot het welzijn van de mens in relatie tot de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het onder meer over leefbaarheid in brede zin, over binding met de buurt en betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. Drie kwaliteitsambities staan daarbij centraal:

1. Het Overijssels 'naoberschap' koesteren.
2. Stimuleren van culturele identiteit.
3. Verbinden van de lokale kennis en energie met de ontwikkeling van provinciaal beleid en de uitvoering van ruimtelijke opgaven

Relatie tot de ontwikkeling

Om de beoordelen of de beoogde ontwikkeling aansluit op de provinciale ambities, zijn twee zaken van belang. In eerste instantie dient de ontwikkeling te worden gemotiveerd aan de hand van de Zonneladder. Daarnaast dient te worden getoetst aan het provinciale Uitvoeringsmodel. Voor de toetsing aan het uitvoeringsmodel wordt verwezen naar paragraaf 3.2.3. Behandeling van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening is immers noodzakelijk voor een groot deel van de toetsing aan het Uitvoeringsmodel. De Zonneladder wordt hieronder behandeld.

<u>Motivering Zonneladder provincie Overijssel</u>

Geconcludeerd kan worden dat de beoogde ontwikkeling aansluit bij de ambitie om het aandeel van energie uit onder andere de zon te vergroten. De behoefte aan onderhavige ontwikkeling is evident. In het kader van de Zonneladder dient nu te worden beoordeeld een beoogde locatie voor grondgebonden opstellingen voor zonne-energie onderdeel uitmaakt van het bestaand bebouwd gebied, of gelegen is in de Groene Omgeving. Op het moment dat de locatie gelegen is binnen een gebied aangeduid als GO, is een stevigere motivering nodig van de noodzaak gebruik te maken van de locatie. Dit omdat in eerste instantie wordt ingezet op het benutten van gronden waarop gebouwd is of mag worden (eerste en tweede trede van de ladder). Pas als dat niet mogelijk of ontoereikend blijkt, kan onder voorwaarden gebruik worden gemaakt van de GO (derde trede). In dat geval moet gemotiveerd worden dat voor de ontwikkeling geen binnenstedelijke mogelijkheden bestaan en bovendien dient de locatiekeuze goed onderbouwd te worden. Daarbij gelden aanvullende regels met het oog op de kwaliteitsverbetering van de GO (KGO) en de kwaliteitsverbetering specifiek in het geval van zonneparken (Kwaliteitsimpuls Zonnevelden).

- <u>Situering projectgebied:</u> Gelet op de definities die de provincie hanteert, kan de projectlocatie formeel worden beschouwd als bestaand bebouwd gebied. Dit omdat ter plaatse een bestemmingsplan vigerend is op basis waarvan een nieuwe woonwijk gerealiseerd kan worden. De ontwikkelplannen waar destijds het bestemmingsplan voor is opgesteld, zijn om diverse redenen stopgezet. Bekend is echter ook dat de gemeente voornemens is de gronden terug te geven aan de agrarische sector, waarmee de gronden als landelijk gebied weer tot het grondgebied van de provincie behoren. Hiertoe zal de

gemeente, naast de andere (juridische) voorbereidingen die daarvoor nodig zijn, een nieuw bestemmingsplan vast stellen. Gelet op de locatie zelf en het omliggende gebied, alsmede op basis van de achtergrondkennis over de locatie mag er daarom vanuit worden gegaan dat het gebied beschouwd wordt als landelijk gebied. Daarmee behoren de gronden tot de Groene Omgeving, waardoor het project zich op de derde trede van de ladder bevindt.

- Motivering noodzaak: Met het zonnepark wordt een significante bijdrage geleverd aan de benodigde energietransitie. In het Klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot minder dan twee graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Het streven is om de opwarming beperkt te houden tot anderhalve graad. De Rijksoverheid heeft daarom met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen (waaronder CO_2) in Nederland in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. Om daar nader invulling aan te geven, wil de provincie Overijssel dat in 2023 20% van het totale energieverbruik duurzaam geproduceerd wordt. Het uiteindelijke doel is een energieneutrale samenleving in 2050. Om dit te bereiken dienen de nodige inspanningen te worden geleverd. Grootschalige opwek van duurzame energie is, naast een significante energiebesparing, noodzakelijk. De realisatie van zonneparken biedt daarin uitkomst.
- Motivering locatie: De voorkeur gaat uit naar zon op daken en zon op (bijvoorbeeld) braakliggende terreinen en andere beschikbare binnenstedelijke locaties. Bekend is echter, en dat onderschrijft de provincie ook, dat met zon op dak alleen de doelstellingen niet bereikt kunnen worden. Het is daarom noodzakelijk tevens te voorzien in grotere zonneparken, waarvoor bij uitstek het landelijk gebied, ofwel de Groene Omgeving, de benodigde ruimte biedt. Om die reden biedt de provincie Overijssel onder voorwaarden ruimte voor de realisatie van zonneparken binnen de GO. Deze voorwaarden zijn als volgt:
    1. *Het zonnepark is tijdelijk:* voorliggende ontwikkeling voldoet daaraan. Het zonnepark wordt voor de duur van 25 jaar opgericht, waarna het zonnepark wordt ontmanteld en de gronden weer beschikbaar komen voor agrarisch gebruik, of ander op dat moment gewenst gebruik.
    2. *Compensatie van verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden door versterking van de ruimtelijke kwaliteit:* voor het landschappelijk ontwerp van het zonnepark is bureau Feddes | Olthof gevraagd een landschappelijk inpassingsplan op te stellen. Dit inpassingsplan is reeds besproken in paragraaf 2.2 van voorliggende onderbouwing en is daarnaast opgenomen in de bijlagen. Bij het opstellen van het inpassingsplan is rekening gehouden met de gebiedskenmerken van de locatie, waarbij toepassing is gegeven aan de 'Catalogus Gebiedskenmerken' van de provincie. De wijze waarop dit in het ontwerp is meegenomen, wordt omschreven in paragraaf 3.2.3, waarin een toetsing plaatsvindt aan het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel' en in het kader daarvan ook aan voornoemde catalogus. Van verlies van ecologische of landschappelijke waarden is geen sprake. Tegelijkertijd wordt met het gebruik van de gronden voor het zonnepark geïnvesteerd in onder meer een versterking van biodiversiteit en de recreatieve waarde van het gebied.
    3. *De maatschappelijke meerwaarde dient te worden aangetoond:*
        a. *De mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik:*
        Het meervoudig ruimtegebruik binnen dit project komt tot uiting via drie principes: het versterken van de recreatieve waarde van het zonnepark en de directe omgeving, het bieden van experimenteerruimte voor gecombineerde inzet van agrarisch gebruik en opwekking van zonne-energie en tot slot het versterken van de biodiversiteit ter plaatse. In paragraaf 2.2 is het projectplan uitgebreid omschreven, waarin de additionele waarde van het zonnepark eveneens is behandeld. Op basis van de kenmerken van het voorliggende project kan worden geconcludeerd dat sprake is van een meervoudige maatschappelijke meerwaarde.

        b. *Maatregelen om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren:*
        Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan het opwaarderen van een groen raamwerk, waarbinnen het park zo goed mogelijk wordt ingepast. De bestaande sloten blijven behouden zodat de herkenbare opstrekkende verkaveling gehandhaafd blijft. Uitgangs-

punt voor de inpassing is het behoud van de waardevolle beplanting in het gebied. Deze beplanting is meestal een relict van de erven die aan de Aadijk hebben gestaan. De erven, in combinatie met een brede strook langs de Aadijk zorgen voor enige afstand van het zonnepark tot de openbare weg. De invulling, met nieuwe bomen en bloemrijke grasmengsels, ondersteunen de bijen en andere insecten in het gebied, en zorgen voor een vergroting van de ecologische waarde. Aan de zijde van de Aadijk wordt een brede groenstrook van 150 m breed en bijna 800 meter lang gerealiseerd, die in nader overleg met de omwonenden wordt ingericht. Daarbij wordt gedacht aan een wilde parkachtige inrichting, met kruidenrijk grasland, bomen, struinpaden, kikkerpoelen, banken of picknicktafels, en eventuele simpele speelaanleidingen. De beplanting die wordt toegevoegd in de parkstrook bestaat uit verschillende gebiedsspecifieke boom- en struweelsoorten. De groenblauwe invulling van het plangebied beslaat 31% van het totaal en 25% van de gronden in eigendom van de initiatiefnemer.

De wijze waarop de panelen worden geplaatst en uitgelijnd, zorgen ervoor dat de doorzichten behouden blijven en niet worden verstoord. Langs de hekwerken wordt aan de zijde van de bebouwing een 15 meter brede groenstrook aangeplant zodat het park volledig uit het zicht wordt ontnomen. Ook rondom het experimentgebied wordt een aantrekkelijk bloeiende en gebiedsspecifieke haag aangeplant.

Door de afstand tot de bestaande bebouwing en de invulling van de parkstrookstrook en overige maatregelen, blijft de ruimtelijke impact als gevolg van het zonnepark beperkt maar bestaat voor geïnteresseerden tegelijkertijd de mogelijkheid het park van 'binnenuit' te beleven.

c. *De mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied:*
Voor dit onderdeel wordt verwezen naar paragraaf 2.2, 3.2.3 en 3.3.2.

d. *De bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen:*
Het zonnepark levert een evidente bijdrage aan de noodzakelijke energietransitie. Bij de ontwikkeling van het zonnepark wordt bovendien voorzien in diverse vormen van participatie, zowel bij de totstandkoming van het ontwerp (procesparticipatie) als bij de instandhouding van het park (financiële participatie). Zo hebben bewoners niet alleen de lasten maar ook de lusten van de aanleg van een zonnepark. Bovendien is één van de belangrijke rode draden van de provincie de 'sociale kwaliteit', waarbij het onder andere van groot belang wordt geacht dat burgers worden betrokken bij nieuwe ontwikkelingen. Daar wordt met de diverse vormen van participatie aan voldaan.

Aanvullend op het bovenstaande wordt vermeld dat de gemeente Almelo op 7 april 2020 de 'Duurzame Energieladder Almelo' (Energieladder) heeft vastgesteld. Op basis van de Energieladder is de projectlocatie gelegen binnen clustergebied 1, waar opstellingen voor grootschalige zonne-energie onder voorwaarden mogelijk worden geacht. Dit clustergebied is het gevolg van gedegen landschappelijke analyses van landschappelijke waarden binnen Almelo als geheel, en de locatie in Almelo Noord in het bijzonder. Aan de voorwaarden die in dat kader worden gesteld wordt met dit project voldaan. Verwezen wordt naar paragraaf 3.3.2 van voorliggende onderbouwing.

Conclusie

Hoewel de locatie formeel onderdeel uitmaakt van het bestaand bebouwd gebied, is de verwachting dat de gronden op korte termijn weer toe zullen komen aan de agrarische sector. In het kader van deze ruimtelijke onderbouwing en ten behoeve van de motivering aan de hand van het provinciale beleid, wordt

daarom uitgegaan van het landelijk gebied (Groene Omgeving). Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is de provinciale Zonneladder doorlopen. Aan alle voorwaarden wordt voldaan. De ontwikkeling is daarmee in lijn met het provinciale beleid ten aanzien van zonneparken in de Groene Omgeving.

3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel 2017

De Omgevingsverordening richt zich - net zo breed als de Omgevingsvisie Overijssel - op de fysieke leefomgeving in de provincie Overijssel. Dit betekent dat regels worden gesteld op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook op het gebied van mobiliteit, milieu, natuur, water en bodem. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie dus niet in nieuw beleid. De verordening wordt door de provincie ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie er waarde aan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

In eerste instantie zijn de bepalingen ten aanzien van de sturing op duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit relevant (titel 2.1 van de Omgevingsverordening). Daarnaast bevat Omgevingsverordening specifieke regels ten aanzien van de oprichting van zonneparken en zijn er locatiespecifieke onderwerpen aan de orde. Onderstaand zijn de voor dit project/deze locatie relevante bepalingen uit de Omgevingsverordening per onderdeel opgenomen. Na de weergave van het betreffende onderdeel wordt de koppeling met het geplande zonnepark gelegd.

Artikel 2.1.1 Begripsbepalingen

- Bestaand bebouwd gebied: de gronden binnen steden en dorpen die benut kunnen worden voor stedelijke functies op grond van geldende bestemmingsplannen en op grond van voorontwerp-bestemmingsplannen voor zover de provinciale diensten daarover schriftelijk een positief advies hebben uitgebracht in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro;
- Groene Omgeving: de gronden die niet vallen onder het bestaand bebouwd gebied.

De projectlocatie maakt onderdeel uit van een gebied waarvoor het bestemmingsplan “Waterrijk_Almelo_fase1” geldt. Op basis van dat bestemmingsplan is het mogelijk de gronden ten delen benutten voor de realisatie van een luxe woonwijk. Binnen het projectgebied geldt een uit te werken woonbestemming en een maatschappelijke bestemming. Voor het overige geldt een agrarische bestemming. De ontwikkeling van de woonwijk ‘Waterrijk’, waarvoor het huidige bestemmingsplan was vastgesteld, is gestaakt. Het planologisch kader ligt er echter nog wel. Daarmee kunnen de gronden formeel worden aangemerkt als bestaand bebouwd gebied. Gelet op de beschikbare achtergrondinformatie (zie paragraaf 3.2.2 en 3.3.1) wordt in deze ruimtelijke onderbouwing evenwel uitgegaan van de realisatie van een zonnepark in de Groene Omgeving.

Artikel 2.1.5 Ruimtelijke kwaliteit

1. In de toelichting op bestemmingsplannen wordt onderbouwd dat de nieuwe ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken.
2. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan het Uitvoeringsmodel (OF-, WAAR- en HOE-benadering) die in de Omgevingsvisie Overijssel is neergelegd.
3. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt gemotiveerd dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief die in de Omgevingsvisie Overijssel voor het gebied is neergelegd.
4. Gemeenteraden mogen gemotiveerd afwijken van het ontwikkelingsperspectief dat voor het betreffende gebied geldt, wanneer:
   - er sprake is sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen; en
   - voldoende verzekerd is dat er sprake is van versterking van ruimtelijke kwaliteit conform de gebiedskenmerken.
5. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan de vier-lagenbenadering die onderdeel uitmaakt van het Uitvoeringsmodel en op welke wijze de Catalogus Gebiedskenmerken is gebruikt bij de ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling.

6. Bestemmingsplannen die betrekking hebben op gebieden waarvoor in de Catalogus Gebiedskenmerken normerende uitspraken worden gedaan voorzien voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen, in een bestemmingsregeling conform deze normerende uitspraken.
7. Bestemmingsplannen die betrekking hebben op gebieden waarvoor in de Catalogus Gebiedskenmerken richtinggevende uitspraken worden gedaan voorzien voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen, in een bestemmingsregeling conform deze richtinggevende uitspraken.
8. Van normerende uitspraken in de Catalogus Gebiedskenmerken zoals bedoeld in lid 6 mag gemotiveerd worden afgeweken wanneer:
    1. er sprake is van zwaarwegende sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen en
    2. voldoende verzekerd is dat er sprake is van versterking van ruimtelijke kwaliteit conform de provinciale ambities zoals aangegeven in de Catalogus Gebiedskenmerken.
9. Van richtinggevende uitspraken in de Catalogus Gebiedskenmerken zoals bedoeld in lid 7 mag worden afgeweken mits voldoende gemotiveerd is dat de kwaliteitsambitie zoals aangegeven in de Catalogus Gebiedskenmerken in gelijke mate gerealiseerd wordt.

Dit artikel ziet op de sturing op de ruimtelijke kwaliteit, waarbij veelvuldig verwezen wordt naar het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel' en de 'Catalogus Gebiedskenmerken'. Ontwikkelingen dienen daaraan te worden getoetst. Voor deze toetsing wordt verwezen naar paragraaf 3.2.3.

Artikel 2.1.8 Kwaliteitsimpuls zonnevelden

Artikel 2.1.8.1 Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

a. Zelfstandige opstelling van zonnepanelen: installatie voor de opwekking van zonne-energie die niet gecombineerd wordt met bebouwing, maar zelfstandig opgesteld is in het vrije veld.

Artikel 2.1.8.2 Realisatie zelfstandige opstelling zonnepanelen

1. In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden.
2. Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.
3. De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 dient te worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:
    a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;
    b. maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;
    c. de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;
    d. de bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen.
4. In aanvulling op het gestelde onder 2 geldt voor nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden op gronden die vallen binnen het ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water en die niet zijn aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN), geldt de voorwaarde dat de compensatie door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving gericht dienen te zijn op de versterking van de kwaliteit van natuur, water en landschap.

Zoals eerder aangegeven wordt uitgegaan van de realisatie van een zonnepark in de Groene Omgeving. Dit betekent dat aan bovenstaande voorwaarden dient te worden voldaan. In het kader van de Overijsselse Zonneladder, heeft een uitgebreide motivering ten aanzien van de noodzaak en locatiekeuze plaatsgevonden. Daarin zijn tevens bovenstaande voorwaarden meegenomen. Verwezen wordt naar paragraaf 3.2.1. Geconcludeerd kan worden dat aan de provinciale voorwaarden wordt voldaan.

Artikel 2.1.9 Sociale kwaliteit

In de toelichting op bestemmingsplannen die voorzien in nieuwe ontwikkelingen waarbij provinciale belangen in geding zijn, wordt aangegeven op welke wijze bewoners en gebruikers betrokken zijn bij de ontwikkeling van de plannen.

Met het oog op de sociale kwaliteit in de fysieke leefomgeving dient te worden aangetoond op welke wijze de omgeving betrokken is geweest bij de planvorming. Voor dit project vindt participatie plaats via twee sporen:

- Procesparticipatie: betrekken van burgers bij de totstandkoming van het ontwerp, en;
- Financiële participatie: de wijze waarop burgers ook na realisatie van het zonnepark betrokken blijven.

Voor een nadere toelichting op participatie wordt verwezen naar paragraaf 5.2 voor voorliggende rapportage, waarin de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan wordt besproken.

Overig

Naast bovenstaande onderwerpen zijn ook een aantal locatiespecifieke onderwerpen aan de orde. Welke dit zijn, is te zien door raadpleging van de provinciale webviewer. Niet alle onderwerpen zijn relevant voor de ontwikkeling van een zonnepark. Hieronder is een opsomming van de onderwerpen opgenomen[1], maar wordt niet in detail op de onderwerpen ingegaan. Een uitsnede van de kaart is opgenomen in figuur 16.

1. Regionale verdringingsreeks onttrekking Twentekanalen/Overijsselse Vecht.
2. Vrijstelling van de vergunningplicht voor gebiedsbescherming voor de uitvoering van Natura 2000-herstelwerkzaamheden.
3. Glastuinbouw niet toegestaan.
4. Mogelijkheden voor nieuwe recreatiewoningen onder voorwaarden.
5. Windturbines onder voorwaarden toegestaan.
6. Verbod op nieuwvestiging en uitbreiding geitenhouderijen.

figuur 16. Kaartweergave Omgevingsverordening Overijssel 2017 (bron: overijssel.tercera-ro.nl/mapviewer)

1

[1] In bovenstaande weergave van de kaartlagen ontbreken de verschillende kaartlagen als onderdeel van de gebiedscatalogus (behandeling van 'hoe' een ontwikkeling plaats kan vinden in het kader van het Uitvoeringsmodel). Dit is bewust gedaan omwille van de overzichtelijkheid van voorliggende rapportage. Deze kaarten en onderwerpen komen aan bod in de navolgende paragraaf als onderdeel van de toetsing aan het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel'.

De locatie ligt in een gebied aangeduid als 'regionale verdringingsreeks onttrekking Twentekanalen/Overijsselse Vecht. Op basis van de provinciale Omgevingsverordening worden binnen dit gebied veiligheidsnormen en regels gesteld ten aanzien van waterkeringen en dergelijken. De ontwikkeling van het zonnepark heeft geen (negatieve) invloed op de waterveiligheid ter plaatse. Bovendien maakt de locatie geen onderdeel uit van een (beschermingszone van een) waterkering.

Relatie tot de ontwikkeling

Voor de ontwikkeling is getoetst aan de relevante bepalingen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, waarbij is uitgegaan van de realisatie van een zonnepark binnen het landelijk gebied. Daarnaast is de ontwikkeling beoordeeld aan de hand van de voorwaarden inzake sociale kwaliteit. Voor de ruimtelijke kwaliteit en de wijze waarop dit is meegenomen in het ontwerp van het zonnepark, wordt verwezen naar paragraaf 3.2.3, waarin de ontwikkeling wordt getoetst aan de hand van het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel'. Voor sociale kwaliteit wordt verwezen naar paragraaf 5.2 van deze ruimtelijke onderbouwing. De behandeling van beide onderdelen leidt tot de conclusie dat de ontwikkeling past binnen de ambities en randvoorwaarden van de provincie.

Conclusie

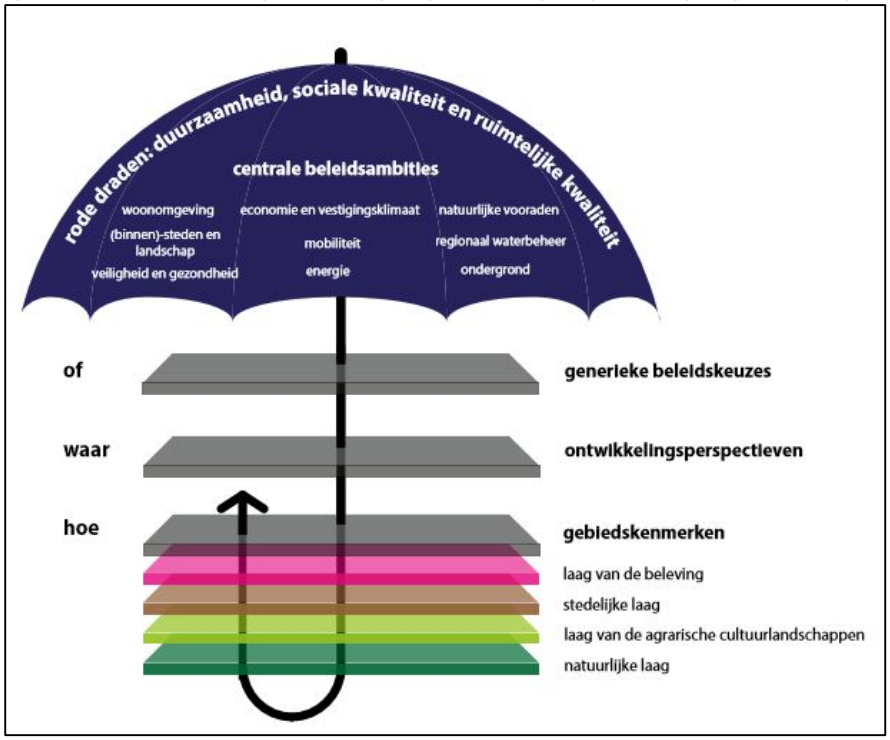
De ontwikkeling is in lijn met de relevante bepalingen uit de Omgevingsverordening Overijssel 2017. Voor het overige is de ontwikkeling daarmee niet in strijd.

3.2.3 Toets Uitvoeringsmodel: of, waar en hoe

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities, wordt het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel' gebruikt. In dit uitvoeringsmodel staan de stappen 'of', 'waar' en 'hoe' centraal. Of een initiatief mogelijk is, wordt allereerst bepaald door de vraag of er een opgave is. Dat hangt af van de vraag of de behoefte aan een ontwikkeling kan worden aangetoond, maar ook of de ontwikkeling niet in strijd is met provinciale generieke beleidskeuzes. De ontwikkelingsperspectieven geven richting aan waar wat ontwikkeld kan worden. In de visie op de ruimte in Overijssel onderscheidt de provincie zes ontwikkelingsperspectieven: drie voor de Groene en drie voor de Stedelijke Omgeving. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De gebiedskenmerken spelen een belangrijke rol bij de vraag hoe een initiatief ingepast kan worden. Onder gebiedskenmerken worden de ruimtelijke kenmerken verstaan van een gebied of een gebiedstype die bepalend zijn voor de karakteristiek en kwaliteit van dat gebied of gebiedstype.

Voor het bovenstaande vormen de kwaliteitsambities op het gebied van duurzaamheid, sociale kwaliteit en ruimtelijke kwaliteit de rode draden. Een en ander is weergegeven in onderstaand schema.

figuur 17. Schema Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Om een goed evenwicht te vinden tussen het bieden van ruimte aan initiatieven en het waarborgen van publieke belangen, varieert de sturing waarbij sprake is van drie niveaus: normstellend, richtinggevend en/of inspirerend.

OF: Generieke beleidskeuzes

In eerste instantie is het de vraag of er een maatschappelijke opgave is. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidskeuzes van EU, Rijk of provincie. De provinciale beleidskeuzes zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie. Deze generieke beleidskeuzes zijn in de regel normstellend en zijn opgenomen in de omgevingsverordening. Generieke beleidskeuzes vanuit de EU of het Rijk zijn opgenomen in eigen beleid.

In Overijssel zijn beleidskeuzes gesteld die voor het gehele provinciale grondgebied gelden en daarnaast beleidskeuzes die gebiedsspecifiek zijn. De beleidskeuzes die voor het gehele grondgebied gelden geven samen vorm aan de Overijsselse Ladder vuur duurzame verstedelijking, welke een nadere invulling geeft aan de stappen die gemeenten in de onderbouwing van nieuwe stedelijke ontwikkelingen op grond van de Ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening) moeten doorlopen. De gebiedsspecifieke beleidskeuzes borgen zwaarwegende publieke belangen en gaan in op:

- reserveringen voor waterveiligheid en beperking wateroverlast;
- drinkwater/grondwaterbeschermingsgebieden;
- het Natuurnetwerk Nederland (NNN), waaronder de Nationale Parken en een groot deel van de Natura 2000-gebieden in Overijssel);
- de Nationale Landschappen;
- het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.

<u>Relatie tot ontwikkeling</u>

Aan de hand van het kaartmateriaal behorende bij de geconsolideerde Omgevingsverordening Overijssel 2017 kan worden bepaald welke gebiedsspecifieke onderwerpen ter plaatse van een projectlocatie spelen. Deze toets heeft reeds plaatsgevonden in paragraaf 3.2.2. Hieruit is gebleken dat de onderwerpen die

ter plaatse spelen, niet van belang zijn voor dan wel geen invloed hebben op de ontwikkeling van een zonnepark. Dit betekent dat de onderwerpen die spelen geen belemmering vormen voor de ontwikkeling van een zonnepark aan de Aadijk te Almelo. De of-vraag is daarmee positief beantwoord.

WAAR: Ontwikkelingsperspectieven

Na het beantwoorden van de of-vraag, is de vraag waar het initiatief past of ontwikkeld kan worden. In de Omgevingsvisie onderscheidt de provincie zes ontwikkelingsperspectieven. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De ontwikkelingsperspectieven geven zo richting aan waar wat ontwikkeld zou kunnen worden. Daarbij geldt dat er drie ontwikkelingsperspectieven zijn gesteld voor de Groene Omgeving, en drie voor de Stedelijke Omgeving.

De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend, waardoor er ruimte bestaat voor lokale afweging: een gemeente kan vanwege maatschappelijke en/of sociaal-economische redenen een andere invulling kiezen. Daarbij geldt dat die wel dient te passen binnen de – voor dat ontwikkelingsperspectief – geldende kwaliteitsambities. Daarbij dienen de nieuwe ontwikkelingen verbonden te worden met de bestaande kenmerken van het gebied, conform de Catalogus Gebiedskenmerken (de derde stap in het uitvoeringsmodel, zie hierna).

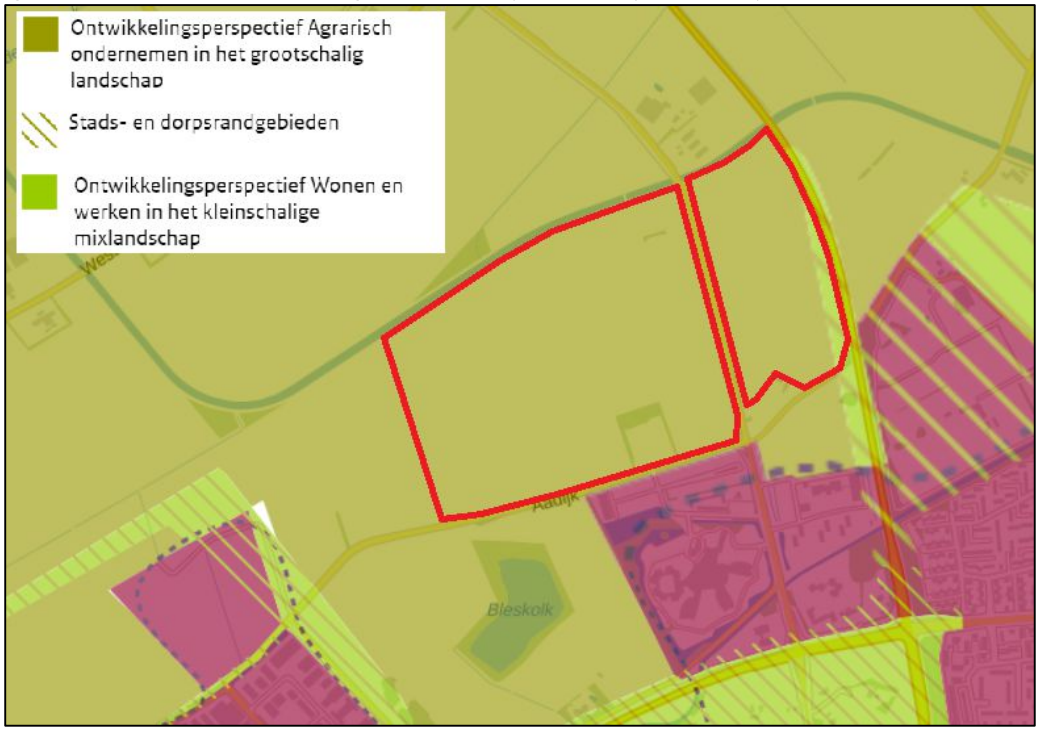
Relatie tot ontwikkeling

Het projectgebied is gelegen binnen de Groene Omgeving. In de Groene Omgeving gaat het vooral om behoud en versterking van de kwaliteit van natuur en landschap, het realiseren van een samenhangend netwerk van gebieden met natuur- en waterkwaliteit, ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, het toerisme en andere economische dragers, realisatie van waterkwaliteitsdoelen, het duurzaam beheer van drinkwatervoorraden én het opwekken van hernieuwbare energie. De drie ontwikkelingsperspectieven voor de Groene Omgeving zijn:

- de zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW)
- agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap
- wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap.

Op de overzichtskaart Ontwikkelingsperspectieven van de geconsolideerde Omgevingsvisie Overijssel 2017 zijn de ontwikkelingsperspectieven voor de Groene Omgeving globaal weergegeven.

figuur 18. Overzichtskaart Ontwikkelingsperspectieven (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Relatie tot projectlocatie

De projectlocatie is aangewezen als 'agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap', direct grenzend aan gebieden aangewezen als 'binnensteden met stedelijke netwerken' (rood op de kaart) met langs de oostgrens tevens 'stads- en dorpsranden' alsmede 'wonen en werken in een kleinschalig mixlandschap'.

Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap en stads- en dorpsranden

Het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap' biedt ruimte aan concurrerende en innovatieve vormen van landbouw en aan opwekking van hernieuwbare energie. Denk daarbij aan zonnepanelen, maar ook aan windenergie en biovergisters. Initiatieven binnen het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap' mogen de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw in principe niet beperken en dienen aan te sluiten bij de bestaande bebouwing, weginfrastructuur en openbaar vervoer routes.

De projectlocatie sluit direct aan op de bestaande bebouwde omgeving. Direct ten zuiden zijn gronden gelegen die onderdeel uitmaken van het stedelijk netwerk. Ten westen is bovendien fase I van Zonnepark Aadijk gelegen. De aanleg van een zonnepark leidt tot een tijdelijk gebruik van agrarische gronden (voor de duur van 25 jaar). Na de gebruiksperiode wordt het zonnepark ontmanteld en komen de gronden weer toe aan het de agrarische sector. De gronden blijven zonder meer geschikt als landbouwgrond. Onderzoek wijst zelfs uit dat het tijdelijk gebruik als zonnepark een positief effect kan hebben op de gronden ter plaatse. De bodem krijgt gedurende 25 jaar rust, biodiversiteit neemt toe. Daarom kan geconcludeerd worden dat de aanleg van een zonnepark de gebruiksmogelijkheden voor de landbouw niet beperken.

Een deel van de locatie ligt bovendien in een gebied aangewezen als 'stads- en dorpsrand'. Recreatieve functies en culturele voorzieningen kunnen op specifieke plekken in de stads- en dorpsrandgebieden de kwaliteit en aantrekkelijkheid verhogen. In de stads- en dorpsrandgebieden liggen ook kansen om beleidsambities op het gebied van natuur, water, en energie te realiseren én om de functie als 'uitloop'-gebied voor de stad te versterken door verdichting van het routenetwerk voor langzaam verkeer.

De locatie biedt daarmee kansen voor het realiseren van de beleidsambities ten aanzien van de energietransitie en het grootschalig opwekken van (zonne-)energie. Daarmee wordt tevens het waardevolle contrast tussen stad en land versterkt. Daarnaast kan een koppeling worden gelegd met recreatie en het versterken van het routenetwerk voor langzaam verkeer, waardoor de gronden ook een belangrijke functie krijgen als uitloopgebied. Dit komt tot uiting in de versterking van bestaande en aanleg van nieuwe recreatieve routes rondom de locatie. Zo wordt onder andere het Bleskolkgebied gekoppeld aan het struingebied langs het Lateraalkanaal, krijgt het Bleskolkgebied een upgrade en worden ook in de zuidelijke parkstrook van het zonnepark recreatieve routes aangelegd. Dit levert een impuls op voor de beleving van de locatie als geheel en het zonnepark in het bijzonder. Zo kan ook de overgang van stad naar landschap van binnenuit worden beleefd.

Voor de ontwikkeling geldt enerzijds dat deze formeel plaatsvindt binnen een gebied dat nog te typeren is als bestaand stedelijk gebied. Anderzijds is nu al bekend dat de betreffende gronden uiteindelijk teruggegeven zullen worden aan de agrarische sector. Op grond van het provinciale beleid wordt binnen dit gebied ruimte gezien voor voorzieningen in het kader van de energietransitie. Daarnaast biedt de ontwikkeling kansen voor het versterken van het contrast tussen stad en land alsmede recreatie en de langzaam verkeersroutes. Dit maakt de locatie een geschikte locatie voor de ontwikkeling van een zonnepark. Voor het overige geldt dat de realisatie van een zonnepark het verwezenlijken van de kwaliteitsambities in de Groene Omgeving niet in de weg staat en dat zij andersom een zonnepark op deze locatie niet bemoeilijken. Daarmee is de waar-vraag eveneens positief beantwoord.

HOE: Gebiedskenmerken

De provincie wil nieuwe ruimtelijke opgaven verbinden met bestaande gebiedskenmerken. Op die manier spelen gebiedskenmerken een belangrijke rol over hoe een initiatief invulling kan krijgen. De gebiedskenmerken die de provincie van provinciaal belang acht, heeft zij opgenomen in de 'Catalogus Gebiedskenmerken'. Voor alle gebiedstypen in Overijssel wordt omschreven welke kwaliteiten en kenmerken binnen de vier aangegeven lagen behouden, versterkt en ontwikkeld moeten worden. De vier kaartlagen zijn:

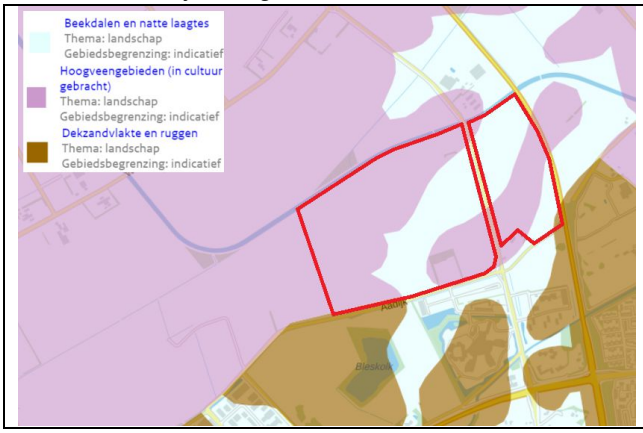
I. Natuurlijke laag
II. Laag van het agrarisch cultuurlandschap
III. Stedelijke laag
IV. Laag van de beleving

Aan de hand van de gebiedskenmerken behorende bij elk van de kaartlagen kan de provincie sturing geven op haar provinciale belangen. De hardheid van de sturing komt tot uiting in het stellen van normen, het geven van richting of het bieden van inspiratie. Bij elk gebiedstype is aangegeven wat de norm, richting en inspiratie voor dat specifieke gebied inhoudt. De normen zijn normstellend, daar dienen ontwikkelingen aan te voldoen. Richting en inspiratie sturen, maar zijn niet normstellend. Daar kan gemotiveerd van worden afgeweken indien de gemeente dit noodzakelijk acht voor het verwezenlijken van haar doelstellingen.

<u>Relatie tot de ontwikkeling</u>

Onderstaand wordt de projectlocatie aan de hand van elk van de kaartlagen in kaart gebracht. Daarbij wordt een korte samenvatting van de kenmerken en ambities gegeven en worden ingegaan op de norm, richting en inspiratie. Daarnaast wordt aangegeven op welke wijze dit is meegenomen in het ontwerp van het zonnepark.

I. Natuurlijke laag

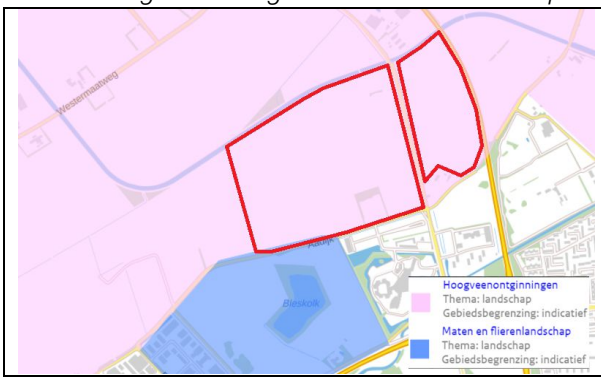

Toets

De locatie ligt overwegend in een in cultuur gebracht hoogveengebied (1). Daarnaast bestaat de natuurlijke laag deels uit beekdalen en natte laagtes (2). Ten zuiden loopt het hoogveengebied over in dekzandvlakte, deze natuurlijke laag overlapt in slechts in zeer beperkte mate met de plancontour.

Norm (1)	*Richting (1)*	*Inspiratie (1)*
• Hoogveenrestanten: instandhouding van levend hoogveen, de waterkwaliteit, waterkwantiteit en de natuurkwaliteit. • Overige delen hoogveengebied: behoud van het nog resterende veenpakket; het waterpeil is hier op afgestemd.	Ontwikkelingen in de nabijheid van hoogveenrestanten dragen bij aan verbetering van de hydrologie om verdroging van het veenpakket tegen te gaan en, waar mogelijk, aan toename van natuurkwaliteit en het areaal levend hoogveen. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.	• Beheer gericht op het in stand houden van de variatie en de vitaliteit van het hoogveen. • Extensief recreatief medegebruik bevorderen.
Norm (2)	*Richting (2)*	*Inspiratie (2)*
Het waterpeil is niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is.	• Instandhouding van het watersysteem, waterkwaliteit en voldoende ruimte voor water. • Ontwikkelingen in de nabijheid van beekdalen en natte laagtes dragen bij aan extra ruimte voor dynamiek van het stromende water, versterking samenhang beeksysteem en vergroting zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water.	De onderdelen vanuit een perspectief op het geheel van het lineaire beeksysteem inrichten en beheren. De oeverlanden komen onder invloed van de waterdynamiek. (Broek)bos op hogere randen.

II. Laag van het agrarisch cultuurlandschap

Het projectgebied ligt grotendeels binnen een gebied waar hoogveenontginningen hebben plaatsvonden. Ten zuiden loopt het gebied over in een maten en flierenlandschap. Gezien de beperkte mate van overlap met het plangebied zijn de hoogveenontginningen leidend binnen deze kaartlaag. Hierbinnen geldt de ambitie de resterende oude hoogveenontginningslandschappen als ruimtelijk zelfstandige eenheden herkenbaar en beleefbaar te maken.

Norm	*Richting*	*Inspiratie*
Hoogveenontginningen dienen beschermd te worden, bescherming gericht op instandhouding van de kenmerkende afwisseling in de mate van openheid, elzensingels, reliëf, verkavelings- en slotenpatroon met een relatief grillig patroon van wegen en paden.	Ontwikkelingen dienen bij te dragen aan behoud en versterking van het kleinschalige karakter en kenmerkende weg- en kavelgrensbeplanting en diverse bebouwingslinten.	• Toevoegen bebouwing aan bestaande linten en erven. • Handhaven van nog aanwezige variatie en verschillen in grondgebruik

III. Stedelijke laag

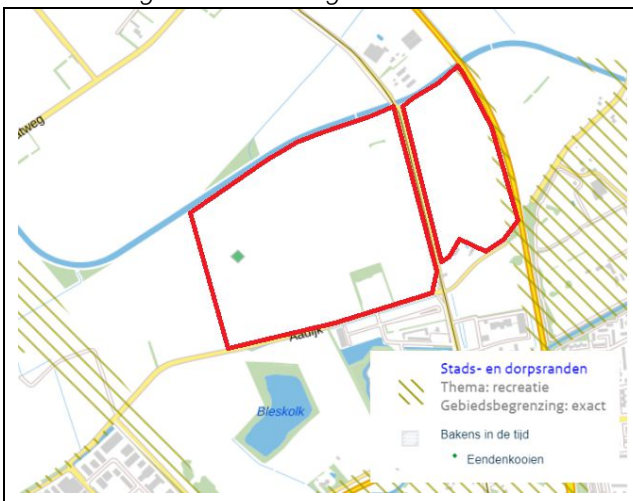

Op basis van de kaart Stedelijke laag kent het gebied zowel de aanduiding 'verspreide bebouwing' (1) als 'informele trage netwerk' (2). De eerste gaat in op de gevolgen en kansen van het vrijkomen van erven in het landschap, wat steeds vaker zal gaan gebeuren. De robuuste ensembles kunnen door het bieden van ruimte voor extra (vervangende) bebouwing een alternatief bieden voor een deel van de woningbouw en bedrijvenopgave.

Het 'informele trage netwerk' is het langzaam verkeernetwerk, zoals wandelpaden, ruiterpaden en vaarroutes. De ambitie is hier een verschuiving te doen plaatsvinden in de verplaatsingsdrang van auto naar fiets. Het fiets- en wandelpadennetwerk van de regio dient tot een compleet systeem te worden uitgewerkt. Erfgoed langs het informele trage netwerk dient te worden benut om de toeristische aantrekkelijkheid te vergroten.

Norm (1)	*Richting (1)*	*Inspiratie (1)*
Ontwikkeling van nieuwe erven draagt bij aan behoud en ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de handreiking 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving'.	Indien ontwikkelingen plaatsvinden op erven dragen ze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende structuur en volumematen, blijft er een duidelijke voor- en achterkant en vindt koppeling van het erf aan het landschap plaats.	• Reanimatie agrarisch erfgoed • Kwaliteitsadvies bij transformatie kan bijvoorbeeld via een 'ervenconsulent' van het Oversticht.
Norm (2)	*Richting (2)*	*Inspiratie (2)*
Bescherming gericht op continuïteit van routes. Bij ontwikkelingen in de nabijheid van routes worden discontinuïteiten van de routes voorkomen.	Indien ontwikkelingen plaatsvinden in de nabijheid van stad en dorp, dragen ze bij aan behoud en verkleining van de maaswijdte van het padennetwerk. Nieuwe mogelijkheden voor lange afstands- wandel- en fietsroutes worden benut.	Langs informele routes worden de aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden zichtbaar en kenbaar gemaakt.

IV. Laag van de beleving

De laatste kaartlaag toont dat de locatie aan de oostzijde overlapt met de begrenzing van 'stads- en dorpsranden' (1). Daarnaast is een (voormalige) eendenkooi aangeduid als baken in de tijd (2). Stads- en dorpsranden vormen een overgangsgebied. De randen zijn bepalend voor zowel steden en dorpen als het omliggende landschap. Woon-, werk- en recreatiemilieus dienen verbonden te worden. Daarbij dient tevens verrommeling te worden tegengegaan.

Bakens in de tijd zijn relicten van diverse aard uit verschillende perioden van de wordingsgeschiedenis van Overijssel. De ambitie is hier verbindingen te creëren tussen bestaande bakens die onderdeel van een groter geheel zijn maar nu verloren of geïsoleerd in het landschap liggen. Daarnaast is het doel bakens van deze tijd toe te voegen.

Norm (1)	*Richting (1)*	*Inspiratie (1)*
n.v.t.	• Behoud, herstel en aanleg van landschappelijke recreatieve routes. • Verminder barrières tussen stad en land. Leg ook geen grondwegen meer aan die de twee scheiden. • Bied plaatselijk ruimte voor ontwikkelingen, mits ze voortbouwen op stad-land relatie. • Neem de richting van randen op in grondexploitatie. • Creëer mooie uitnodigende entrees.	n.v.t.
Norm (2)	*Richting (2)*	*Inspiratie (2)*
n.v.t.	Behoud, benut en versterk bakens in de tijd.	Voeg bij nieuwe ontwikkelingen bakens van deze tijd toe en verbind ze met bestaande bakens.

Kenmerken projectgebied

De locatie voor zonnepark Aadijk II ligt aan de noordkant van Almelo en raakt aan de noordelijke 'Groene Long'. Het veenontginningsgebied wordt gekenmerkt door sterke landschapsstructuren en door de open- en rechtlijnigheid. In 1900 domineerde de herkenbare opstrekkende verkaveling het open landschap. Daarnaast was er in het verleden een eendenkooi aanwezig. De zuidelijk gelegen Bleskolk heeft lange tijd drooggelegen, en heeft dienst gedaan als stortplaats.

Door ruilverkaveling in de jaren '50 is het landschap veranderd. De verkavelingsrichting van het plangebied is wel grofweg hetzelfde gebleven. Ook de openheid is behouden gebleven. Door de recente aanleg van het Lateraalkanaal heeft het gebied een duidelijke noordgrens gekregen. Voormalige erven aan de Aadijk en aan de Almeloseweg zijn verdwenen, alleen de beplanting is blijven staan als relicten in het landschap.

Relatie tot ontwikkeling

Bij het maken van het inrichtingsvoorstel is rekening gehouden met het landschap waarin het zonnepark is gelegen. Voor een uitgebreide omschrijving wordt verwezen naar paragraaf 2.2 (projectplan) en bijlage 1 (landschappelijk inpassingsplan) van voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Uitgangspunten voor de inrichting zijn het behouden en waar mogelijk versterken van de landschappelijk kwaliteiten in het gebied. Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan het opwaarderen van een groen raamwerk, waarbinnen de ontwikkeling zo goed mogelijk wordt ingepast.

De bestaande sloten die door het park lopen blijven behouden. Het zonnepark wordt in de bestaande structuren geïntegreerd. Hierdoor blijft de opstrekkende verkaveling gehandhaafd. De uitlijning van de panelen in lijn met de sloten zorgt er bovendien voor dat ook de openheid behouden blijft. De voormalige eendenkooi is in het huidige landschap niet meer te herkennen. Daar tegenover staat het behoud van de waardevolle beplanting in het gebied, een relict van de erven die aan de Aadijk hebben gestaan.

Het zonnepark biedt kansen voor het versterken van recreatie, met in het bijzonder langzaam verkeerroutes langs bestaande structuren alsook nieuwe routes door de te creëren parkzone ten zuiden van het projectgebied. Een zone tussen Aadijk I en Aadijk II wordt vrijgehouden en blijft daarmee gereserveerd voor de Groene Long. Door bestaande en nieuwe routes met elkaar te verbinden, wordt het aantrekkelijk om een ommetje door het gebied te maken. De voorgestelde inrichting heeft een directe meerwaarde voor omwonenden, maar biedt als uitloper van de groene long tegelijkertijd meerwaarde voor de stad als geheel.

Conclusie

In deze paragraaf is de ontwikkeling getoetst aan de hand van het 'Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel'. Daarbij is beoordeeld of, waar en hoe de ontwikkeling plaats kan vinden. Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling ter plaatse past binnen het provinciale beleid, omdat:

- er geen generieke beleidskeuzes zijn die aan de ontwikkeling in de weg staan en de ontwikkeling bovendien bijdraagt aan het behalen van de nationale, provinciale en gemeentelijke beleidskeuzes ten aanzien van de energietransitie (Of);
- de projectlocatie geschikt is voor de oprichting van een zonnepark en de oprichting ervan bovendien geen belemmering vormt voor het verwezenlijken van de overige ontwikkelingsperspectieven in de Groene Omgeving (Waar), en;
- bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan voldoende rekening is gehouden met de geldende gebiedskenmerken en deze waar mogelijk zijn versterkt of ontwikkeld (Hoe).

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020 – 2040

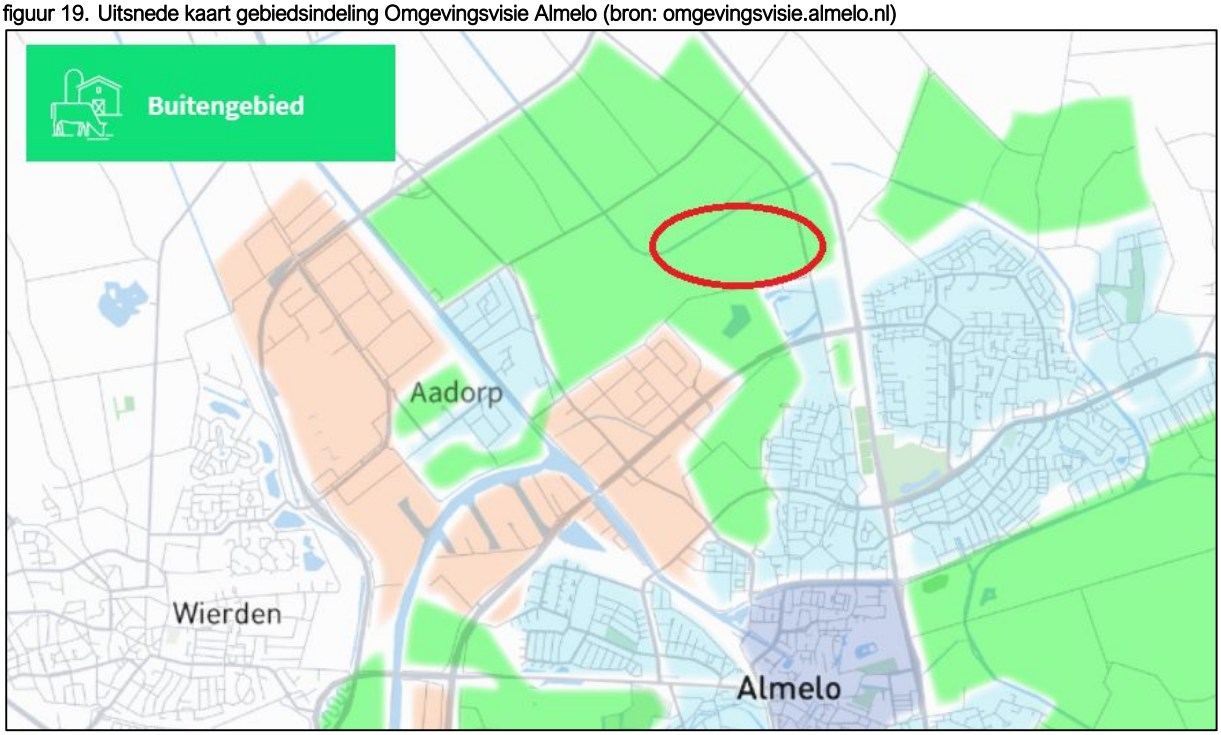
Op 29 september 2020 heeft de gemeenteraad van Almelo de 'Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020 – 2040' (de Omgevingsvisie) vastgesteld. Deze omgevingsvisie is vastgesteld vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022. In Omgevingsvisie staat hoe in Almelo ook in de toekomst prettig kan worden gewoond en gewerkt.

Almelo bestaat uit verschillende gebieden, met elk hun eigen karakter. Daarom is de Omgevingsvisie in vier gebieden verdeeld. Per gebied wordt duidelijk wat de gemeente daar wil bereiken: het buitengebied, de bedrijventerreinen, de wijken en dorpen en de binnenstad. Daarnaast zijn er onderwerpen die in alle gebieden spelen en daarmee gebiedsoverstijgend zijn. De visie voor Almelo als geheel en de gebiedsspecifieke visies, zijn tot stand gekomen in samenspraak met de inwoners van Almelo. De Omgevingsvisie zal worden gebruikt voor het toetsen van initiatieven binnen Almelo.

Relatie tot ontwikkeling

Het projectgebied is gelegen in het buitengebied van Almelo (zie figuur 19). De gemeente is zuinig op het buitengebied en juicht elke ontwikkeling aan die meer water en/of natuur toevoegt. Ontwikkelingen dienen te passen bij de Almelose maat en schaal. Enerzijds is rust een belangrijke pijler voor buitengebied. Tegelijkertijd is dit het ideale decor voor allerlei activiteiten. Zoals verblijfsrecreatie voor dagjesmensen en vakantiegangers. Of grootschalige energie-opwek, omdat er te weinig geschikte zonnedaken zijn en nauwelijks radar- en vliegverkeervrije plekken voor windmolens. Voor grootschalige energie-opwek geldt de 'Duurzame Energieladder Almelo' (zie paragraaf 3.3.2.). Indien aan de daarin gestelde voorwaarden wordt voldaan, biedt het buitengebied ruimte aan dergelijke initiatieven.

figuur 19. Uitsnede kaart gebiedsindeling Omgevingsvisie Almelo (bron: omgevingsvisie.almelo.nl)

De gemeente stuurt op een krachtig buitengebied, mits rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheden. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en versterking van biodiversiteit versterkt het buitengebied. Daarnaast wordt onder andere de duurzame ontwikkeling van (agrarische) bedrijvigheid gestimuleerd. Ook onderwerpen zoals waterberging en recreatie zijn van belang voor het buitengebied.

Het voorliggende initiatief omvat de realisatie van een zonnepark van ca. 49,5 ha in het buitengebied. Zolang de ontwikkeling past binnen de Almelose maat en schaal, alsook binnen de kaders van de 'Duurzame Energieladder Almelo', is de ontwikkeling in lijn met de toekomstige Omgevingsvisie. In het buitengebied van Almelo ziet de gemeente de mogelijkheid om ca. 100 ha grootschalige duurzame energie op te wekken, waarvoor geldt dat de eerste stap reeds is gezet met het zonnepark langs de Aadijk (fase I) van 40 ha. Op dit moment loopt er een aanvraag voor een zonnepark van ca. 22 ha in het Leemslagengebied. Met het onderhavige zonnepark van ca. 49,5 ha komt de productie weer een stevige stap dichter bij de gemeentelijke doelstellingen op dit gebied. In paragraaf 3.3.2 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt getoetst aan de 'Duurzame Energieladder', waaruit zal blijken dat de ontwikkeling past binnen dat beleidskader.

Naast de grootschalige opwekking van duurzame energie, draagt de ontwikkeling bij aan een aantal andere doelstellingen. Zo geldt dat met het gekozen ontwerp en de groeninrichting, ruimte ontstaat voor het versterken van de biodiversiteit. Tevens worden maatregelen getroffen waarmee het toevoegen van recreatieve meerwaarde van het zonnepark integraal onderdeel uitmaakt van de ontwikkeling. Het project draagt daarmee op meerdere gebieden bij aan maatschappelijke doelstellingen.

Conclusie
De ontwikkeling is getoetst aan de Omgevingsvisie van Almelo. Geconcludeerd wordt dat het geplande initiatief past binnen de gemeentelijkje visie. Het zonnepark draagt op diverse manieren bij aan het behalen van (maatschappelijke doelstellingen), onder andere op het gebied van recreatie, versterking van de biodiversiteit en natuurlijk duurzaamheid.

3.3.2 Duurzame Energieladder Almelo
Op 7 april 2020 heeft de gemeenteraad van Almelo de 'Duurzame Energieladder Almelo' (de Energieladder) vastgesteld. Middels de Energieladder brengt de gemeente de opgave voor Almelo in kaart ten aanzien van de energietransitie en geeft zij richting aan het bereiken van de gestelde beleidsdoelstellingen. Initiatieven voor de grootschalige opwek van duurzame energie, dienen te passen binnen dit beleidskader.

Opgave
De energietransitie in zijn algemeenheid is een zeer grote opgave. De opgave is verdeeld over meerdere klimaattafels: Elektriciteit, Mobiliteit, Industrie, Landbouw en landgebruik en Gebouwde omgeving. Vanuit de klimaattafel Elektriciteit moet er duurzame elektriciteit opgewekt worden (daar ziet deze Duurzame Energieladder op toe). Vanuit de klimaattafel Gebouwde Omgeving moet de CO_2 uitstoot in de gebouwde omgeving omlaag. Het doel is om in 2050 aardgasvrij te zijn. Deze opgaven worden in verschillende sporen opgepakt:
1. Regionale Energie Strategie (RES);
2. Duurzame Energieladder Almelo;
3. Warmtevisie (separaat beleid, nog in ontwikkeling);
4. Wijkuitvoeringsplannen (separaat beleid, nog in ontwikkeling).

Trias Energetica
De Trias Energetica is van oorsprong een strategie voor verduurzaming van de gebouwde omgeving. Deze strategie heeft ook een bredere, algemene toepassing en bestaat uit drie stappen:
De eerste stap van de Trias Energetica is isoleren. Met isolatie wordt de meeste winst behaald. Wat niet verbruikt wordt hoeft ook niet opgewekt te worden.

De tweede stap is het maximaal gebruik maken van energie uit duurzame bronnen. Er is behoefte aan duurzame hernieuwbare elektriciteit. Om (grootschalige) duurzame energieopwekking in Almelo in goede banen te leiden is de Duurzame Energieladder opgesteld. Hierin komen een aantal sporen samen.

De derde stap is het zo zuinig en efficiënt mogelijk gebruik maken van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien. Uiteindelijk dient dit in 2050 afgebouwd te zijn tot nul.

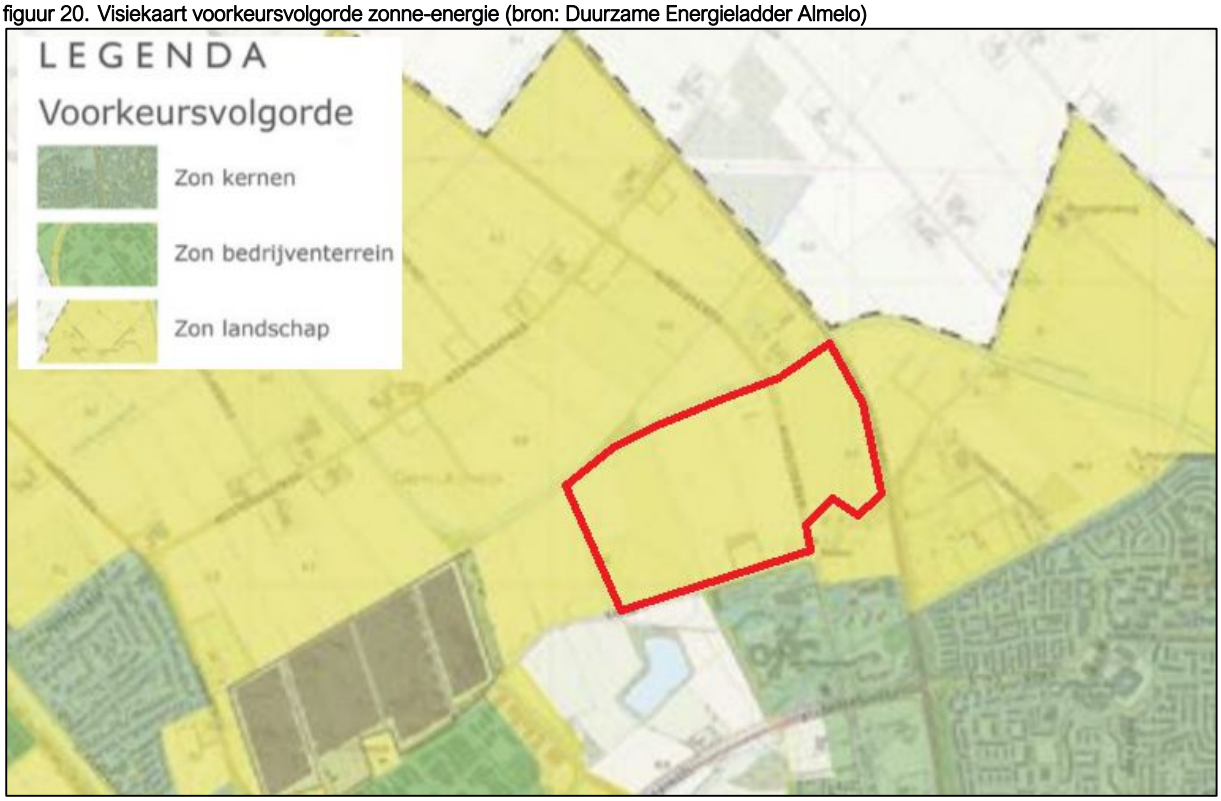
De Duurzame Energieladder
De Duurzame Energieladder van Almelo vormt een beleidskader dat ingezet wordt voor de stimulering en facilitering van de opwek van hernieuwbare energie. Voorheen beschikte de gemeente over de zonneladder, die inmiddels is geïntegreerd in de Duurzame Energieladder van Almelo. Het geeft de kaders voor het plaatsen van zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonneparken op locaties die daarvoor geschikt zijn. Een belangrijk onderdeel daarbij is de stimulering van de opwek en allocatie van duurzame energie met zonneparken in en rond Almelo.

De gemeente Almelo hanteert een voorkeursvolgorde voor de grootschalige opwekking van zonne-energie. Deze voorkeursvolgorde biedt de treden van de Duurzame Energieladder Almelo. De voorkeursvolgorde is als volgt:
1. Zon in de kernen (hoofdzakelijk op dak) heeft op zich geen belemmeringen en geniet de grootste voorkeur. De ambitie is dat alle daken benut worden. Bij nieuwbouw dient zon op dak te worden gerealiseerd.

2. Zon op bedrijventerreinen (op dak/bouwblok/ braakliggend terrein) geniet ook een grote voorkeur. Enige voorwaarden zijn hierbij van toepassing. Ook hier geldt dat bij nieuwbouw zon op dak dient te worden gerealiseerd.
3. Zon in het landschap is mogelijk onder bepaalde voorwaarden, afhankelijk van de context.
4. De groene longen van Almelo en N2000-gebieden zijn uitgesloten voor de opwek van grootschalige zonne-energie.

De voorkeursvolgorde is gevisualiseerd op een visiekaart. Figuur 20 betreft een uitsnede van de kaart. De projectlocatie is aangeduid in het rood.

figuur 20. Visiekaart voorkeursvolgorde zonne-energie (bron: Duurzame Energieladder Almelo)

De locatie maakt onderdeel nuit van het landschap. Daarmee bevindt de beoogde ontwikkeling zich op de derde trede van de zonneladder. De opwekking van zonne-energie is hier onder voorwaarden mogelijk.

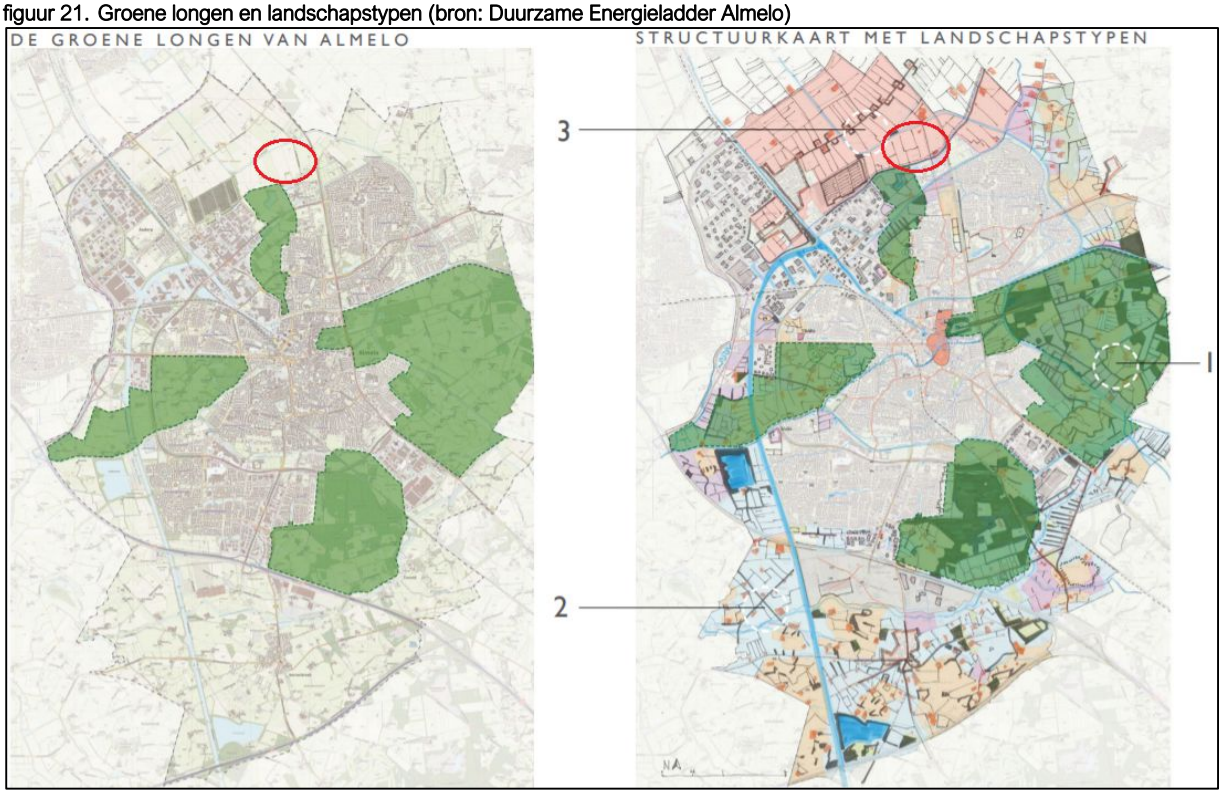
Landschapstypen en 'groene longen'

Een nadere studie van de verschillende landschapstypen en het landgebruik rond de stad geeft meer inzicht in de locaties die voor grootschalige opwek geschikt zijn. Gemeente Almelo wil met de energietransitie de huidige kwaliteiten van het landschap zoveel mogelijk respecteren, en vanuit een gebiedsgerichte benadering een extra kwaliteit geven aan het landschap en het landgebruik, zogenaamde 'meepakkers'.

<u>Groene longen</u>

De Gemeente Almelo heeft een grote diversiteit en fijnmazigheid aan landschappen. Om de kenmerkende landschappelijke structuur van de gemeente Almelo te beschermen heeft de gemeente Almelo de zogenaamde 'groene longen' aangewezen. Deze vier gebieden met een landelijk karakter reiken tot diep in de stad. De projectlocatie grenst direct aan één van de gebieden aangeduid als 'groene long'. Het gaat om de noordelijke groene long, met een minder sterke identiteit dan de andere groene longen. Het gebied herbergt meerdere functies, zoals een manege, landbouw en sportfaciliteiten.

figuur 21. Groene longen en landschapstypen (bron: Duurzame Energieladder Almelo)

Landschapstype

Almelo kent daarnaast drie typen landschappen. Het gaat om de volgende drie, waarbij de nummering correspondeert met de nummering op de kaart in figuur 21.

1. Oud ontginningslandschap: Hoevenlandschap.
2. Jong ontginningslandschap: Heide- en broekontginninglandschap.
3. Veenontginninglandschap.

De locatie is gelegen binnen het veenontginninglandschap. Daarbij vormt de Aadijk een oude ontginningskade en de grens van het veen- en broeklandschap.

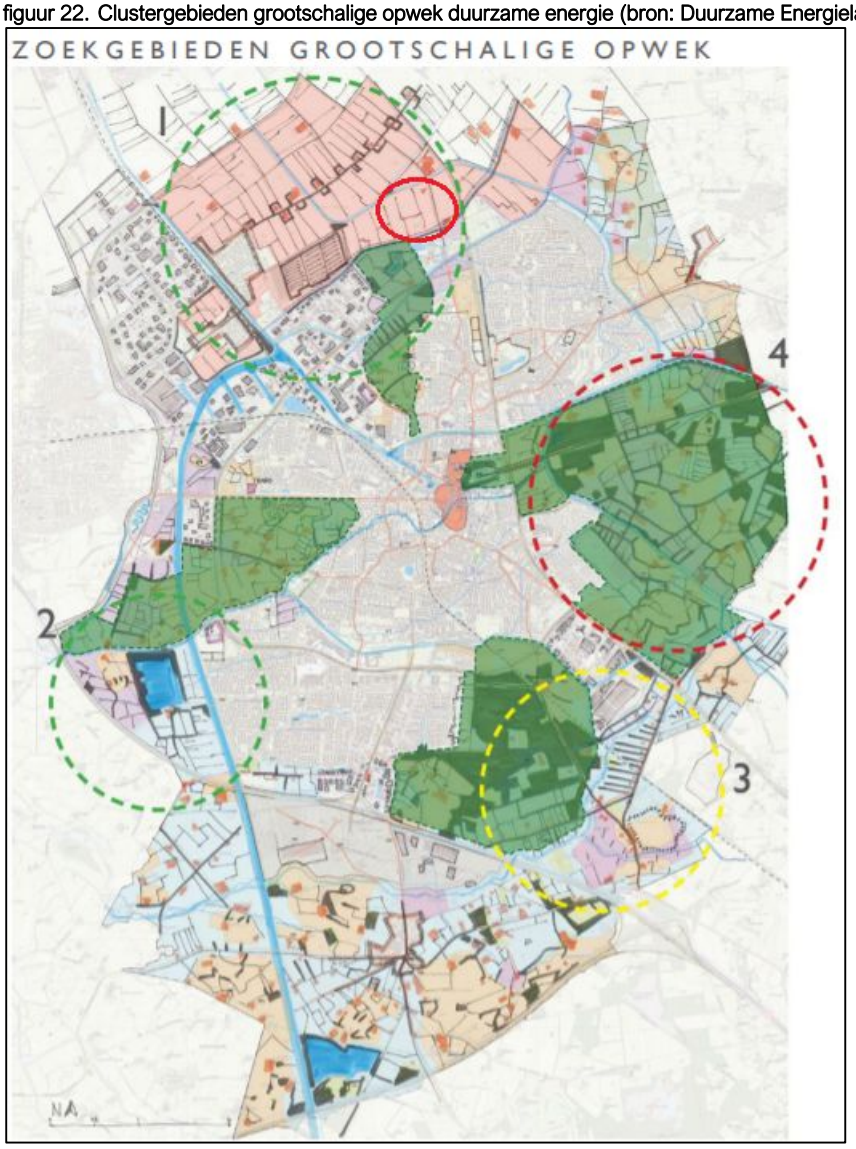
Clustergebieden

De gemeente kiest ervoor om clustergebieden vast te stellen voor grootschalige energieopwekking. Dat betekent dat:

1. de opwek geclusterd (dicht bij elkaar) zal plaatsvinden;
2. de opwek een zekere mate van grootschaligheid krijgt
3. de gemeente gebieden wil aanwijzen waar dat het beste kan plaatsvinden op basis van de kansen- en belemmeringenkaart en de landschapsanalyse.

Daarbij geldt dat onder andere het veenontginninglandschap zich door zijn openheid en rechtlijnigheid leent als kansrijk clustergebied. In het kader van de concept-Duurzame Energieladder Almelo is een nadere analyse uitgevoerd en zijn clustergebieden aangewezen. Vier gebieden zijn onderzocht, waarvan er twee direct zijn aangewezen als clustergebied (groen op de kaart). De projectlocatie ligt in zoekgebied 1.

figuur 22. Clustergebieden grootschalige opwek duurzame energie (bron: Duurzame Energieladder Almelo)

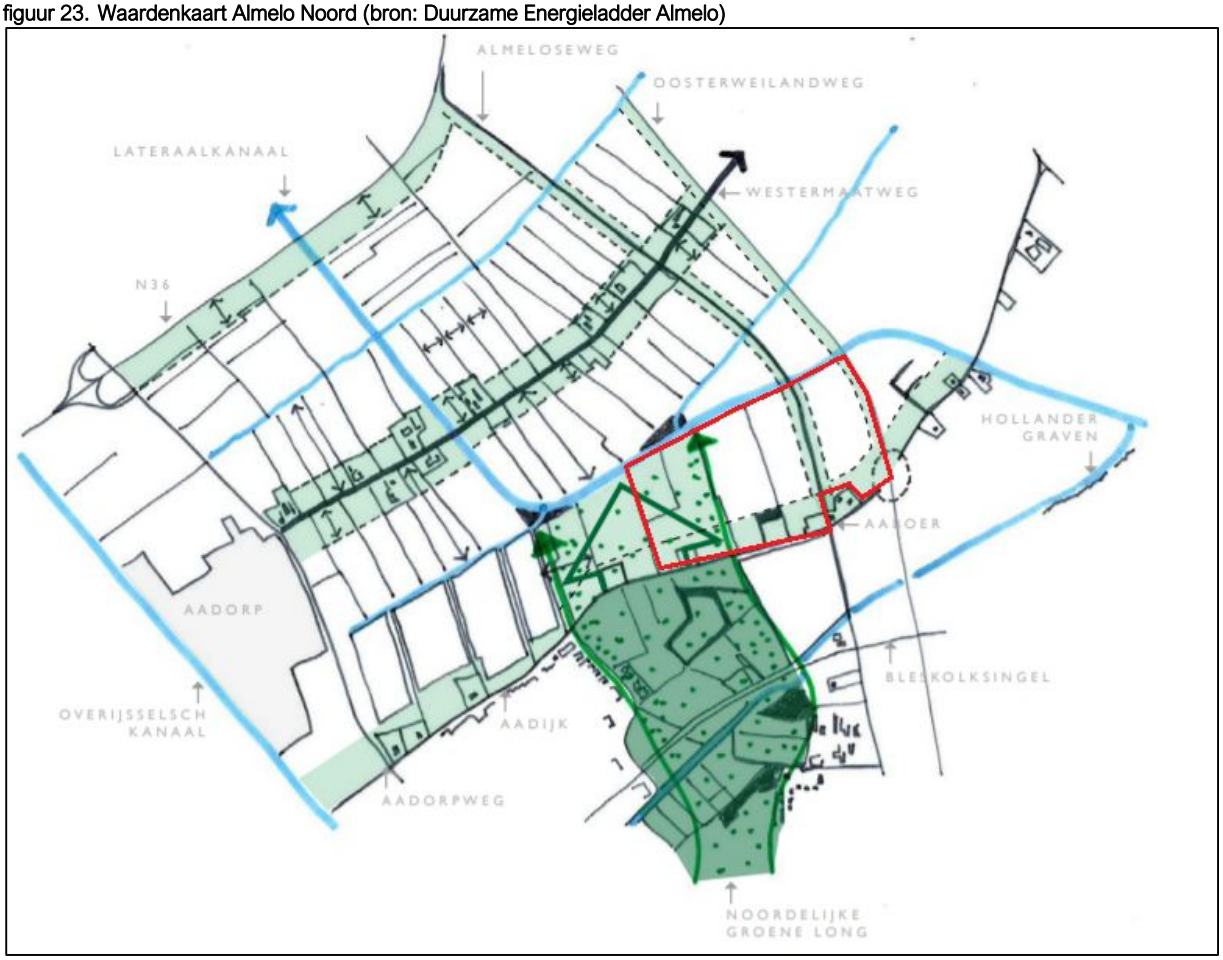

Zoekgebied 1 ligt aan de noordkant van Almelo en raakt aan de noordelijke groene long. Het veenontginningsgebied wordt gekenmerkt door sterke landschapsstructuren en door de open- en rechtlijnigheid. De grootschalige opwek van duurzame energie biedt nieuwe kansen voor ontwikkeling en medegebruik van het gebied. Daarom is het gebied aangewezen als clustergebied Almelo Noord. De relatie met de noordelijke groene long is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Waardenkaart Almelo Noord

Vanuit de (cultuur)historie en gebiedskenmerken is de waardenkaart opgesteld. Het geeft een beeld van de belangrijke en betekenisvolle structuren in het gebied. Het doel is de kernkwaliteiten zichtbaar te maken en te definiëren. Bij de ontwikkeling van grootschalige opwek dient rekening te worden gehouden met deze waarden. Figuur 23 toont deze waardenkaart. De projectlocatie is aangeduid in het rood.

figuur 23. Waardenkaart Almelo Noord (bron: Duurzame Energieladder Almelo)

De Aadijk en Aaboer

De Aadijk is een belangrijke historische structuur. Deze dijk uit de 15e eeuw had een belangrijke waterkerende functie en is het startpunt geweest van de veenontginningen in noordelijke richting. De boerderij de Aaboer aan de Almeloseweg is een laatste herinnering aan die tijd en is daarom een belangrijk en markant punt. De Aadijk heeft nu zijn primaire functie verloren en staat onder druk: het industrieterrein is tot aan de dijk gebouwd en verderop is de Aadijk in tweeën geknipt. Ook staan de meeste erven aan de dijk leeg of zijn verdwenen. Om het karakter van de dijk te behouden en de kwaliteit te versterken, dient een bepaalde zone langs de dijk (de stippellijn), vrij te blijven van pv-panelen. Hierdoor blijft het ook voor recreanten een aantrekkelijke route.

Kansen en randvoorwaarden zonne-energie Almelo Noord

Naar aanleiding van de bovenstaande analyses kunnen randvoorwaarden worden benoemd voor de aanleg van een zonnepark. Voor onderhavig project gelden onder andere de volgende randvoorwaarden.

Het zonnepark dient een zekere afstand te bewaren tot de Aadijk, wat een belangrijke structuur vormt in de omgeving. Daar is in onderhavig plan gehoor aan te geven door een brede zone vrij te houden van panelen en in te richten als (ruig) parkenzone. De exacte invulling van deze zone wordt nader bepaald in overleg met omwonenden. Groenaanleg en de aanleg van nieuwe recreatieve wandel- en fietspaden maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Op die manier krijgen ook recreanten een plek in de ontwikkeling.

Tussen fase 1 en fase 2 dient bovendien voldoende afstand te worden gehouden, zodat het past bij de maat en schaal van het omliggende landschap. De afstand tussen fase I en II bedraagt volgens het huidige ontwerp ca. 400 meter. De tussenliggende ruimte blijft gereserveerd voor de Groene Long.

De kavelstructuur dient te worden gevolgd en er dient te worden voorzien in een versterking van de kernkwaliteiten van het gebied. Met de beoogde ontwikkeling blijven de bestaande structuren in het gebied behouden. De in dit geval opstrekkende verkaveling blijft zichtbaar in het landschap. Daarnaast zorgt de gekozen uitlijning van panelen langs de bestaande watergangen ervoor dat openheid en daarmee zicht over deze structuren behouden blijft.

Meepakkers

Het ontwikkelen van grootschalige opwek van duurzame energie heeft veel impact op de ruimte. Naast de noodzakelijke landschappelijke inpassing van een zonnepark of windmolen zijn meekoppelkansen, of 'meepakkers' zoals Almelo dat noemt, vereist. Zodat zonneparken en windmolens hierdoor meer kunnen betekenen voor andere opgaven, het gebied en omwonenden. De volgende meepakkers worden onderscheiden:

- Multifunctionaliteit
- Landschapsstructuren
- Landschapselementen
- Waterberging
- Routes en dooradering
- Biodiversiteit
- Energieopslag
- Voedsel
- Educatie
- Bewustwording

Zonnepark Almelo Aadijk – fase 2

Binnen Almelo Noord bieden specifieke meepakkers kansen voor ontwikkeling. Daarnaast gelden specifieke randvoorwaarden. In onderstaande tabel worden alle randvoorwaarden en meepakkers benoemd en wordt aangegeven op welke wijze hier in het ontwerp rekening mee wordt gehouden. Daarmee wordt een totaaloverzicht geboden. Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling aan de voorwaarden voldoet.

Randvoorwaarden (normen)	Relatie tot project
Afstand tot Aadijk	Ca. 150
Voldoende afstand tussen fase 1 en fase 2	Ca. 400 meter
Korrelgrootte passend	De omvang van het zonnepark past binnen de maat en schaal van het landschap en sluit aan op het reeds bestaande park ten westen van Aadijk II.
Richting passend	Bestaande kavelrichting wordt gerespecteerd en benut voor de landschappelijke inpassing.
Hoogte passend	2,0 meter, iets lager dan Aadijk I maar passend binnen het geheel. Voor de experimenteerruimte wordt vooralsnog maximaal 3,5 meter aangehouden, zodat voldoende ruimte blijft voor teelt onder panelen.
Dichtheid passend	Goede balans tussen groen/blauw en zonneveld, waarbij is gezocht naar een zo optimaal mogelijke invulling van het gebied zonder hierbij een onevenredige verdichting van het gebied en de bodem te creëren. Dichtheid past bij de Gedragscode Zon op Land van Holland Solar en laat ruimte voor de verdere ontwikkeling van het bodemleven, biodiversiteit en waterberging.
Locatie trafo's passend	De omvormers in het park worden steeds in het verlengde van een rij opgesteld, zodat ook deze elementen geen verstoring van de doorzichten tussen de panelenrijen vormen.
Dooradering toereikend	Er wordt voorzien in diverse wandel- en struinpaden, met name langs de zuidzijde. Daarnaast wordt gezocht naar versterking van bestaande paden en aansluiting middels nieuwe paden. Daarnaast is door de bestaande watergangen te respecteren tevens sprake van een blauwe dooradering in het gebied en tevens is sprake van behoud en versterking van groenstructuren.

Hekken ingetogen	Het hekwerk rond het zonneveld is gelijkvormig aan het hekwerk bij het eerdere zonnepark langs de Aadijk. Dat betekent dat er een staafmathekwerk wordt geplaatst waar het hek in het zicht ligt, en een gaashekwerk waar het hek niet in het zicht ligt. Hekwerk krijgt een donkere kleurstelling.
Routes toegevoegd	Zie 'dooradering toereikend'
Randen met kwaliteit	Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan het opwaardering van een groen raamwerk. Langs het hek wordt een brede groenstrook aangeplant van 15 meter breed. De zuidzijde wordt in overleg met de omgeving ingericht als ruige parkstrook. De bestaande route langs het Lateraalkanaal wordt ter hoogte van het zonnepark begeleid door struweel.
Participatie	Binnen het project wordt voorzien in maatschappelijke participatie en financiële participatie. Voor nadere informatie en omschrijving van het proces wordt verwezen naar paragraaf 5.2 van voorliggende ruimtelijke onderbouwing.
Kernkwaliteiten versterkt	Er wordt rekening gehouden met gebiedskenmerken en kernkwaliteiten. Opstrekkende verkaveling en openheid blijft behouden, evenals bestaande beplanting als relicten van de voormalige erven. Het uitloopgebied met recreatieve functie wordt versterkt.

Meepakkers (kansen)	Relatie tot project
Multifunctionaliteit en meervoudig ruimtegebruik	Versterking biodiversiteit, recreatie en combinatie agrarisch gebruik met opwek zonne-energie.
Stadslandbouw en lokale voedselproductie	Experimenteerruimte in de vorm van combinatie van agrarisch gebruik met opwek zonne-energie, bijvoorbeeld door zacht fruitteelt onder panelen.
Routes en recreatieve dooradering	Bestaande structuren worden versterkt en nieuwe worden aan het gebied toegevoegd. Daarnaast ontstaat de kans om te investeren in het omliggende gebied.
Versterken biodiversiteit	De invulling, met nieuwe bomen en bloemrijke grasmengsels, ondersteunen de bijen en andere insecten in het gebied, en zorgen voor een vergroting van de ecologische waarde.
Educatie en bewustwording.	Het padenstelsel wordt aangevuld met enkele picknicktafels of banken, en informatiepanelen. Deze panelen geven info over het zonnepark, maar ook over de gebruikte beplanting, en bijvoorbeeld de flora en fauna in het gebied.

Conclusie

Aan de randvoorwaarden wordt voldaan en de diverse 'meepakkers' zijn in het initiatief meegenomen. De ontwikkeling is in lijn met de gemeentelijke 'Duurzame Energieladder Almelo'.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Analyse van verkeer- en parkeeraspecten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient de verkeers- en parkeersituatie beoordeeld te worden om er voor te zorgen dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid en een goede ontsluiting alsook om ongewenste verkeerssituaties zoals een te grote verkeersdruk op een weg, te voorkomen.

Relatie tot ontwikkeling

In dit geval is sprake van de aanleg van een zonnepark. Een dergelijke ontwikkeling brengt in beginsel nagenoeg geen parkeerbehoefte of met zich mee, omdat het een functie is die over het algemeen geen bezoekers of publiek aantrekt. Hierdoor is ook de verkeersaantrekkende werking ook laag. Uitzondering hierop vormen enkele verkeersbewegingen ten behoeve van beheer en onderhoud (en tijdens de aanleg- en ontmantelingsfase).

De entree van het zonnepark wordt gekoppeld aan het voormalig erf aan de oostzijde langs de Almeloseweg, zodat er geen nieuwe wegen het gebied in hoeven te worden gemaakt. Het wegprofiel van de Almeloseweg is afdoende uitgerust om de zeer beperkte toename aan verkeersgeneratie te kunnen controleren.

Conclusie

Verkeer- en parkeeraspecten vormen gelet op het bovenstaande geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.2 Archeologie en cultuurhistorie

Het Verdrag van Valletta was geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 en de Wet op de monumentenzorg, tot de inwerkingtreding van de Erfgoedwet op 1 juli 2016. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. De wet regelt tevens de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem. De uitvoering van de Erfgoedwet en de integratie van archeologie en ruimtelijke ordening is een primair gemeentelijke opgave.

In het proces van ruimtelijke ordening moet tijdig rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op die manier komt er ruimte voor de overweging van archeologievriendelijke alternatieven. Rijk, provincies en gemeenten (laten) bepalen welke archeologische waarden bedreigd worden bij ruimtelijke plannen. Tijdens de voorbereiding van deze plannen is (vroeg)tijdig archeologisch (voor)onderzoek belangrijk.

De keuze voor een andere bouwlocatie voorkomt de verstoring van belangrijke bodemvondsten. Als dit geen optie is, bestaat de mogelijkheid om binnen de bouwlocatie zelf naar een archeologievriendelijke aanpak te streven. In het uiterste geval wordt een archeologische opgraving uitgevoerd.

Relatie tot ontwikkeling

Het plan is zorgvuldig ingepast in de omgeving, waarbij recht wordt gedaan aan bestaande landschappelijke kenmerken en structuren. De kenmerkende opstrekkende verkaveling en openheid in het gebied blijft gehandhaafd. Relicten van voormalige erven, bestaande uit waardevolle beplanting in het gebied, blijven behouden.

Het plangebied kent op basis van het vigerende planologisch regime geen dubbelbestemming ten behoeve van archeologie of cultuurhistorie. In het kader van de, inmiddels gestaakte, ontwikkelingen in Almelo Noord, zijn die archeologische onderzoeke uitgevoerd, waaruit is gebleken dat geen waarden te

vewachten zijn. In een selectiebesluit is het gebied daarom in 2008 vrijgegeven. De projectlocatie is bovendien niet aangewezen als een rijksmonument of een gemeentelijk monument en dergelijke monumenten zijn in de directe omgeving ook niet gesitueerd. Ten behoeve van de planologische procedure geldt op dit vlak geen onderzoeksplicht.

Geconcludeerd wordt dat het plangebied een lage archeologische verwachting kent. Het plaatsen van zonnepanelen op schroefpalen heeft daarnaast slechts een beperkte impact op het kwetsbare bodemarchief, voor zover aanwezig. Het verwijderen van de zonnepanelen na de genoemde termijn van 25 jaar, gebeurt op zodanige wijze dat zo min mogelijk schade aan het bodemarchief wordt aangericht.

Conclusie
Er treden geen belemmeringen op ten aanzien van de aspecten archeologie en cultuurhistorie.

4.3 Bodem
Voor bodem en bodemverontreiniging is de Wet bodembescherming (Wbb) inclusief de aanvullende besluiten leidend. In de Wbb wordt een algemeen beschermingsniveau ingesteld voor de bodem ten aanzien van het voorkomen van nieuwe verontreiniging van de bodem.

De Wbb geeft regels voor bodemverontreiniging, waarvan sprake is als het gehalte van een stof in de grond of in het grondwater de voor die stof geldende streefwaarde overschrijdt. Of een verontreiniging acceptabel is, hangt af van de aard van de verontreiniging en van de bestemming van de gronden.

Relatie tot ontwikkeling
Het huidige (planologisch) gebruik is neergelegd in het bestemmingsplan “Waterrijk_Almelo_fase1”. Op basis daarvan bestaat ter plaatse de mogelijkheid een luxe woonwijk te realiseren, inclusief de daarbij behorende functies (zoals horeca en maatschappelijke functies). Bekend is echter ook dat de gronden op korte termijn weer de agrarische functie zullen verkrijgen. Het toekomstig gebruik van de gronden blijft agrarisch en maakt het gebruik ten behoeve van een zonnepark mede mogelijk. Het gebruik als zonnepark betreft geen bodembedreigende activiteit. De gronden zijn geschikt voor het beoogde gebruik, er is immers geen sprake van toekomstige gebruikers (zoals bewoners) die in aanraking kunnen komen met eventueel vervuilde grond. In het kader van de planologische procedure is daarom geen bodemonderzoek noodzakelijk. In een later stadium zal in het kader van de vergunning voor het bouwen wel een bodemonderzoek worden uitgevoerd en toegevoegd aan de aanvraag.

Conclusie
De bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling van een zonnepanelenpark.

4.4 Water
Sinds 2003 is het doorlopen van de watertoets wettelijk verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van de watertoets is, om in overleg tussen de initiatiefnemer en de waterbeheerder aandacht te besteden aan de waterhuishoudkundige aspecten, zodat de waterhuishoudkundige doelstellingen worden gewaarborgd. Het projectgebied ligt in het beheergebied van het waterschap Vechtstromen. De ontwikkelplannen zijn voorgelegd aan het bevoegd gezag. De reactie op het plan, ontvangen op 3 maart 2020, is in onderhavige paragraaf verwerkt.

Relatie tot ontwikkeling
<u>Waterkwantiteit</u>
Op het moment dat een projectgebied over een oppervlakte van meer dan 1.500 m^2 verhard wordt, geldt een compensatieplicht. Compenserende maatregelen zijn bijvoorbeeld de aanleg van een zaksloot, vijver, wadi’s, of bodempassage. Daarbij hanteert het waterschap de 55 mm vuistregel, wat betekent dat 55 mm maal de toename van het verhard oppervlak ingericht dient te worden voor waterberging. Daarbij wordt

het resultaat uitgedrukt in kubieke meters. Wanneer de vrijstellingsgrens van 1.500 m^2 niet overschreden wordt, is compensatie niet nodig.

Binnen onderhavig project geldt dat nagenoeg geen verharding plaatsvindt. De zonnepanelen worden in een schuine hoek geplaatst, waardoor hemelwater via de panelen de ondergelegen grond in kan lopen. De gronden blijven zich daarom gedragen als onverharde grond. Bestaande watergangen worden bovendien niet gedempt. Noodzakelijke paden ten behoeve van beheer en onderhoud worden waterdoorlatend uitgevoerd en bovendien zodanig dat hemelwater niet via die paden naastgelegen waterlopen in kan stromen. De toename aan verharding als gevolg van deze planonderdelen is derhalve relatief beperkt. Naast panelen en beheerpaden worden ook noodzakelijke trafohuisjes gerealiseerd. Deze hebben wel een toename van de verharding tot gevolg, maar de omvang ervan is ten opzichte van het geheel eveneens beperkt en blijven ruimschoots onder de grens van 1.500 m^2. Compensatie en een watervergunning is daarbij niet aan de orde.

Waterkwaliteit

Van toepassing van uitloogbare materialen zoals lood, koper en zink is geen sprake. Zo ontstaat geen negatief effect op de waterkwaliteit.

Oppervlaktewateren

Het plangebied wordt begrensd door een aantal waterlopen van het waterschap Vechtstromen, te weten WL01604 aan de noordzijde en WL01622 aan de zuidzijde. Langs de Almeloseweg ligt eveneens een waterloop. De waterlopen hebben een belangrijke aan-, af-, en doorvoer functie. Voor het onderhoud van deze waterlopen is een obstakelvrije zone van 5 meter vanaf de insteek noodzakelijk. In deze obstakelvrije zone mag niet zonder toestemming van het waterschap worden gebouwd. Met de obstakelvrije zone wordt rekening gehouden. Hierdoor is een watervergunning niet noodzakelijk.

figuur 24. Weergave Leggerkaart Waterschap Vechtstromen (bron: https://vechtstromen.maps.arcgis.com/)

In aanvulling op het bovenstaande, wordt opgemerkt dat het plan na overleg met de Bewonerscommissie Aaboerlaan nader is uitgewerkt, waarbij met name de nadere uitwerking rondom de zuidelijk groenstrook langs de Aadijk relevant is om te benoemen. Ter plaatse wordt voorzien in extra water in de vorm van

plasdras en kikkerpoelen. Deze waterstructuren worden aangesloten op de bestaande slootjes binnen het plangebied. Deze slootjes hebben, zo blijkt ook uit bovenstaande kaart, geen significante relevantie voor het oppervlaktewatersysteem. Van een wijziging in dat systeem is dan ook geen sprake. De relevante oppervlaktewateren zoals weergegeven op bovenstaande kaart, liggen buiten de projectgrens en voor wat betreft de zuidstrook ligt deze aan de overzijde van de Almeloseweg. Van vergraven van die wateren is daarom eveneens geen sprake. Voorts geldt dat voor het realiseren van plasdras of een kikkerpoel, geen watervergunning vereist is. Een en ander conform de Keur van het Waterschap Vechtstromen 2020. Volstaan kan worden met het rekening houden met de algemene zorgplicht.

Beschermingsgebieden

Rond de 15e eeuw had de Aadijk een belangrijke waterkerende functie. De Aadijk is inmiddels niet meer als zodanig in gebruik, er geldt daarom geen beschermingszone in verband met de waterkering.

Conclusie

Met oog op de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van een (significant) negatief effect op de waterhuishoudkundige situatie. Het aspect water vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Milieuzonering is een instrument dat helpt bij het afwegen en verantwoorden van keuzes aangaande nieuwe woningbouw- en bedrijvenlocaties en beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie. Het gaat hierbij om de milieuaspecten: geluid, geur, stof en gevaar, waarbij de belasting afneemt naarmate de afstand tot de bron toeneemt. Om ervoor te zorgen dat nieuwe woningen op een verantwoorde afstand van bedrijven gesitueerd worden en dat nieuwe bedrijven een passende locatie in de nabijheid van woningen krijgen, is de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' opgesteld. Door toepassing te geven aan deze handreiking wordt zoveel mogelijk voorkomen dat woningen hinder en gevaar ondervinden van bedrijven en dat die bedrijven in hun milieugebruiksruimte worden beperkt.

In de handreiking zijn richtafstanden opgenomen voor een scala aan milieubelastende activiteiten, opslagen en installaties. De richtafstand geldt vanaf de grens van de inrichting tot de bestemmingsgrens van omliggende woningen en betreft nadrukkelijk een leidraad en geen norm. Indien goed gemotiveerd en onderbouwd door middel van relevant milieutechnisch onderzoek, kan ervoor worden gekozen van de richtafstand af te wijken.

figuur 25. Richtafstanden bedrijven en milieuzonering

milieucategorie	richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk	richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Relatie tot ontwikkeling

In de handreiking is een zonnepanelenpark niet opgenomen. De totale capaciteit van het te ontwikkelen project is circa 29,3 MWp. Hierdoor waardoor de ontwikkeling vergeleken kan worden met elektriciteitsdistributiecentra van (in dit geval) 10 – 100 MVA. De activiteit valt daarmee in milieucategorie 3.1 met een bijbehorende richtafstand van 50 meter in verband met het aspect geluid. Dit betekent dat 50 meter afstand als richtafstand dient te worden gehouden van woningen. De zonnepanelen zelf veroorzaken geen geluid.

Aan genoemde richtafstand wordt voldaan. De meest nabijgelegen geprojecteerde woonbestemming bevindt zich ten oosten van het projectgebied, op een afstand van ruim 300 meter. Ten zuiden van het plangebied is de bestemming 'Woongebied' geprojecteerd. Deze grenst direct aan het projectgebied. Tussen de Aadijk en de start van het zonneveld, wordt een zone van ca. 150 meter breed ingericht als parkenzone en vrijgehouden van panelen en overige technische toepassingen. De omvormers worden door het park heen geïntegreerd in de paneelrijen. Aan de richtafstand van 50 meter wordt derhalve ruimschoots voldaan.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook de risico's die luchthavens geven vallen onder externe veiligheid. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Normen voor ondergrondse buisleidingen zijn vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:

- Plaatsgebonden risico (PR): Inwoners van een bepaald gebied kunnen te maken krijgen met plaatsgebonden risico (PR). Dit is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof. In theorie zou die persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats moeten bevinden. Deze kans mag niet groter zijn dan 1 op de miljoen. Het PR wordt 'vertaald' als een risicocontour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijvoorbeeld woningen) mogen liggen.
- Groepsrisico (GR): Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers en is een maatstaf voor de verwachte omvang van een ramp. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het maximaal aanvaardbaar aantal personen, de zogenaamde oriëntatiewaarde (OW). Dit is een richtwaarde, waarvan het bevoegd gezag, mits afdoende gemotiveerd door middel van een gedegen verantwoording, kan afwijken. Dit betreft de zogeheten verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR.

Het Ipo (Interprovinciaal overleg) heeft een risicokaart ontwikkeld waarop verschillende risicobronnen inclusief bijbehorende relevante gegevens zijn weergegeven. De risicokaart vormt een hulpmiddel bij het beoordelen van het aspect externe veiligheid bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast kan ook het risicoregister worden geraadpleegd.

Relatie tot ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling voorzie in de aanleg van een zonnepark, wat geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in het kader van externe veiligheid betreft. De voorgenomen activiteit zelf betreft bovendien geen risicovolle activiteit betreft.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.7 Elektromagnetische straling

Rondom hoogspanningsleidingen en antennes is sprake van stralingen. Deze stralingen kunnen negatieve effecten met zich meebrengen op de gezondheid. Dergelijke zaken kunnen ook gelden voor zonnepanelen

en overige technische toepassingen. Het is daarom van belang te beoordelen of woningen of andere gebouwen waarin personen gedurende een langere tijd verblijven in de nabijheid van de stralingveroorzakende objecten worden gerealiseerd.

Relatie tot het plan

Het elektromagnetisch veld dat zonnepanelen opwekken is erg zwak (laagspanning). Om de laagspanning van zonnepanelen geschikt te maken voor wisselstroom is een omvormer nodig. De omvormer zorgt wel voor een magnetisch veld. Dat veld ligt echter ruim onder de blootstellinglimiet van 100 microtesla (bron: Kennisplatform ElektroMagnetische Velden), zoals vastgesteld door de internationale commissie International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection. Dit betekent dat, zolang ruim onder deze limit gebleven wordt, omwonenden voldoende beschermd zijn tegen de bekende gezondheidsrisico's. Daarbij wordt opgemerkt dat in de blootstellingslimieten middels een veiligheidsmarge rekening is gehouden met de onzekerheden die in het wetenschappelijk onderzoek zitten. Verder geldt dat de sterkte van het elektromagnetisch veld afneemt bij toenemende afstand. Een vuistregel is dat als de afstand twee keer zo groot wordt, de sterkte van het veld ongeveer vier keer zo laag wordt.

Conclusie

De elektromagnetische straling van het zonnepark vormt geen gezondheidsrisico's voor de omgeving, omdat de straling ruim onder de blootstellingslimiet ligt. Van gezondheidsrisico's is dan ook geen sprake.

4.8 Lichtreflectie

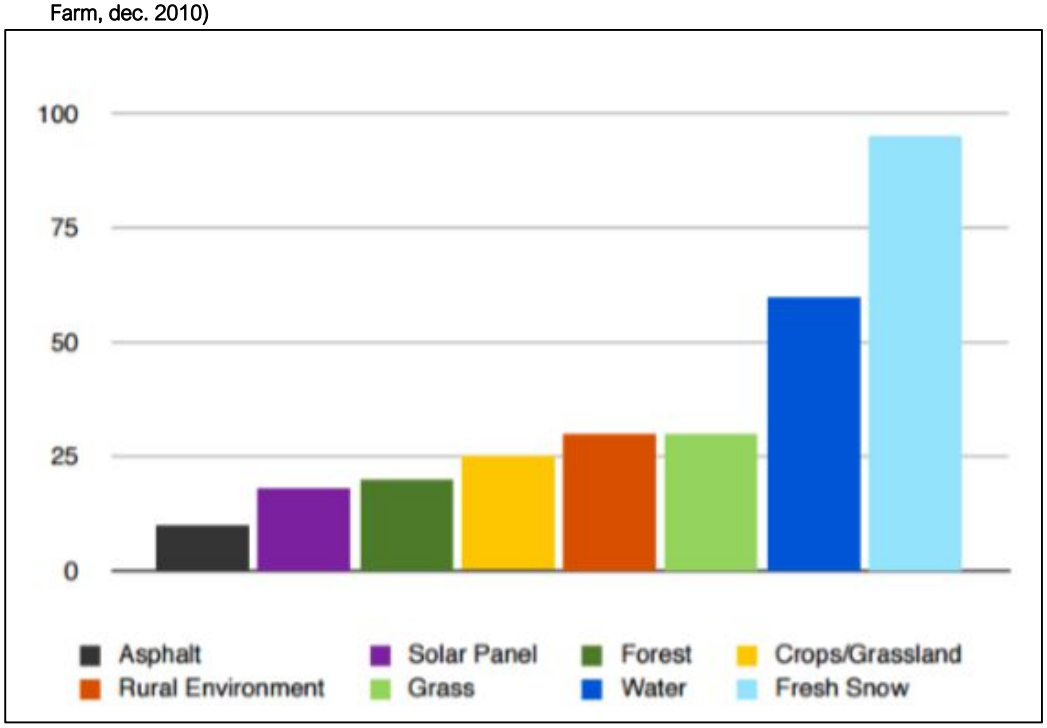
Een van de ruimtelijke aspecten die bij de oprichting van zonneparken van belang kan zijn, is de reflectie van zonlicht. Het grootste deel van het zonlicht dat op de panelen terecht komt, wordt geabsorbeerd en omgezet in elektriciteit. De toplaag van zonnepanelen is echter gemaakt van glas. Hierdoor wordt ook een klein deel van het zonlicht gereflecteerd.

Voor hinder ten gevolge van reflectie bestaat geen specifiek beleid of regelgeving. Voor hinder voor omwonenden geldt echter dat in het kader van een goede ruimtelijke ordening en het in standhouden van een goed woonklimaat alle relevante aspecten moeten worden meegenomen. Reflectiehinder kan in dit kader worden beschouwd. Ook met het oog op verkeersveiligheid (met name weg- en luchtvaartverkeer), is lichtreflectie een relevant aspect om in ogenschouw te nemen. Van belang daarbij is in ieder geval dat zonlicht dat op een zonnepaneel schijnt, in verband met het gladde oppervlak van de paneel in één specifieke richting wordt weerkaatst. Dit vermindert het aantal invalshoeken van waaruit mogelijk overlast ervaren kan worden als gevolg van de reflectie.

Onderzoek

In het verleden zijn in verband met de oprichting van zonneparken diverse onderzoeken uitgevoerd naar lichtreflectie, zowel in Nederland als in andere Europese landen. Een belangrijk onderzoek waar concrete conclusies uit kunnen worden getrokken betreft een onderzoek in het kader van de oprichting van een zonnepark in het Verenigd Koningrijk. Uit dit onderzoek (Visual Impact Assessment, Capital Solar Farm, december 2010) blijkt dat de panelen tussen de 82-90% zonlicht absorberen. Daaruit komt logischerwijs dat de weerkaatsing 10-18% bedraagt. Een dergelijke reflectie van zonlicht wordt voor de luchtvaart niet als hinderlijk ervaren. Daarnaast is reflectie van 10-18% minder dan typische landelijke gebieden met een reflectie van 15-30%. In onderstaande grafiek wordt de vergelijking getrokken tussen de relflectie afkomstig van panelen ten opzichte van andere materialen. Hieruit blijkt dat alleen asfalt minder lichtreflectie kent.

figuur 26. Lichtreflectie zonnepaneel en andere veel voorkomende materialen (bron: Visual Impact Assessment, VK, Capital Solar Farm, dec. 2010)

Aangezien van de zonnepanelen minder lichtreflectie uitgaat dan van andere veel voorkomende materialen, landschappen of landschapselementen rondom of in de nabijheid van zonneparken in het stedelijk- en buitengebied, kan worden geconcludeerd dat reflectie geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling. Zowel omwonenden als het verkeer, ondervinden geen significant nadelige hinder als gevolg van lichtreflectie. Uit het onderzoek blijkt dat luchtvaartverkeer eveneens geen hinder ondervindt van de reflectie van zonnepanelen.

Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat sprake is van minder reflectie dan wanneer de locatie zou (blijven) bestaan uit het huidige grasland. Het aspect lichtreflectie vormt dan ook geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.9 Geluidhinder

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient, afhankelijk van het soort functie, een beoordeling plaats te vinden in het kader van geluid. Daarvoor zijn de Wet geluidhinder en/of het Activiteitenbesluit milieubeheer van belang.

Wet geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder moeten geluidsgevoelige objecten voldoen aan de wettelijk bepaalde normering als het gaat om de maximale geluidsbelasting op de gevels. De limitatieve lijst geluidsgevoelige gebouwen bestaat uit:

- woningen;
- onderwijsgebouwen;
- ziekenhuizen;
- verpleeghuizen;
- verzorgingstehuizen;
- psychiatrische inrichtingen;
- kinderdagverblijven.

Relevante geluidbronnen in het kader van de Wet geluidhinder zijn wegverkeerslawaai, railverkeerslawaai en industrielawaai. Op het moment dat een van bovenstaande functies ontwikkeld wordt in de nabijheid van voornoemde geluidbronnen of binnen de zones daarvan, zal middels een geluidsonderzoek aangetoond moeten worden of er voldaan wordt aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde. Daarnaast kan het als het gaat om bijvoorbeeld logiesruimtes (hotelkamers, recreatieve verblijven) wenselijk zijn om een goed en aangenaam binnenklimaat te kunnen waarborgen.

Activiteitenbesluit milieubeheer

Wanneer inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer worden gerealiseerd, dient er zorg voor te worden gedragen dat deze geen onacceptabele hinder richting de omgeving veroorzaken. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn daarom normen opgenomen waaraan een inrichting dient te voldoen. Daarbij gelden verschillende normen voor de dag-, avond- en nachtperiode.

Relatie tot ontwikkeling

Met de realisatie van een zonnepanelenpark wordt geen geluidgevoelige functie gerealiseerd. De zonnepanelen produceren bovendien geen geluid. De Wet geluidhinder is dan ook niet van toepassing op onderhavig project.

De transformatoren kunnen wel enigszins geluid produceren. Deze worden echter geplaatst in een afsluitbaar bouwwerk waardoor sprake is van enige geluidsafschermende werking. Deze technische installaties kunnen bovendien vergeleken kunnen worden met elektriciteitsdistributiebedrijven van, in dit geval, 10 - 100 MVA. Voor deze activiteit betekent daarom dat voor het aspect geluid 50 meter afstand als richtafstand dient te worden gehouden van woningen in het kader van bedrijven en milieuzonering. Aan deze afstand wordt voldaan (zie ook paragraaf 4.5).

Een zonnepark betreft in de regel geen inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Alleen in uitzonderlijke gevallen zouden ze tot een inrichting gerekend kunnen worden. Bijvoorbeeld wanneer de zonnepanelen worden opgericht binnen de grenzen van een bestaande inrichting (zoals een tankstation), of wanneer de omvormers meer dan 200 MVA distribueren. Aangezien daarvan geen sprake is, zijn de algemene regels uit het Activiteitenbesluit eveneens niet van toepassing. Onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit is dan ook niet nodig.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande vormt het aspect geluid geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Luchtkwaliteit

In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn de lucthkwaliteitseisen opgenomen. Daarnaast zijn er luchtkwaliteitseisen opgenomen in het Besluit niet in betekende mate bijdragen (Besluit NIBM) en de bijbehorende ministeriële Regeling niet in betekende mate bijdragen (Regeling NIBM).

AMvB 'niet in betekenende mate'

In het Besluit NIBM en de bijbehorende ministeriële Regeling NIBM zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing van de luchtkwaliteit achterwege blijven.

De definitie van ‘niet in betekende mate’ is 3% van de grenswaarde voor NO2 en PM10. De 3% komt overeen met 1,2 microgram/m3 (µg/m3). Als een project voor één stof de 3%-grens overschrijdt, dan verslechtert het project 'in betekenende mate' de luchtkwaliteit. De 3%-norm is in de Regeling niet in betekenende waarde uitgewerkt in concrete voorbeelden, waaronder:

- woningbouw: 1.500 woningen netto bij één ontsluitende weg en 3.000 woningen bij twee ontsluitende wegen;
- kantoorlocaties: 100.000 m^2 brutovloeroppervlak bij één ontsluitende weg en 200.000 m^2 brutovloeroppervlak bij twee ontsluitende wegen.

Relatie tot ontwikkeling

Er vindt geen uitstoot plaats van (schadelijke) stoffen door het park zelf door of het aan het park gerelateerde vervoersbewegingen, omdat het park geen verkeersaantrekkende werking kent (met uitzondering van enkele incidentele vervoersbewegingen voor beheer en onderhoud). Alleen de vervoersbewegingen tijdens de aanleg- en ontmantelingsfase is relevant. Daarbij dient te worden opgemerkt dat het hier gaat om een piekbelasting die uitsluitend tijdens de aanlegfase plaatsvindt, waar vervolgens gedurende 25 jaar de opwekking van duurzame energie tegenover staat.

Conclusie

Het milieuaspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied.

4.11 Natuur

Sinds 1 januari 2017 is één wet van toepassing die de natuurwetgeving in Nederland regelt: de Wet natuurbescherming. De wet ligt in de lijn van Europese wetgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wet natuurbescherming vervangt de Boswet, de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998.

Wet natuurbescherming

Via de Wet natuurbescherming wordt de soortenbescherming en gebiedsbescherming geregeld. De soortenbescherming heeft betrekking op alle, in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en op een honderdtal vaatplanten. Gebiedsbescherming wordt geregeld middels de Natura 2000-gebieden. Daarnaast kan de provincie ervoor kiezen om een gebied aan te wijzen als bijzonder nationaal natuurgebied- of landschap of als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in de bijlage van de Wet natuurbescherming. Dat houdt in dat, bij planvorming, uitdrukkelijk rekening gehouden moet worden met gevolgen, die ruimtelijke ingrepen hebben, voor instandhouding van de beschermde soort.

Natuurnetwerk Nederland

Het natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. NNN is tevens opgenomen in het streekplan van de provincie. Indien het projectgebied in het NNN gelegen is, verlangt de provincie een ‘nee-tenzij-toets’. Afhankelijk van de provincie kan dit ook gelden voor projectgebieden in de nabijheid van het NNN.

Relatie tot het plangebied

Ten behoeve van de ontwikkeling is door ecologisch adviesbureau een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Daarin zijn de gevolgen ten aanzien van gebiedsbescherming en soortenbescherming onderzocht. Daarbij dient te worden opgemerkt dan in eerste instantie een quickscan was uitgevoerd ter plaatse van de gronden direct aansluitend op Aadijk I. Nadien zijn de plannen in overleg met de gemeente aangepast en zijn de contouren van het projectgebied naar het oosten toe opgeschoven. Naar aanleiding van deze wijziging heeft Van der Goes & Groot een nieuw locatiebezoek afgelegd en zijn ook de overige

gronden die eerder niet waren onderzocht, in de beoordeling betrokken. De quickscan Wet natuurbescherming is opgenomen in de bijlagen bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

In aanvulling op de quickscan Wnb van de ecologen, is door ingenieursbureau Cauberg-Huygen een berekening uitgevoerd van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die mogelijk optreedt als gevolg van de ontwikkeling. De stikstofdepositieberekening is eveneens opgenomen in de bijlagen bij deze rapportage.

De resultaten van de onderzoeken worden hieronder integraal besproken.

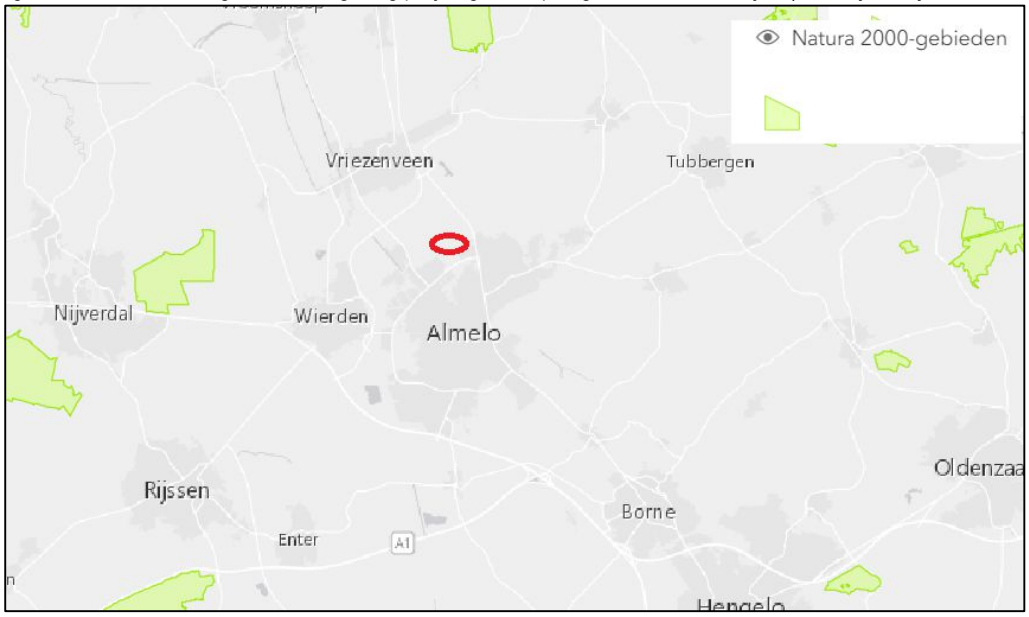
Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied, inclusief de zogenaamde verbindingszones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden betreffen:

- de Engbertsdijkvenen (nr. 40) ten noorden, op ca. 6 km afstand;
- de Wierdense Veld (nr. 43) ten westen, op ca. 6 km afstand.

Gezien de afstand en de aard van de werkzaamheden worden geen (significant) negatieve gevolgen verwacht op deze gebieden. Aanvullend daarop is voor de aanlegfase van het project door bureau Cauberg-Huygen een berekening stikstofdepositie uitgevoerd. De resultaten zijn opgenomen in de bijlagen bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. De berekeningen laten geen stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jaar zien. Een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

figuur 27. Natura 2000-gebieden omgeving projectgebied, plangebied in rood omlijnd (bron: synbiosys.alterra.nl/natura2000)

Soortenbescherming

Het plangebied is potentieel geschikt voor diverse beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming. Of negatieve effecten optreden hangt af van de aard van de werkzaamheden. Soorten waarvan aanwezigheid niet kon worden uitgesloten, zijn vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen.

Voor vogels wordt een onderscheid gemaakt tussen soort met jaarrond beschermde nesten en soorten met niet jaarrond beschermde nesten. Vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen zich nestelen in de bestaande bomen/bosschages in het plangebied. Onderzoek is noodzakelijk indien verstorende werkzaamheden plaatsvinden aan deze bosschages of bomen. Mede in verband met de landschappelijke inpassing en het gewenste behoud van relicten van vroegere erven, blijven bomen binnen het plangebied

behouden. Ook de bosschages langs de zuidzijde van het projectgebied, blijven onaangetast. Hierdoor is een nader onderzoek naar vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten niet noodzakelijk.

Voor vogels met niet-jaarrond beschermde nesten geldt in principe hetzelfde. In aanvulling op het bovenstaande geldt dat verstoring relatief eenvoudig kan worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van nesten van deze soorten is derhalve niet noodzakelijk.

Bij het verwijderen van de toplaag en het vergraven van de randzones of de oevers kan schade optreden voor verblijvende beschermde zoogdieren zoals Bunzing, andere marterachtigen en Egel. Ook bij het rooien en kappen van struwelen kunnen verblijfplaatsen van dergelijke beschermde zoogdieren beïnvloed worden. Omdat voornoemde werkzaamheden niet plaatsvinden, kunnen geen negatieve effecten optreden. Nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

Conclusie
Er worden geen negatieve effecten verwacht op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden in de omgeving. Voor beschermde soorten geldt dat geen werkzaamheden worden uitgevoerd die een negatief effect voor mogelijk aanwezige soorten met zich meebrengen. Een vergunning of ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is naar verwachting niet noodzakelijk.

4.12 M.e.r-beoordeling
Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst deze afweging gemaakt dient te worden. Deze lijst geeft namelijk aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:
- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:
- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Relatie tot het plangebied
In het besluit m.e.r. is opgenomen voor welke projecten het doorlopen van een m.e.r.-procedure verplicht is. Indien een m.e.r.-procedure niet verplicht is, volstaat een vormvrije m.e.r.-beoordeling. De vormvrije

m.e.r.-beoordeling is van toepassing op alle ruimtelijke ontwikkelingen die genoemd worden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., maar die onder de drempelwaarden blijven. De beoogde ontwikkeling staat niet vermeld in bijlage C of D behorende bij het Besluit m.e.r.. Dit heeft als gevolg dat in principe geen (vormvrije) m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is.

Een zonnepark of zonne-energie als zodanige activiteit komt niet voor op de D-lijst. Categorieën waar zonneparken mogelijk onder zouden kunnen vallen zijn:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.
- D11.2 Een stedelijk ontwikkelingsproject.
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

In de nota van toelichting op het Besluit mer wordt het begrip 'stedelijk ontwikkelingsproject' ook geduid. Hier wordt over gezegd: “Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Er kan overigens geen misverstand over bestaan dat ook “dorpen” hieronder vallen. Wat “stedelijke ontwikkeling” inhoudt kan van regio tot regio verschillen. Van belang hierbij is of er per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen zijn. Indien bijvoorbeeld een woonwijk wordt afgebroken en er komt een nieuwe voor in de plaats, zal dit in de regel per saldo geen of weinig milieugevolgen hebben. Bij een uitbreiding zal er eerder sprake kunnen zijn van aanzienlijke gevolgen.” Het zonneveld betreft gelet op het voorgaande en de aard en omvang van de ontwikkeling geen stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit m.e.r..

De vraag of voor een zonnepark de vormvrije m.e.r. beoordeling van toepassing is op grond van de categorieën D9 en D22.1, is voorgelegd aan InfoMil. Volgens InfoMil valt een zonnepark, mits het park geen onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject, niet onder categorie D9. Voor de categorie D9 moet vooral worden gedacht aan glastuinbouw of bijvoorbeeld de omzetting van landbouw naar waterberging. Ook categorie D22.1 is niet aan de orde. Volgens de beschrijving gaat het om installaties voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Een zonnepark produceert alleen elektriciteit en voldoet daarmee niet aan de definitie van de activiteit uit D22.1. Het standpunt van InfoMil is dus ook dat voor een zonnepark, mits geen onderdeel van een grotere activiteit, een vormvrije m.e.r. beoordeling niet aan de orde is.

Het bovenstaande wordt bevestigd door een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2019:2770, 14 augustus 2019), waarin voor elk van de categorieën helder uiteen is gezet waarom de oprichting van een zonnepark daar niet onder valt. De motivering van de Raad van State sluit één op één aan op het hiervoor gestelde. De ontwikkeling is dan ook niet m.e.r.(beoordelings)plichtig. Gelet op de kenmerken van het project zullen logischerwijs ook geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden.

Conclusie

Voor dit project geldt geen m.e.r.-(beoordelings)plicht. Van nadelige gevolgen voor het milieu is gelet op de aard van de ontwikkeling geen sprake.

5 Beschrijving uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 Economische haalbaarheid en anterieure overeenkomst

Een doel van de Wet ruimtelijke ordening inclusief de Grondexploitatiewet is dat gemeenten regie en sturing hebben op de ruimtelijke ontwikkelingen in de stad (ook voor gebieden zónder gemeentelijk grondbezit). De wetgeving verplicht om de kosten die de gemeente maakt ten behoeve van die ontwikkeling te koppelen aan de ruimtelijke doelstellingen en te verhalen op diegene die de ontwikkeling tot stand brengt. Het gaat hierbij om zowel fysieke kosten (uitvoeringskosten) als ontwikkelingskosten (planvoorbereidings- en planbegeleidingskosten). Hiertoe dient een exploitatieplan te worden opgesteld. Een exploitatieplan is niet noodzakelijk, indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd, bijvoorbeeld door het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Ten behoeve van de ontwikkeling van het zonnepark wordt een anterieure overeenkomst gesloten tussen de gemeente Almelo en SolarEnergyWorks. Hierin wordt overeengekomen dat kosten voortvloeiend uit de geplande ontwikkeling, in zijn geheel ten laste komen aan initiatiefnemer. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het verleggen van eventuele planschade naar de ontwikkelaar.

Conclusie
Het project wordt door initiatiefnemer uitgevoerd. De kosten in verband met de realisatie zijn voor rekening van initiatiefnemer. Er is geen aanleiding om aan de economische haalbaarheid van het plan te twijfelen.

5.1.2 Aansluiting op het net

Of de ontwikkeling van een zonnepark haalbaar is vanuit economisch oogpunt is mede afhankelijk van de aansluiting op het net en de afstand tot dat net. Voor dit park van netto circa 36,2 hectare inclusief het experimentdeel is de afstand tot de netwerkaansluiting op ca. 4.500 meter een afstand waarmee de aansluitkosten tot een acceptabel niveau beperkt blijven. De aansluiting op het net staat de economische haalbaarheid daarom niet in de weg.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Planparticipatie

Het uitgangspunt bij de ontwikkeling van (grootschalige) zonnevelden is de realisatie van een zorgvuldig omgevingsproces door middel van een actieve samenwerking met de betreffende initiatiefnemer en stakeholders. Onder stakeholders wordt verstaan: iedereen die te maken heeft met het zonne-energieproject. Het gaat niet alleen om omwonenden/inwoners, maar ook om bedrijven, natuurorganisaties, belangenorganisaties en energiecoöperaties.

SolarEnergyWorks beschouwt het organiseren van participatie als een integraal onderdeel van de ontwikkeling van zonneweiden. Zonneweiden spelen een rol in de energietransitie en de overgang naar een duurzamere energiewinning. Daarbij streeft de initiatiefnemer naar een verdeling van lusten en lasten die passend is bij de lokale situatie.

In het kader van de beoogde ontwikkeling hebben in eerste instantie keukentafelgesprekken plaatsgevonden met omwonenden. Daarnaast is op 2 september 2020 een inloopavond georganiseerd, waarna op 20 oktober 2020 een vervolgoverleg heeft plaatsgevonden. 4 december 2020 is een overleg geweest tussen het bewonerscomité en de verantwoordelijk wethouder. Nadien hebben vooruitlopend op de definitieve

vergunningverlening diverse overleggen dan wel contactmomenten plaatsgevonden tussen de bewonerscommissie, de landschapsarchitect en initiatiefnemer, waaruit diverse afspraken zijn voortgevloeid die zijn meegenomen in de verdere planontwikkeling. Daar waar de afspraken nu nog niet konden worden vastgelegd in de diverse vergunningstukken (bijvoorbeeld wanneer ze afhankelijk zijn van nadere detailuitwerking), zijn de afspraken vastgelegd in een gezamenlijk opgesteld afsprakendocument van 11 augustus 2021.

Voornoemd traject is vormgegeven aan de hand van een vooraf opgesteld participatieplan. Dit participatieplan is opgenomen in de bijlagen bij deze ruimtelijke onderbouwing.

5.2.2 Financiële participatie

Inwoners van de gemeente Almelo worden in de gelegenheid gesteld financieel te participeren in de opwekking van duurzame energie. De doelgroep van deze vorm van participatie bestaat uit alle inwoners van en bedrijven in Almelo. Mede op basis van de resultaten van de geïnventariseerde behoeften uit de planparticipatie wordt geïnventariseerd welke vormen van financiële participatie gewenst zijn.

Voor de financiële participatie denken wij aan een combinatie van crowdfunding en een eenmalige of periodieke bijdrage aan een duurzaamheids- of gebiedsfonds. Bij crowdfunding kunnen omwonenden en inwoners van en bedrijven in de gemeente op diverse wijze voorrang krijgen of extra voordeel krijgen. De details van beide methoden dienen verder uitgewerkt te worden en zijn ook mede afhankelijk van de terugkoppeling vanuit de participatiegesprekken en bijeenkomsten en eisen die vanuit de gemeente worden gesteld op het gebied van leges en OZB.

Om de energietransitie in de gemeente te versnellen, kan ook gedacht worden aan de levering van zonnepanelen tegen kostprijs aan inwoners van de gemeente gedurende de realisatie van het park. In overleg met de gemeente kan deze mogelijkheid worden toegevoegd in het voorstel. Financiële participatie vormt onderdeel van het te voeren participatietraject, zoals besproken in het participatieplan voor Aaboer (zie bijlagen). Van de uitkomsten en het resultaat van het participatietraject wordt nader verslag gedaan. Een afschrift hiervan wordt toegevoegd aan de omgevingsvergunningaanvraag in het Omgevingsloket Online. Afspraken die worden gemaakt, worden daarnaast vastgelegd in de anterieure overeenkomst tussen ontwikkelaar en gemeente.

5.2.2 Planologische procedure

Het beoogde plan wordt middels een omgevingsvergunning doorlopen. Aangezien geen binnenplanse ontheffingsmogelijkheid van toepassing is, wordt het planologisch traject doorlopen middels een uitgebreide procedure (omgevingsvergunning ‘afwijken regels bestemmingsplan’).

Het college van Burgemeester en wethouders is in het kader van de besluitvorming omtrent deze omgevingsvergunning het bevoegd gezag. Het doorlopen van de uitgebreide procedure betekent dat er een moment komt waarop het ontwerpbesluit omgevingsvergunning ter inzage wordt gelegd. Tijdens de terinzagelegging is het in eerste instantie voor een ieder mogelijk door middel van een zienswijze te reageren op het ontwerpbesluit, dat gedurende zes weken ter inzage ligt. Vervolgens staat nog de gang naar de rechtbank en daarna de Raad van State open.

Met bovenstaande procedures tezamen met de diverse participatiemogelijkheden wordt de maatschappelijke betrokkenheid afdoende gewaarborgd.

6 Conclusie ruimtelijke en functionele inpasbaarheid

De initiatiefnemer heeft als doel een zonnepark te realiseren aan de Aadijk te Almelo. Het zonnepark is aansluitend op een reeds gerealiseerd zonnepark, dat zich ten westen van onderhavige projectlocatie bevindt. Voorliggend initiatief omvat de realisatie een zonnepark met een omvang van (bruto) ca. 49,5 ha welke wordt gerealiseerd voor de duur van maximaal 25 jaar.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan “Waterrijk_Almelo_fase1” is de aanleg van een zonnepark niet mogelijk. Hierdoor is het doorlopen van een planologische procedure noodzakelijk. De procedure wordt doorlopen aan de hand van een omgevingsvergunning ‘planologisch strijdig gebruik’, waarbij op grond van de Wabo een goede ruimtelijke onderbouwing dient te worden opgesteld ten behoeve van de beoordeling van de aanvraag. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing, waarin reeds is ingegaan op de verschillende ruimtelijke en milieutechnische aspecten die bij het project een rol spelen. Hieruit blijkt dat geen belemmeringen optreden voor voorgenomen ontwikkeling.

De Omgevingsvisie Overijssel 2017 geeft, in lijn met het nationale duurzaamheidsbeleid, aan dat behoefte bestaat aan grootschalige opwekking van hernieuwbare energie. Zij hebben hoge ambities op het gebied van duurzaamheid die alleen door (onder meer) grootschalige projecten kunnen worden gerealiseerd. Voor dergelijke projecten creëert de provincie onder voorwaarden ruimte binnen de Groene Omgeving. De ontwikkeling is getoetst aan de verschillende voorwaarden en ambities van de provincie. Daarbij gelden kwaliteitsambities voor ontwikkelingen in de Groene Omgeving als geheel, alsmede randvoorwaarden en ambities voor de realisatie van zonneparken in het bijzonder. Uit de behandeling van het provinciale beleid is gebleken dat het beoogde zonnepark past binnen de gestelde kaders.

Ook de gemeente heeft hoge ambities ten aanzien van de energietransitie. De beoogde ontwikkeling levert een significante bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen met een CO_2 reductie van ca. 15.860 ton per jaar als gevolg en levert stroom dat vergelijkbaar is met het energieverbruik van ca. 10.738 huishoudens. Daarnaast past het zonnepark binnen het door de gemeente vastgestelde kader voor de realisatie van dergelijke opstellingen. De ontwikkeling is dan ook in lijn met het gemeentelijk beleid.

De ontwikkeling is voorts getoetst aan de hand van de relevante omgevingsaspecten. Uit die toets is gebleken dat er geen ruimtelijke of milieutechnische bezwaren zijn voor de aanleg van een zonnepark op deze locatie.

Met voorliggende onderbouwing is de ruimtelijke en functionele inpasbaarheid van het beoogde zonnepark aangetoond.

Bijlage	**1** Landschappelijk inpassingsplan, Feddes | Olthof, september 2021

FEDDES/OLTHOF

ZONNEPARK AADIJK 2 - ALMELO

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

ZONNEPARK AADIJK 2 - ALMELO

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

DATUM 22 september 2021

OPDRACHTGEVER SolarEnergyWorks

DOOR Feddes/Olthof Landschapsarchitecten

INHOUD

1 LIGGING PLANGEBIED 5

2 HISTORIE 7

3 WAARNEMINGSSTUDIE 9

4 BELEIDSCONTEXT 13

5 ONTWERPPRINCIPES 15

6 INRICHTINGSVOORSTEL, PROFIELEN EN VISUALISATIES 23

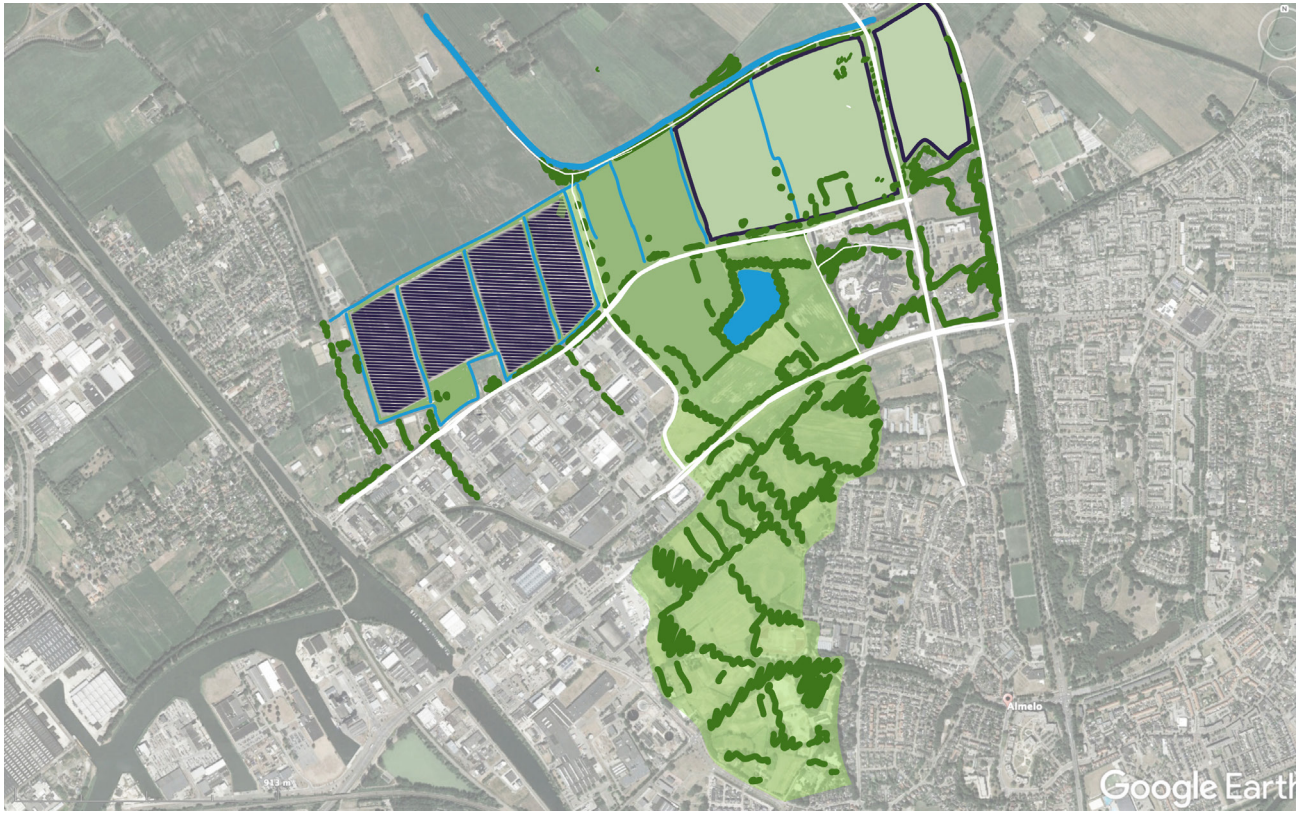

1 LIGGING PLANGEBIED

De locatie voor zonnepark Aadijk 2 ligt aan de noordkant van Almelo en raakt aan de noordelijke groene long. Het veenontginningsgebied wordt gekenmerkt door sterke landschapsstructuren en door de open- en rechtlijnigheid. De grootschalige opwek van duurzame energie biedt nieuwe kansen voor ontwikkeling en medegebruik van het gebied. Daarom is het gebied aangewezen als clustergebied. De relatie met de noordelijke groene long is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Het plangebied ligt ten noorden van de Aadijk, en bestaat uit twee delen; een deel ten oosten van de Almeloseweg, en een deel tussen Almeloseweg en de Van Rechteren Limpurgsingel. Het oostelijke deel beslaat in totaal circa 37 hectare, het deel tussen de wegen circa 12,5 hectare.

Ten zuiden van het het plangebied ligt de Bleskok. Deze voormalige stortplaats is afgedekt en heeft daarom een verhoogde ligging in het landschap. Ten zuiden van het plangbied liggen ook de nieuwe woningen en flat, aan de Aaboerlaan. Ten westen van de locatie ligt het reeds uitgevoerde Zonnepark Aadijk. Als onderdeel van dit plan is er een recreatieve verbinding gerealiseerd tussen de groene long en het Lateraalkanaal. Een zone tussen deze recreatieve verbinding en het nieuwe plangebied blijft gereserveerd als Groene Long.

Schematische tekening van de ligging van het plangebied ten opzichte van de noordelijke groene long

Achtermaten
Waterengsbr
Vesters
Vesters
Vesterkiel
Stuyl
Vephuisduw
Schuiten
Antrieg
Wo

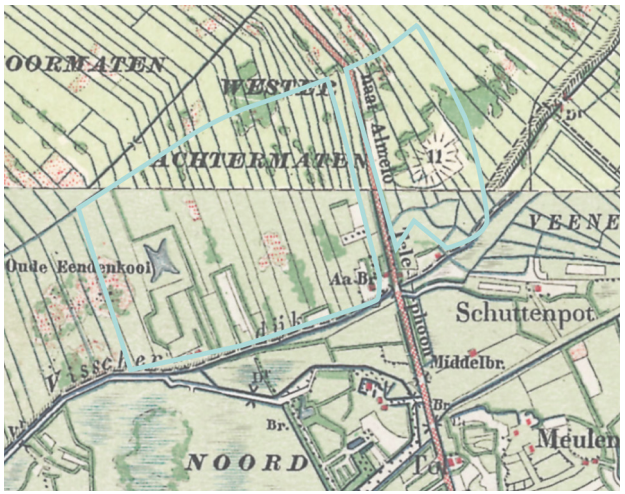
2 HISTORIE

1900
De herkenbare opstrekkende verkaveling domineert het open landschap. Op de historische kaart is te zien dat er een eendenkooi lag in het gebied.

1940
De Bleskolk, ten zuiden van het plangebied, is droog. Deze plek heeft voor een lange tijd dienstgedaan als stortplaats.

1980
Het landschap is door de ruilverkaveling in de jaren ‘50 behoorlijk veranderd. De verkavelingsrichting van het plangebied is wel grofweg hetzelfde gebleven. En ook de openheid is behouden gebleven.

2018
Door de aanleg van het Lateraalkanaal heeft het plangebied een duidelijke noordelijke grens gekregen. De erven aan de Aadijk en aan de Almeloseweg zijn verdwenen, alleen de beplanting is blijven staan als relicten in het landschap.

circa 1900

circa 1940

circa 1980

circa 2018

1
2
3
4
5
6
7
8
Aadijk
Aadijk
Aadijk

3 WAARNEMINGSSTUDIE

Zuidzijde:
Het plangebied, dat voornamelijk in gebruik is als grasland en voor maisteelt, wordt in het noorden begrenst door het Lateraalkanaal en in het oosten door landbouwgronden. In het zuiden vormt de Aadijk de grens waaraan ook de ten westen gelegen Zonnepark Aadijk is gelegen. Een parkstrook vormt hiertussen de overgang.

De opgaande beplanting in het gebied bestaat voornamelijk uit overblijfselen van de voormalige erven die langs de Aadijk stonden. Langs de wegen en het Lateraalkanaal staat een gevarieerde boombeplanting. De jonge aanplant op de parkstrook begeleid de nieuwe recreatieve route.

Zicht op naastgelegen zonnepark

Zicht op voormalig erf

Zicht vanaf Aadijk

Langs kanaal en wegen:

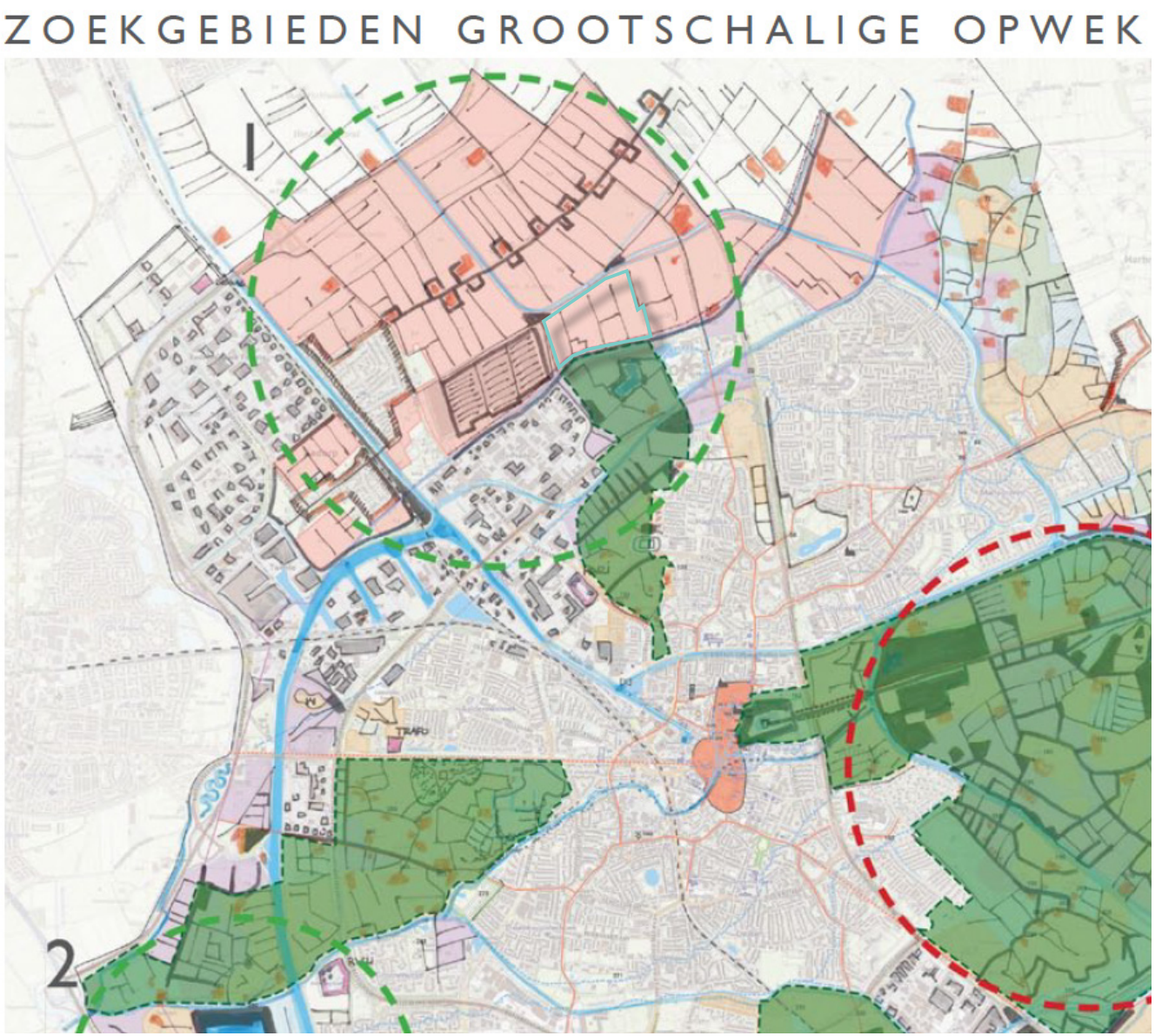
Bleskolkgebied:

Kaart zoekgebieden uit Duurzame Energieladder (concept)

4 BELEIDSCONTEXT

Zoekgebieden grootschalige opwek
Het plangebied Aadijk 2 ligt binnen het zoekgebied 1 voor grootschalige opwek van duurzame energie, opgesteld door de gemeente. Hierbij verdient, naast goede inpassingsspelregels, de relatie met de noordelijke groene long specifiek aandacht.

'Spelregels' Zonnepark Aadijk 2
Gemeente Almelo heeft in haar Duurzame Energieladder 'meepakkers' als randvoorwaarden beschreven. Dit zijn meekoppelkansen die, naast de noodzakelijke landschappelijke inpassing van een zonnepark, worden vereist. Voor Aadijk 2 geldt dat er specifiek wordt ingezet op de volgende meepakkers:

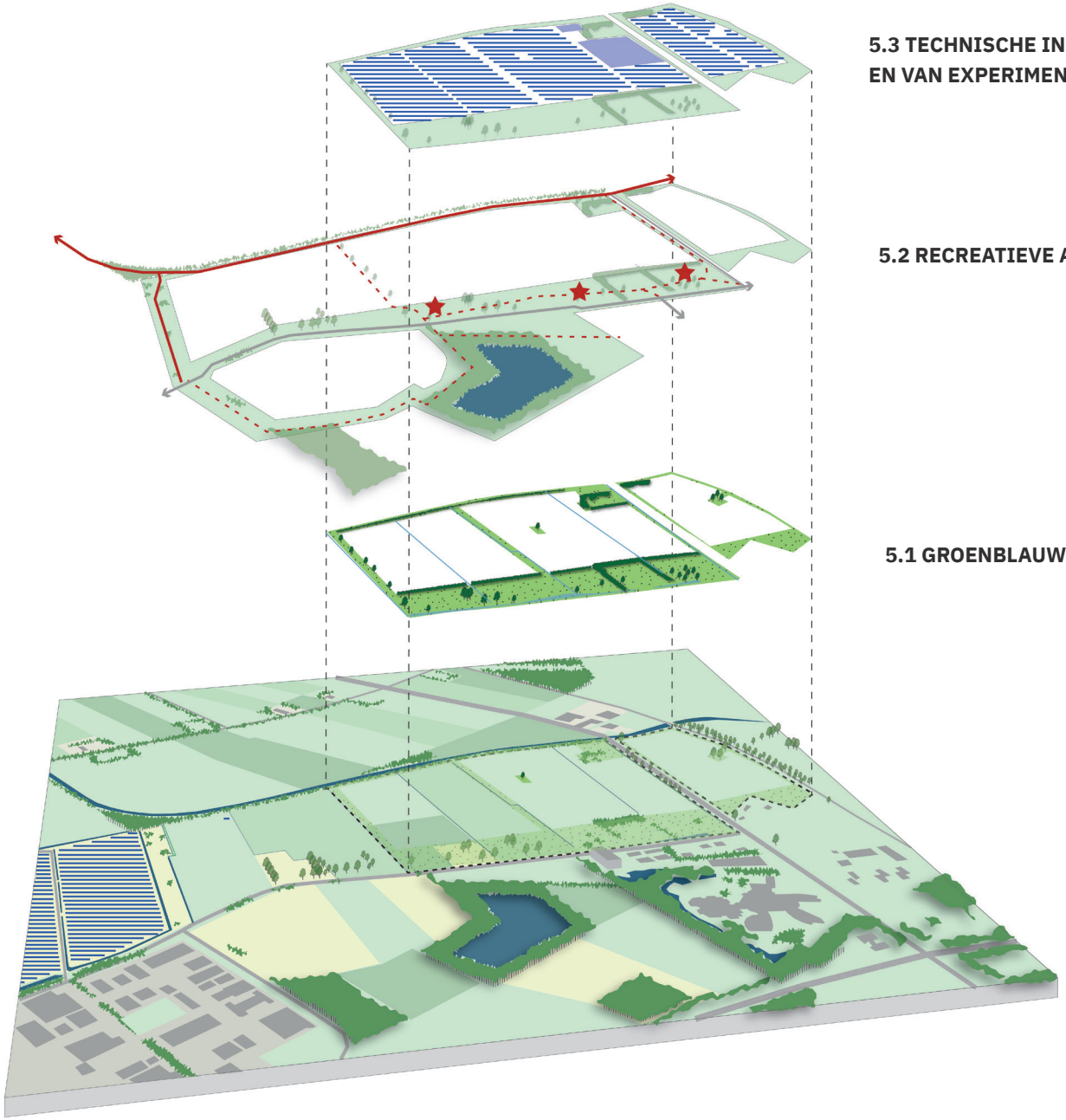
- landschapsstructuren
- landschapselementen
- waterberging
- routes en dooradering
- biodiversiteit
- educatie
- bewustwording

Om tot een goede landschappelijke inpassing te komen en ook bovengenoemde meepakkers te integreren hanteren we de volgende spelregels:

- Binnen het totale plangebied (circa 49,5hectare) wordt ca. 25% groen ingericht.
- Het grootste deel hiervan zal buiten het hek komen, en krijgt een openbaar karakter.
- Bestaande bomen en landschapsstructuren blijven behouden en versterkt, nieuwe bomen worden aangeplant.
- Er worden nieuwe openbare routes gecreeerd.
- De groeninvulling draagt bij aan het versterken van de noordelijke groene long.
- Er wordt ruimte gereserveerd voor experiment; de combinatie van teelt en zonnepanelen.

Waardenkaart uit Duurzame Energieladder (concept)

5.3 TECHNISCHE INRICHTING VAN ZONNEVELD EN VAN EXPERIMENTRUIMTE

5.2 RECREATIEVE AANVULLINGEN

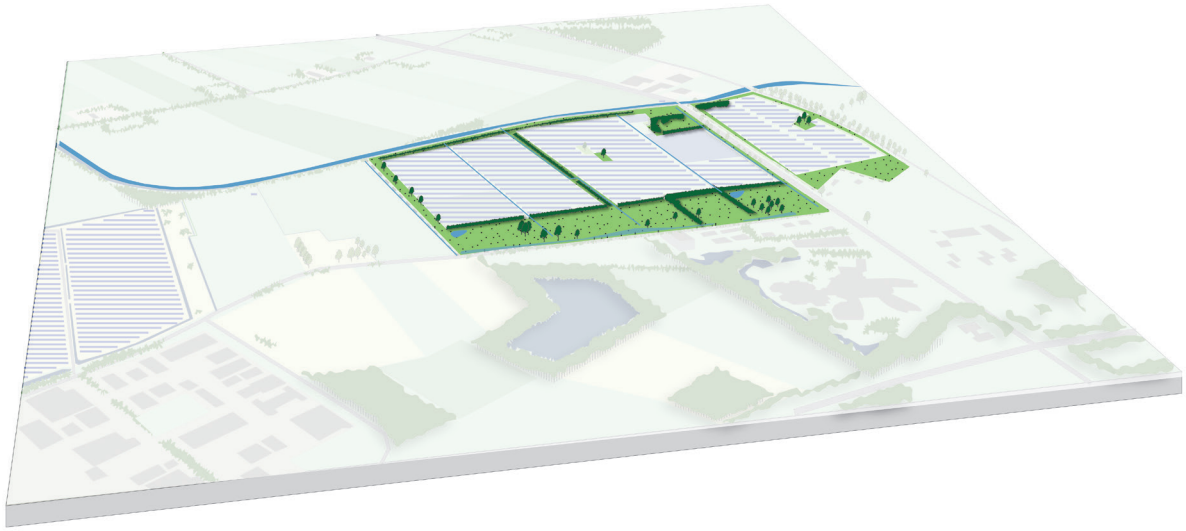
5.1 GROENBLAUW RAAMWERK

5 ONTWERPPRINCIPES

Bij het maken van een inrichtingsvoorstel wordt rekening gehouden met het landschap waarin het zonnepark is gelegen. Uitgangspunten voor de inrichting zijn het behouden en waar mogelijk versterken van de landschappelijk kwaliteiten in het gebied.

Groenblauw raamwerk

Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan het opwaardering van een groen raamwerk, waarbinnen de ontwikkeling zo goed mogelijk wordt ingepast.
De bestaande sloten die door het park lopen blijven behouden. Hierdoor blijft de opstrekkende verkaveling gehandhaafd. Uitgangspunt voor de inpassing is het behoudt van de waardevolle beplanting in het gebied. Deze beplanting is meestal een relict van de erven die aan de Aadijk hebben gestaan. De erven, in combinatie met een brede strook langs de Aadijk zorgen voor enige afstand van het zonnepark tot de openbare weg. De invulling, met nieuwe bomen en bloemrijke grasmengsels, ondersteunen de bijen en andere insecten in het gebied, en zorgen voor een vergroting van de ecologische waarde. Aan de zijde van de Aadijk wordt een brede groenstrook van 150m breed en bijna 800m lang gerealiseerd, die in nader overleg met de bewoners wordt ingericht. We denken hierbij aan een wilde parkachtige inrichting, met kruidenrijk grasland, bomen, struinpaden, kikkerpoelen, banken of picknicktafels, en eventuele simpele speelaanleidingen. De beplanting die we toevoegen in de parkstrook bestaat uit verschillende gebiedsspecifieke boom- en struweelsoorten. Voor verdere toelichting op de inrichting is het schetsontwerp dat in overleg met de bewoners is opgesteld als bijlage aan dit document toegevoegd.

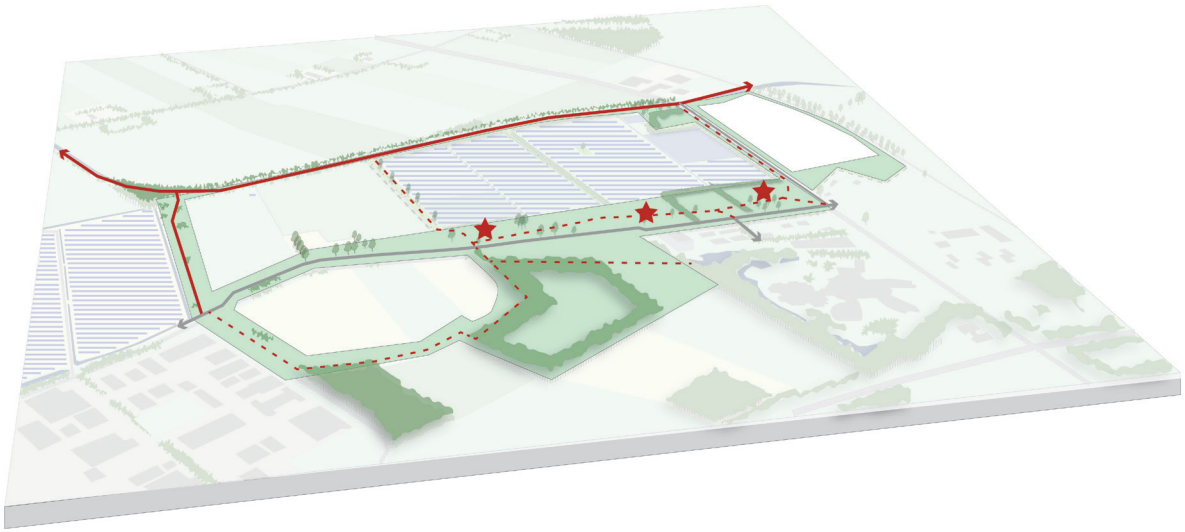

Principe groenblauw raamwerk

Recreatieve toevoegingen

De ligging van het plangebied aan de noordelijk groen long van Almelo biedt kansen voor recreatie. Met de komst van het zonnepark kan ook worden geinvesteerd in het opwaarderen van de recreatieve waarde van het gebied. We doen hiervoor een aantal voorstellen:

• De nieuwe parkachtige groenstrook direct aan de Aadijk wordt aantrekkelijk ingericht, waardoor een directe waarde ontstaat voor omwonenden, maar ook voor de stad als uitloper van de groene long. Binnen die groenstrook zullen enkele eenvoudige paden worden aangelegd, waarbij ook rekening gehouden wordt met mensen die wat slechter te been zijn. Het padenstelsel wordt aangevuld met enkele picknicktafels of banken, en informatiepanelen. Deze panelen geven info over het zonnepark, maar ook over de gebruikte beplanting, en bijvoorbeeld de flora en fauna in het gebied. De exacte inrichting wordt gedaan in overleg met de bewoners en de gemeente. Voor verdere toelichting op de inrichting is het schetsontwerp dat in overleg met de bewoners is opgesteld als bijlage aan dit document toegevoegd.

Principe groenblauw raamwerk

• In overleg met de gemeente stellen we voor om ook buiten het directe plangebied recreatieve paden aan te leggen. Gedacht wordt aan enkele routes door het Bleskolkgebied. Door deze routes ontstaat de mogelijkheid om ook ommetjes door het gebied te lopen.

• Langs de oostelijke zijde van het plangebied kan een eenvoudig struinpad voor een verbinding zorgen met het noordelijk pad langs het Lateraalkanaal.

• De bestaande route langs het Lateraalkanaal wordt ter hoogte van het zonnepark begeleid door struweel. Deze route kan worden doorgezet tot aan de Van Rechteren Limpurgsingel.

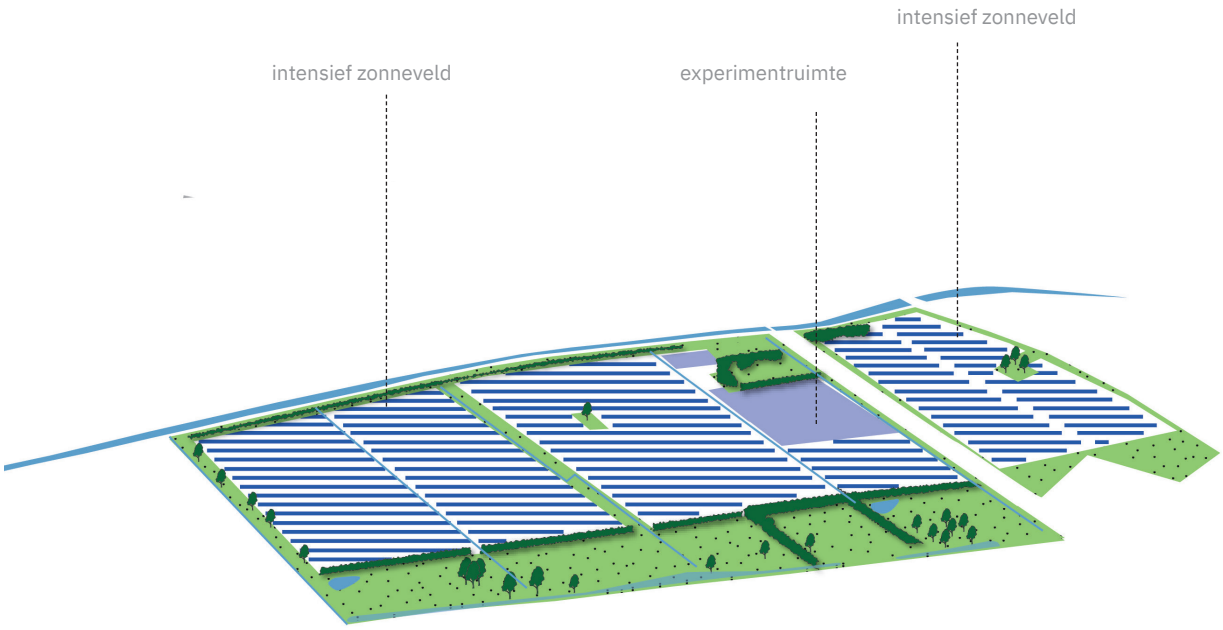
Technische inrichting van het zonneveld en van de experimentruimte

Binnen het plangebied wordt een zone van 32 hectare ingericht als intensief zonneveld. Daarnaast is er ook nog een gebied van circa 3,5 hectare experimentruimte, waar een combinatie van agrarisch gebruik en opwekking van zonne-energie boven elkaar gerealiseerd zal worden.

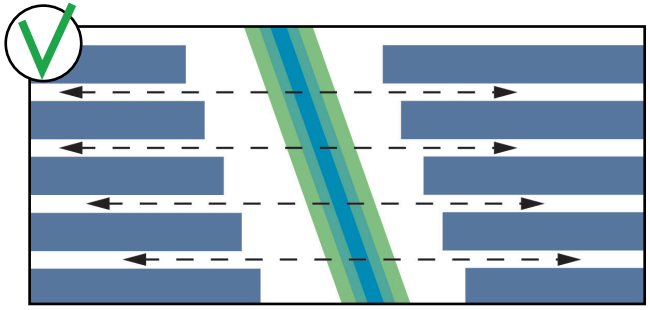
Intensief zonneveld
De opstelling die hiervoor wordt gebruikt lijkt op de opstelling zoals eerder langs de Aadijk is gerealiseerd, maar dan iets lager. De spelregels hiervoor worden hieronder beschreven.

• De panelen hebben allemaal dezelfde oriëntatie op het zuiden en staan in strakke rijen.

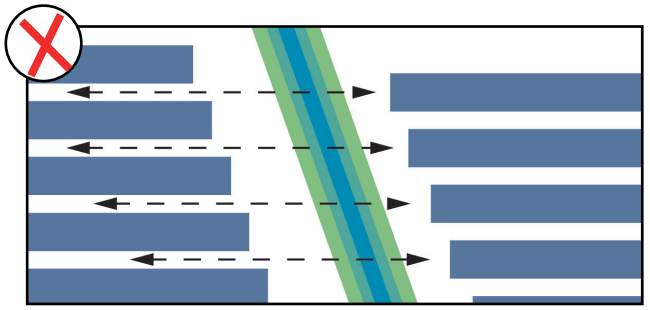
• De rijen staan door het hele plan heen in het verlengde van elkaar, zodat er doorzichten tussen de panelen mogelijk blijven,

Principe opstelling zonnepark

Rijen staan in het verlengde van elkaar...

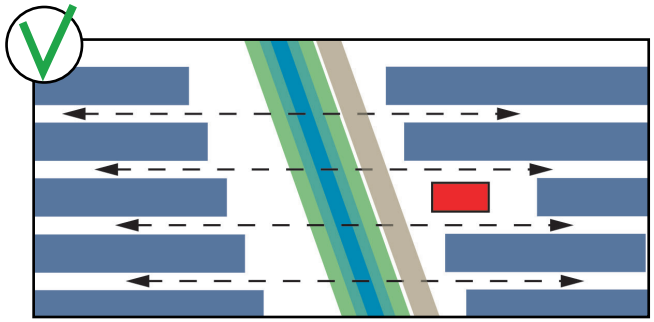

en dus niet zo.

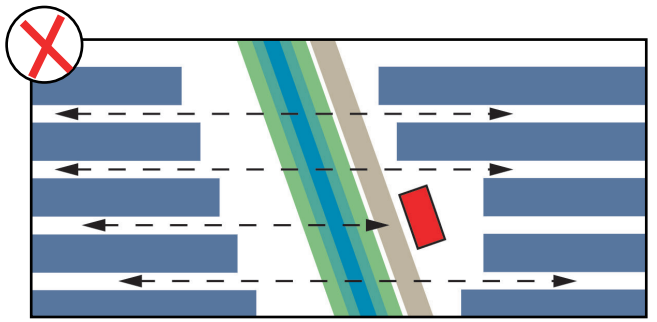
• De omvormers in het park worden steeds in het verlengde van een rij opgesteld, zodat ook deze elementen geen verstoring van de doorzichten tussen de panelenrijen vormen,

• De rijen vormen een rechte rand langs de sloten, zodat er heldere doorzichten tussen Aadijk en Lateraalkanaal mogelijk zijn,dit betekent dat elke rij verspringt ten opzichte van de vorige rij, waardoor de afstand tussen strekkende sloot en panelen continu gelijk is.

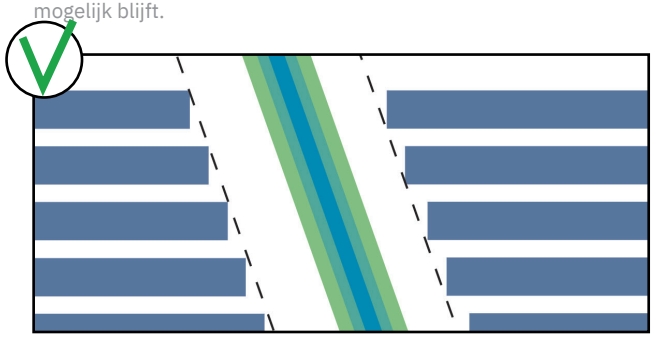
• De hoogte van de panelen bedraagt maximaal 2,0m ten opzichte van maaiveld

Omvormers staan in het verlengde van een rij zodat doorzicht mogelijk blijft.

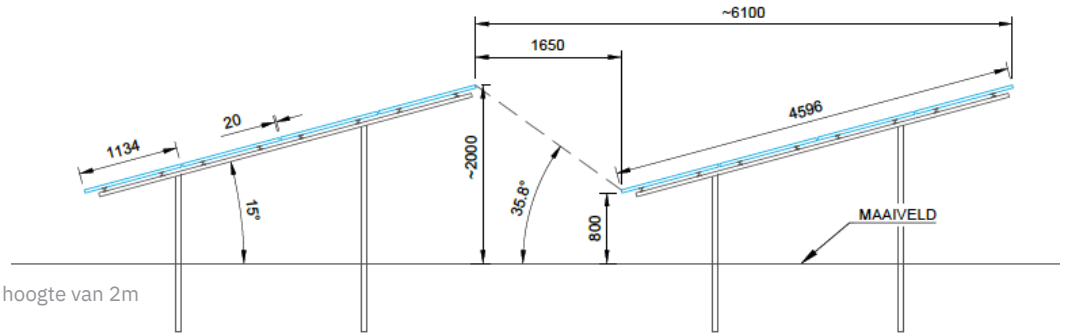
En dus niet zo.

Rijen vormen rechte randen langs de sloten

En dus niet zo.

Voorgestelde paneelopstelling met hoogte van 2m

• De entree van het zonnepark wordt gekoppeld aan het voormalig erf aan de oostzijde langs de Almeloseweg, zodat er geen nieuwe wegen het gebied in hoeven te worden gemaakt,

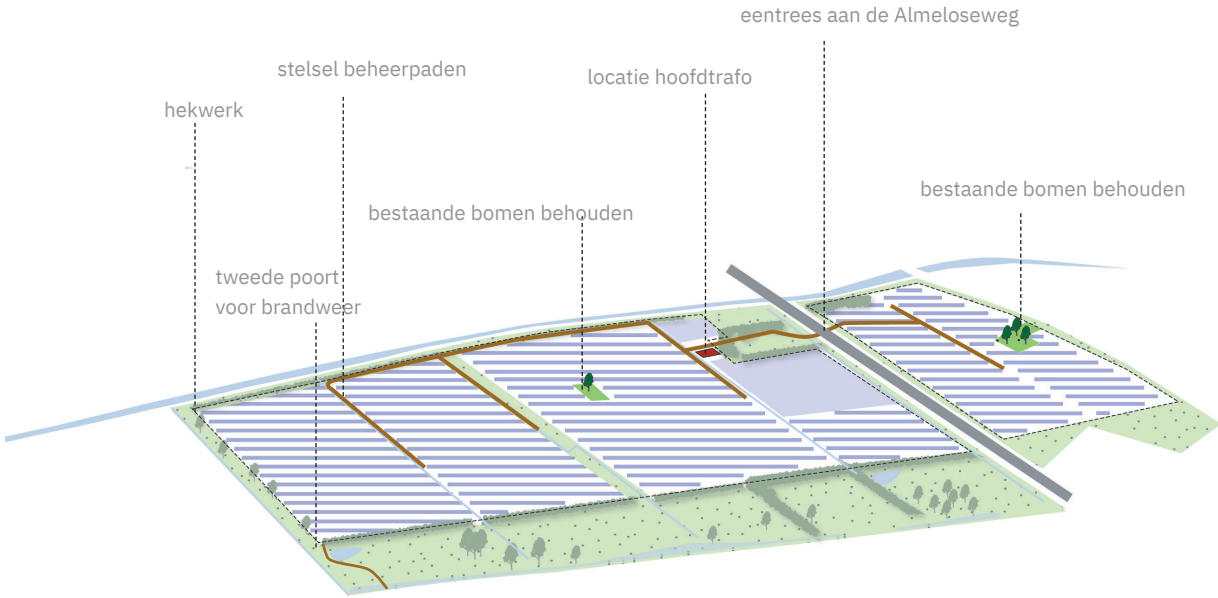
• Aan de zuidzijde van het gebied wordt vanaf de Aadijk een tweede entree toegankelijk gemaakt ten behoeve van de brandweer. Hiervoor wordt een pad gebruikt dat in eerste instantie een recreatieve functie heeft, en dat de uitstraling heeft van een ‘karrespoor’.

• De ruimte voor de hoofdaansluiting, met hoofdtrafo en eventuele andere bebouwing ligt achter bestaande beplanting, en wordt zo ingericht dat het zo min mogelijk in het zicht valt.

• De bestaande bomen midden in het plangebied blijven gehandhaafd,

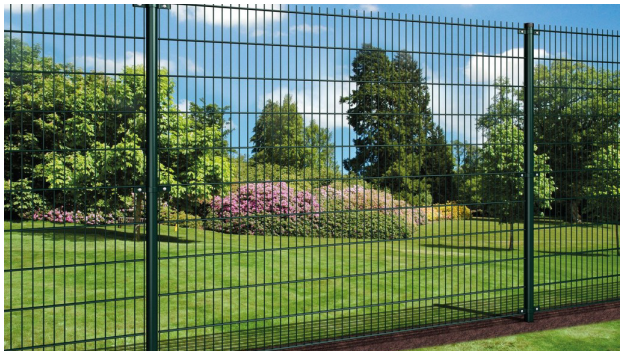
• Het hekwerk rond het zonneveld is gelijkvormig aan het hekwerk bij het eerdere zonnepark langs de Aadijk. Dat betekent dat er een staafmathekwerk wordt geplaatst waar het hek in het zicht ligt, en een gaashekwerk waar het hek niet in het zicht ligt.

• De kleur van het hekwerk, maar ook van de benodigde bouwwerken, transformatoren dient zo donker mogelijk te zijn, bij voorkeur antraciet(RAL8019). Door een donkere kleurstelling zullen de transformatoren minder opvallen in het landschap.

referentie trafo in donkere kleurstelling

referentie staalmathekwerk

Experimentruimte

Langs de Aadijk wordt een strook ingericht waar agrarisch gebruik en energieopwekking samengaan. Ruimtelijk zou het interessant zijn als dit erf, en het stukje grond ten noorden daarvan onderdeel gaan vormen van een soort nieuw erf, gecombineerd met het zachte fruit, een boomgaard en bijvoorbeeld een winkeltje. De concrete inrichting zal nog nader moeten worden afgestemd met de toekomstige gebruiker van het stuk grond. Hieronder worden wel enkele ontwerpprincipes beschreven.

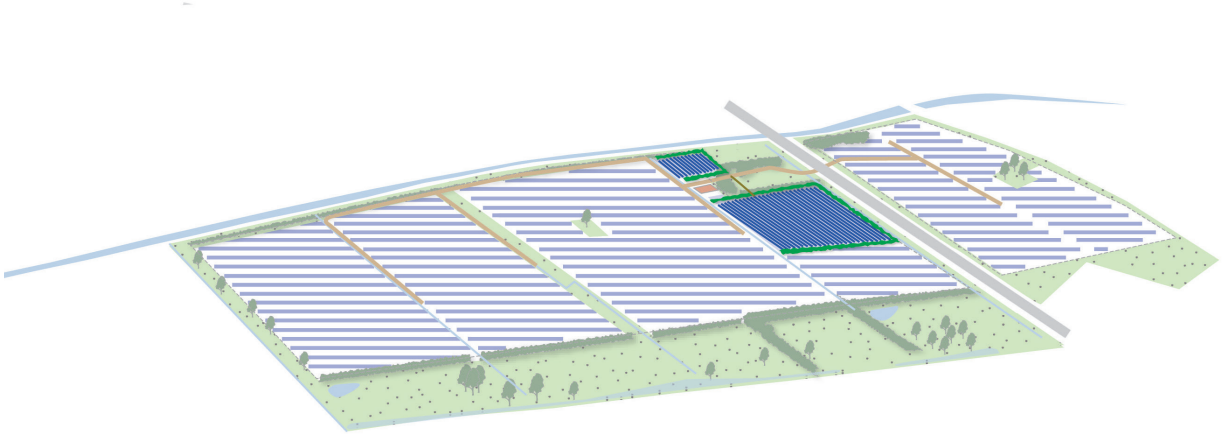
• De ruimte wordt zo ingericht dat er een serieuze combinatie ontstaat tussen teelt en energiewinning.

• Indien de panelen dakjes vormen boven bijvoorbeeld zacht fruit, dan dienen de panelen maximaal 3,5m hoog te zijn, maar liever lager.

• Indien de panelen dakjes vormen boven bijvoorbeeld zacht fruit, dan dienen deze dakjes zo opgesteld te zijn dat ze parallel aan de Almeloseweg staan.

• De entree voor dit gebied wordt gevormd door dezelfde bestaande oprit van het voormalige erf aan de Almeloseweg.

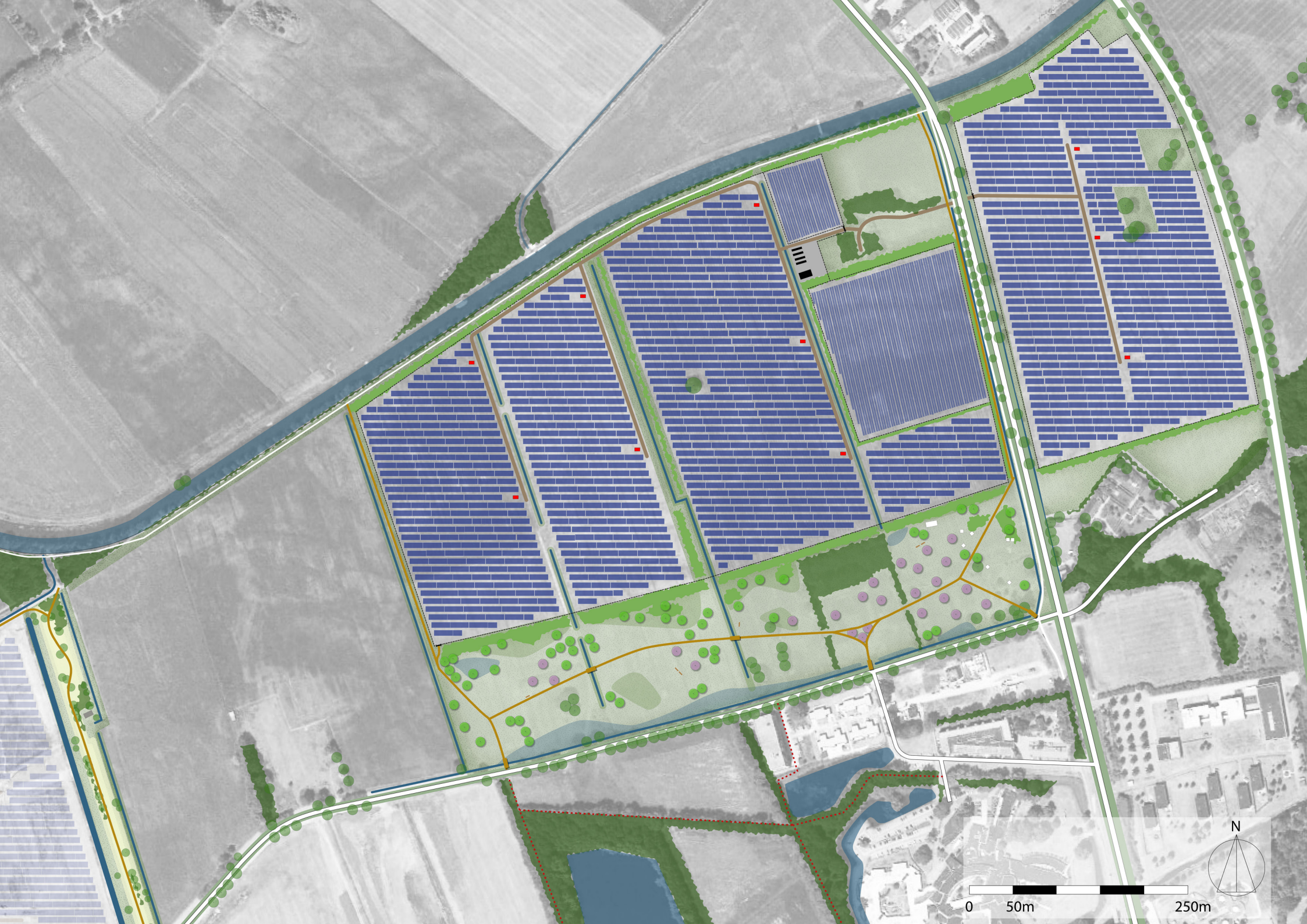
• Rondom het experimentgebied wordt een aantrekkelijk bloeiende en gebiedsspecifieke haag aangeplant.

Experimentruimte

referentie frambozenteelt onder zonnepanelen (Zachtfruitbedrijf Albers, Babberich)

N
0
50m
250m

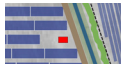
6 INRICHTINGSVOORSTEL, PROFIELEN EN VISUALISATIES

Zonnepark en hekwerk

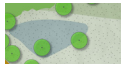

Teelt (zacht fruit) met daarboven zonnepanelen
(invulling nog indicatief)

Locatie hoofdtransformator en andere bouwwerken

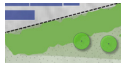

Hoofdentree

Beheerspad en transformator

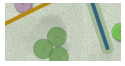

Bestaande watergangen

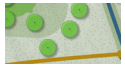

Nieuw water (poelen)

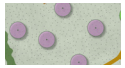

Bestaand bos en struweel

Nieuwe landschappelijke haag

Bloem- en kruidenrijk grasland

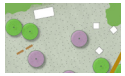

Bestaande solitaire bomen

Nieuwe bomen

Nieuwe fruitbomen

Bestaande recreatieve paden

Nieuwe recreatieve paden in halfverharding
(met bruggetje)

Bijenstal, bankjes, informatie

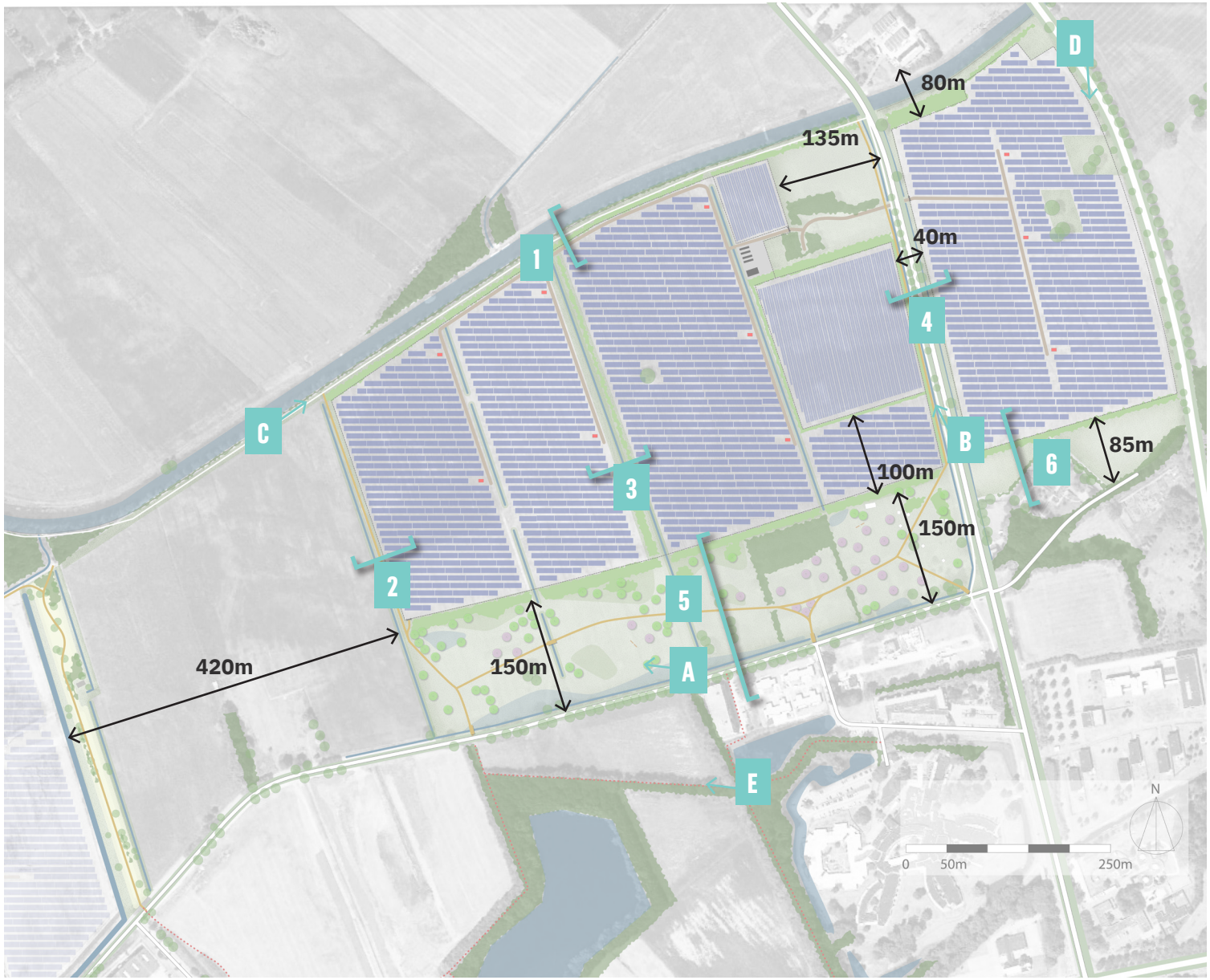
Het inrichtingsvoorstel voor Zonnepark Aadijk 2 heeft veel gelijkenissen met het naastgelegen Zonnepark Aadijk. Echter er zijn ook verschillen. Wat daarbij als eerste in het oog valt is de ruimte maat van 150m die vrij wordt gehouden vanaf de Aadijk. Dit gebied wordt in overleg met de omwonenden ingericht als ruige parkstrook, met kruidenrijk grasland, nieuwe struwelen, bomen en enkele paden. Het groenhouden van deze strook zorgt ervoor dat er ruimte blijft voor grotere zoogdieren, zoals de reeën die veel in het gebied leven. Met nieuwe toevoegingen van bomen, struweel en bloemrijk gras wordt tevens een bijdrage geleverd voor een goede leefomgeving van de bijen en ander insecten. Langs het hek wordt een brede groenstrook aangeplant van varierende breedte. Hierdoor wordt het zonnepark volledig uit het zicht ontnomen. Voor deze groenstrook worden gebiedseigen soorten geselecteerd die grotendeels tussen de 1,5 en 3,5 meter worden, met hier en daar een grotere boomvormer. Op deze manier blijft het zicht over deze strook mogelijk.

Het padenstelsel wordt aangevuld met enkele banken, en informatiepanelen. Deze panelen geven info over het zonnepark, maar ook over de gebruikte beplanting, en bijvoorbeeld de flora en fauna in het gebied. De exacte inrichting is als schetsontwerp in de bijlage gevoegd. Dit ontwerp is in overleg met de bewoners gemaakt, en zal ook in overleg verder worden uitgewerkt tot een definitief ontwerp.

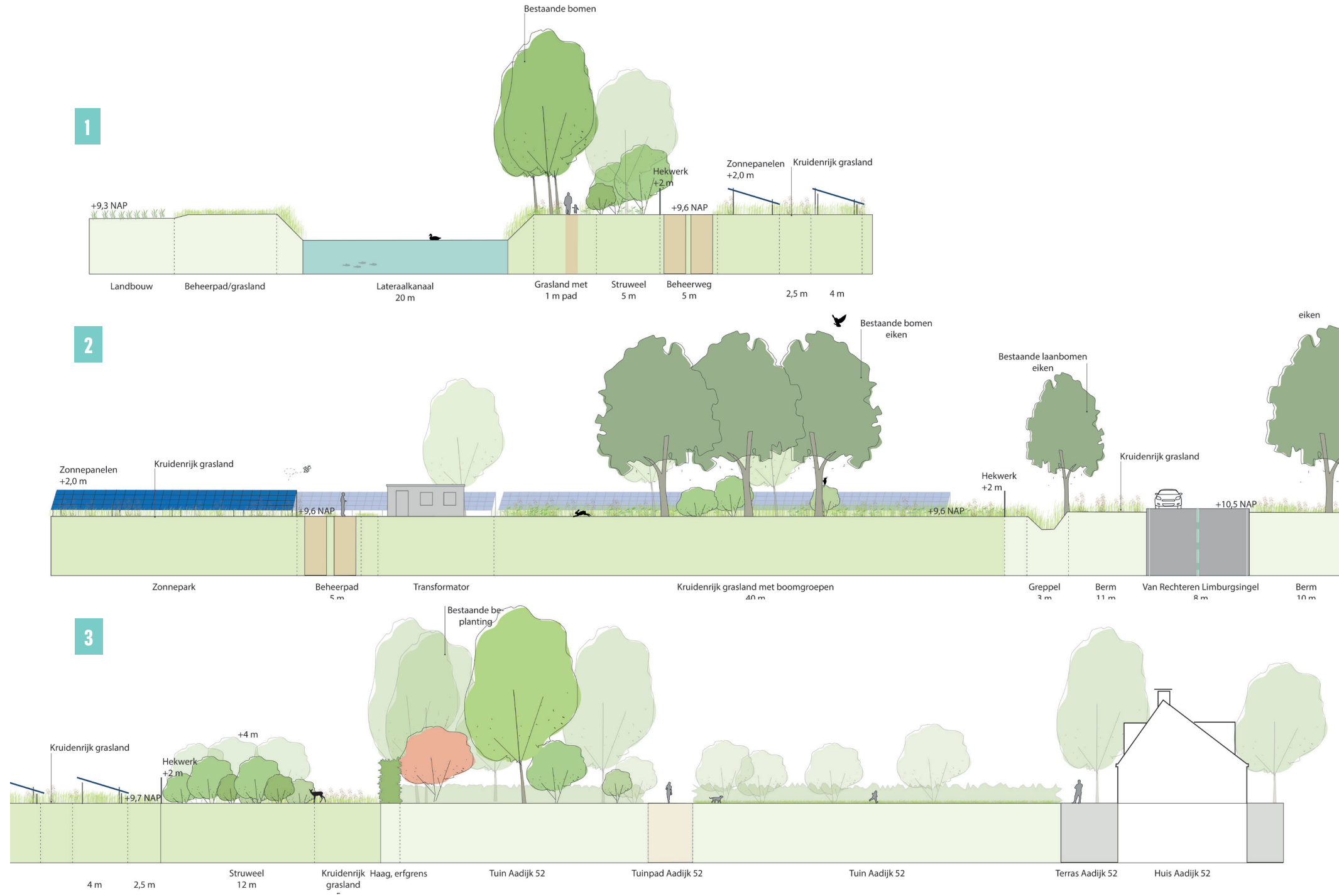
Het meest westelijke ‘pootje’ van de recreatieve route door de groenstrook leidt tevens tot een poort in het hek die toegankelijk dient te zijn voor de brandweer. Het pad hiernaartoe dient in eerste instantie de uitstraling te hebben van een wandelpad, aangezien het slechts in nood toegankelijk hoeft te zijn. We stellen voor om het uit te voeren als een ‘karrespoor’ met twee banen halfverharding.

In overleg met de gemeente stellen we voor om ook buiten het directe plangebied recreatieve paden aan te leggen. Gedacht wordt aan enkele routes door het Bleskolkgebied. Door deze routes ontstaat de mogelijkheid om ook ommetjes door het gebied te lopen.

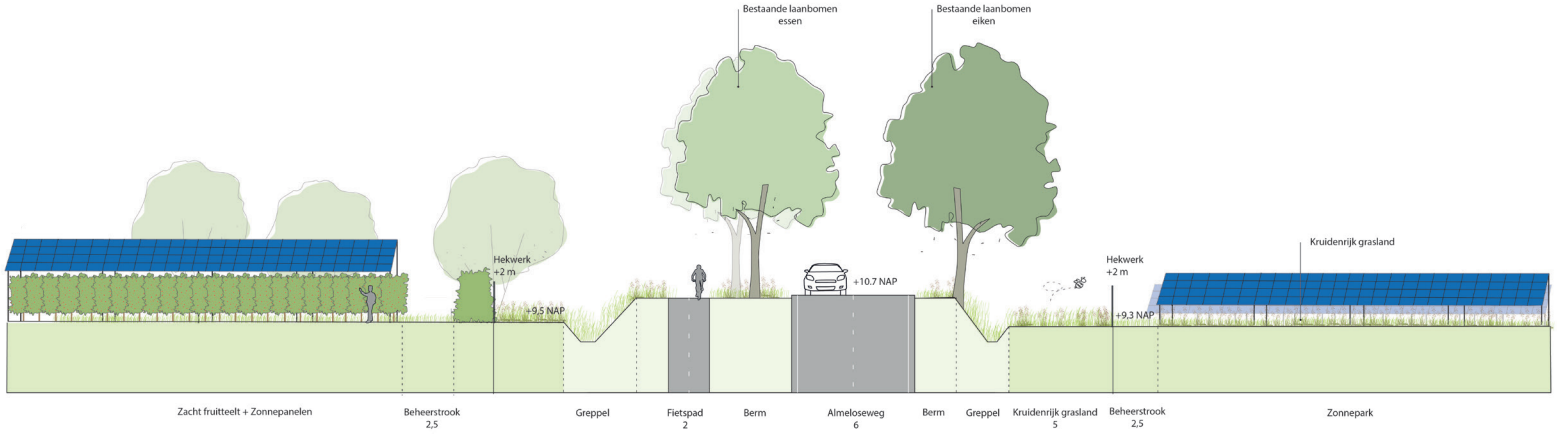
De bestaande informele route langs het Lateraalkanaal wordt ter hoogte van het zonnepark begeleid door struweel.

Overzicht locatie
profielen en impressies
afstanden

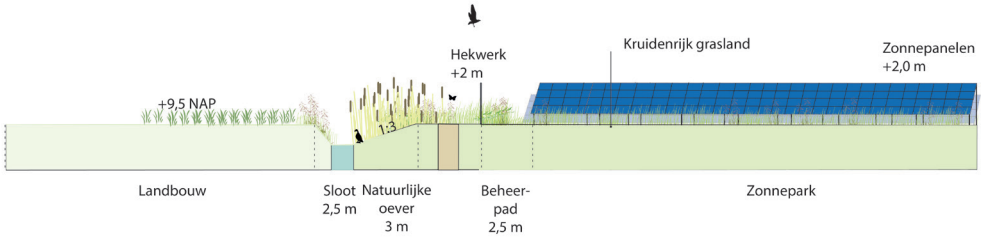

1
Bestaande bomen
Hekwerk
+2 m
Zonnepanelen
+2,0 m
Kruidenrijk grasland
+9,3 NAP
+9,6 NAP
Landbouw
Beheerpad/grasland
Lateraalkanaal
20 m
Grasland met
1 m pad
Struweel
5 m
Beheerweg
5 m
2,5 m
4 m
2
Bestaande bomen
eiken
Bestaande laanbomen
eiken
eiken
Zonnepanelen
+2,0 m
Kruidenrijk grasland
Hekwerk
+2 m
Kruidenrijk grasland
+9,6 NAP
+9,6 NAP
+10,5 NAP
Zonnepark
Beheerpad
Transformator
Kruidenrijk grasland met boomgroepen
Greppel
Berm
Van Rechteren Limburgsingel
Berm
3
Bestaande be-
planting
Kruidenrijk grasland
+4 m
Hekwerk
+2 m
+9,7 NAP
4 m
2,5 m
Struweel
12 m
Kruidenrijk
grasland
Haag, erfgrens
Tuin Aadijk 52
Tuinpad Aadijk 52
Tuin Aadijk 52
Terras Aadijk 52
Huis Aadijk 52

4

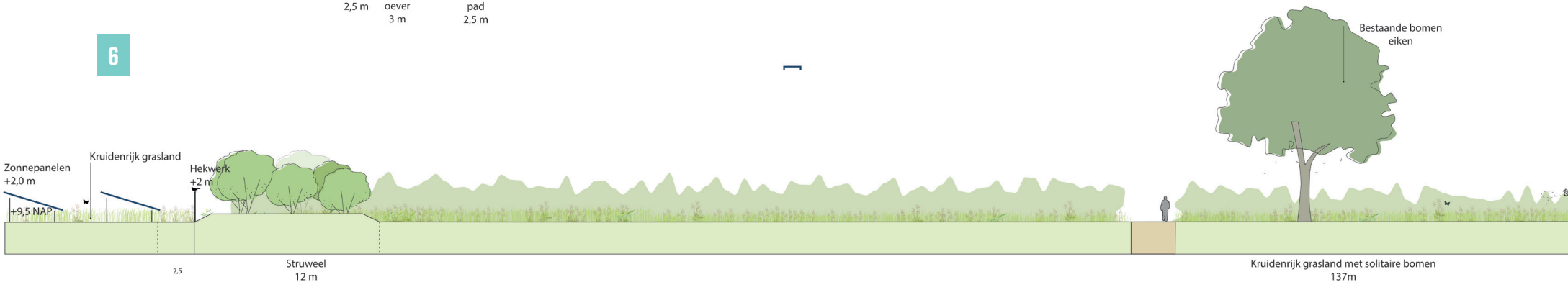

Bestaande laanbomen essen
Bestaande laanbomen eiken
Hekwerk +2 m
+9,5 NAP
+10.7 NAP
Hekwerk +2 m
+9,3 NAP
Kruidenrijk grasland
Zacht fruitteelt + Zonnepanelen
Beheerstrook 2,5
Greppel
Fietspad 2
Berm
Almeloseweg 6
Berm
Greppel
Kruidenrijk grasland 5
Beheerstrook 2,5
Zonnepark

12 m

5

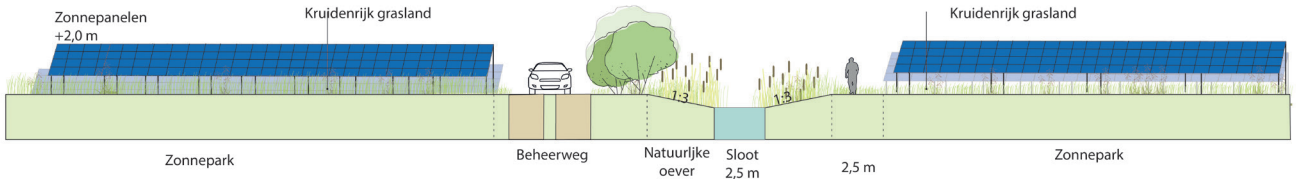

Hekwerk +2 m
Kruidenrijk grasland
Zonnepanelen +2,0 m
+9,5 NAP
1:3
Landbouw
Sloot 2,5 m
Natuurlijke oever 3 m
Beheer-pad 2,5 m
Zonnepark

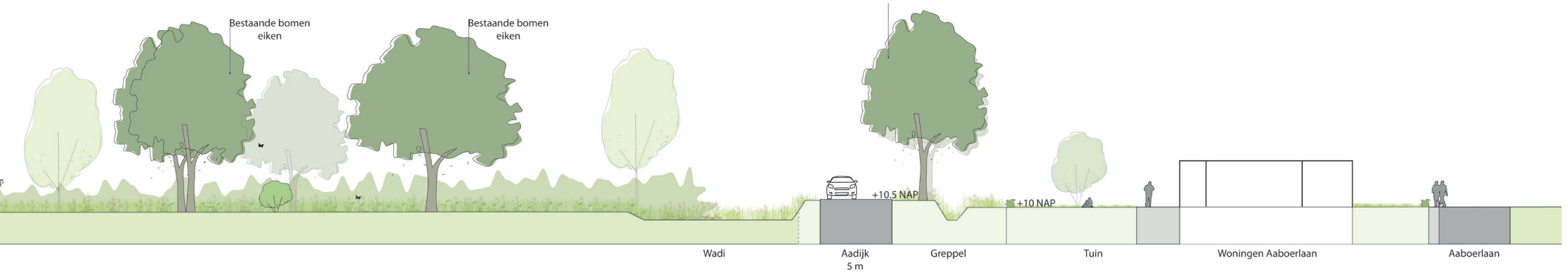
6

Bestaande bomen eiken
Zonnepanelen +2,0 m
Kruidenrijk grasland
Hekwerk +2 m
+9,5 NAP
2,5
Struweel 12 m
Kruidenrijk grasland met solitaire bomen 137m

137m

7

Zonnepanelen
+2,0 m
Kruidenrijk grasland
Kruidenrijk grasland
1:3
1:3
Zonnepark
Beheerweg
Natuurlijke oever
Sloot 2,5 m
2,5 m
Zonnepark

Bestaande bomen eiken
Bestaande bomen eiken
+10.5 NAP
+10 NAP
Wadi
Aadijk 5 m
Greppel
Tuin
Woningen Aaboerlaan
Aaboerlaan

A

Zicht vanaf entree parkstrook. (nadere inrichting volgt).
Extra ruimte is vrijgehouden om een stevig verbinding te maken.

B

Zicht vanaf de Almeloseweg

C

Struinpad langs het Lateraalkanaal met een landschappelijke haag op de overgang naar het zonnepark.

D

Zicht vanaf de van Rechteren Limpurgsingel

E

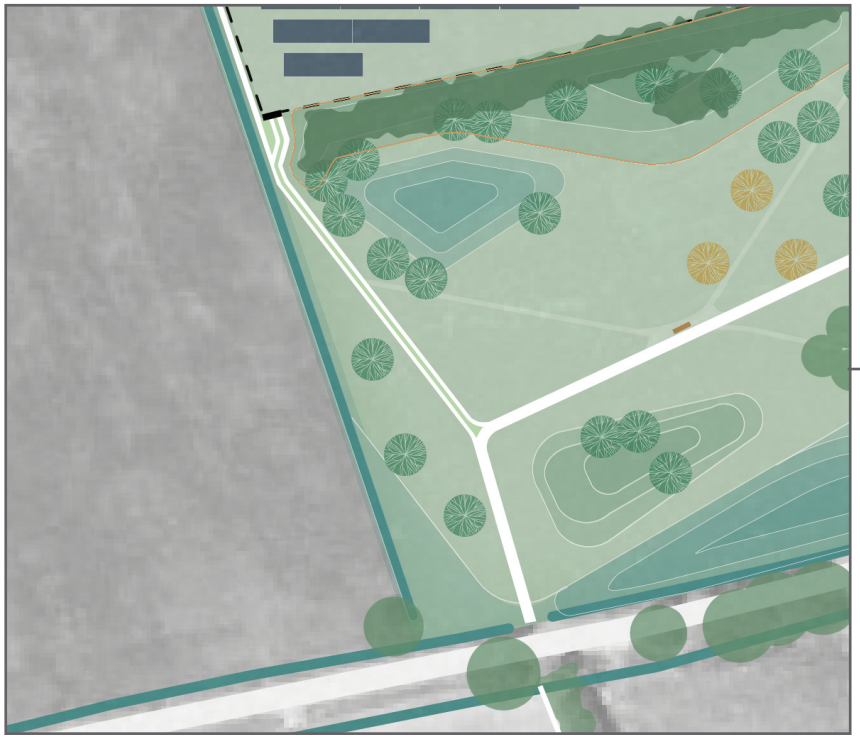
Struinpad Richting de Bleskolk

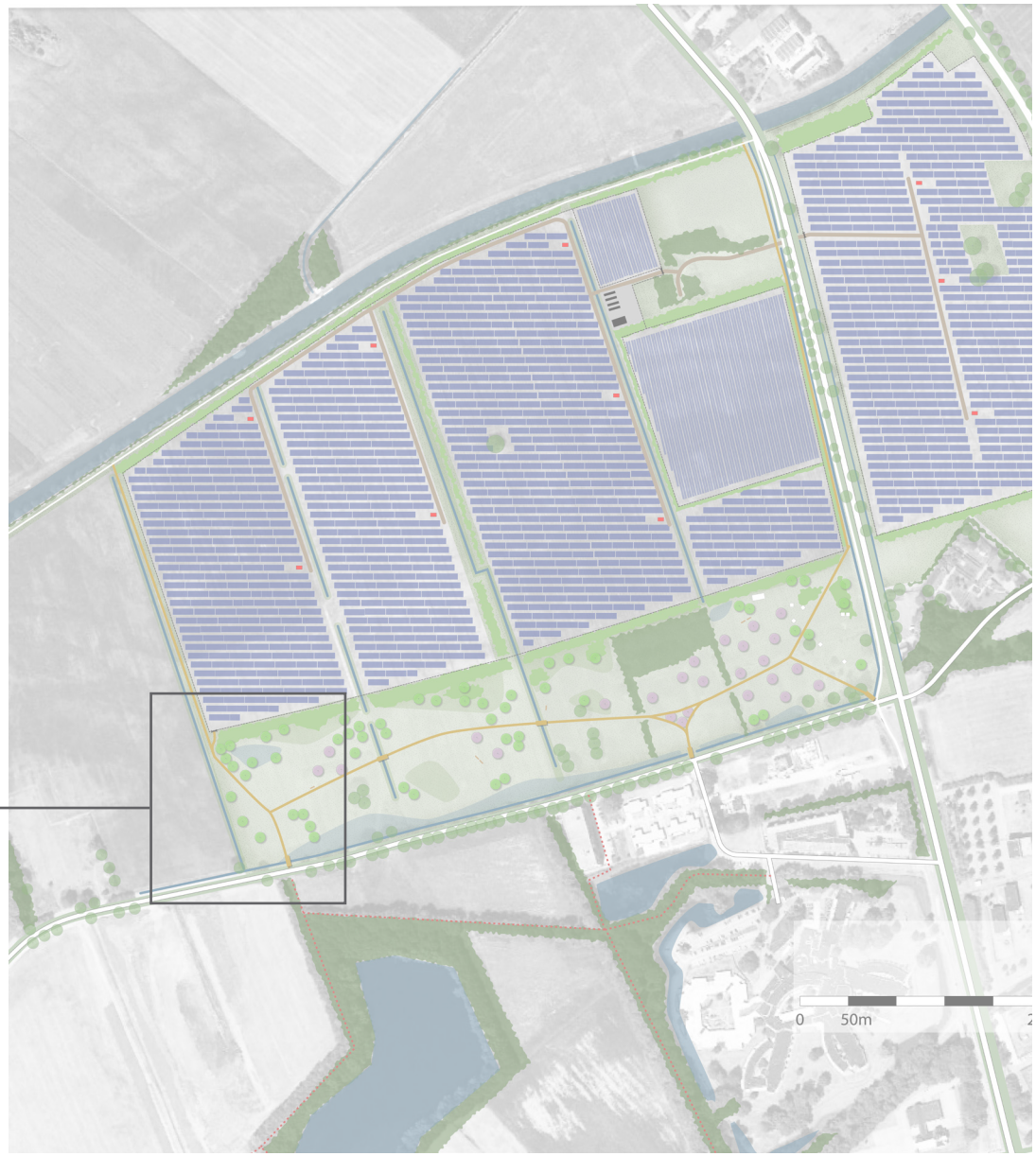

Uitwerking zuidelijk poort

Aan de zuidzijde dient een noodentree te worden gerealiseerd voor de brandweer. Hiervoor wordt een recreatief pad zo gemaakt dat er ook andere voertuigen overheen kunnen rijden. We denken aan de uitvoering van het pad als ‘karrespoor’, waarbij twee halfverharde paden van 1m breed naast elkaar liggen, met een meter tussenruimte. De entree van dit pad dient met een eenvoudig paaltje afsluitbaar te zijn ter hoogte van de Aadijk, zodat geen ongenodigden met de auto het gebied in kunnen.

Colofon

De rapportage ‘Zonnepark Aadijk 2 - Almelo, landschappelijke inpassing’ is in opdracht van SolarEnergieWorks opgesteld door Feddes/Olthof Landschapsarchitecten.

Feddes/Olthof Landschapsarchitecten
Doelenstraat 32
3512 XJ Utrecht
info@feddes-olthof.nl
www.feddes-olthof.nl

DATUM 22 september 2021

BIJLAGE SCHETSONTWERP GROENSTROOK

BIJLAGE: SCHETSONTWERP GROENSTROOK

Samen met de bewonersvereniging van de Aaboerlaan is de inrichting van de groenstrook verder uitgewerkt. Hierbij is geprobeerd de wensen van de omwonenden zo goed mogelijk te vertalen in het ontwerp.
Het schetsontwerp in deze bijlage dient in vervolgstappen verder uitgewerkt te worden tot een defitief ontwerp, waarbij het beheer verder wordt uitgewerkt. Dit is ook vastgelegd in het Asprakenkader.

FEDDES/OLTHOF

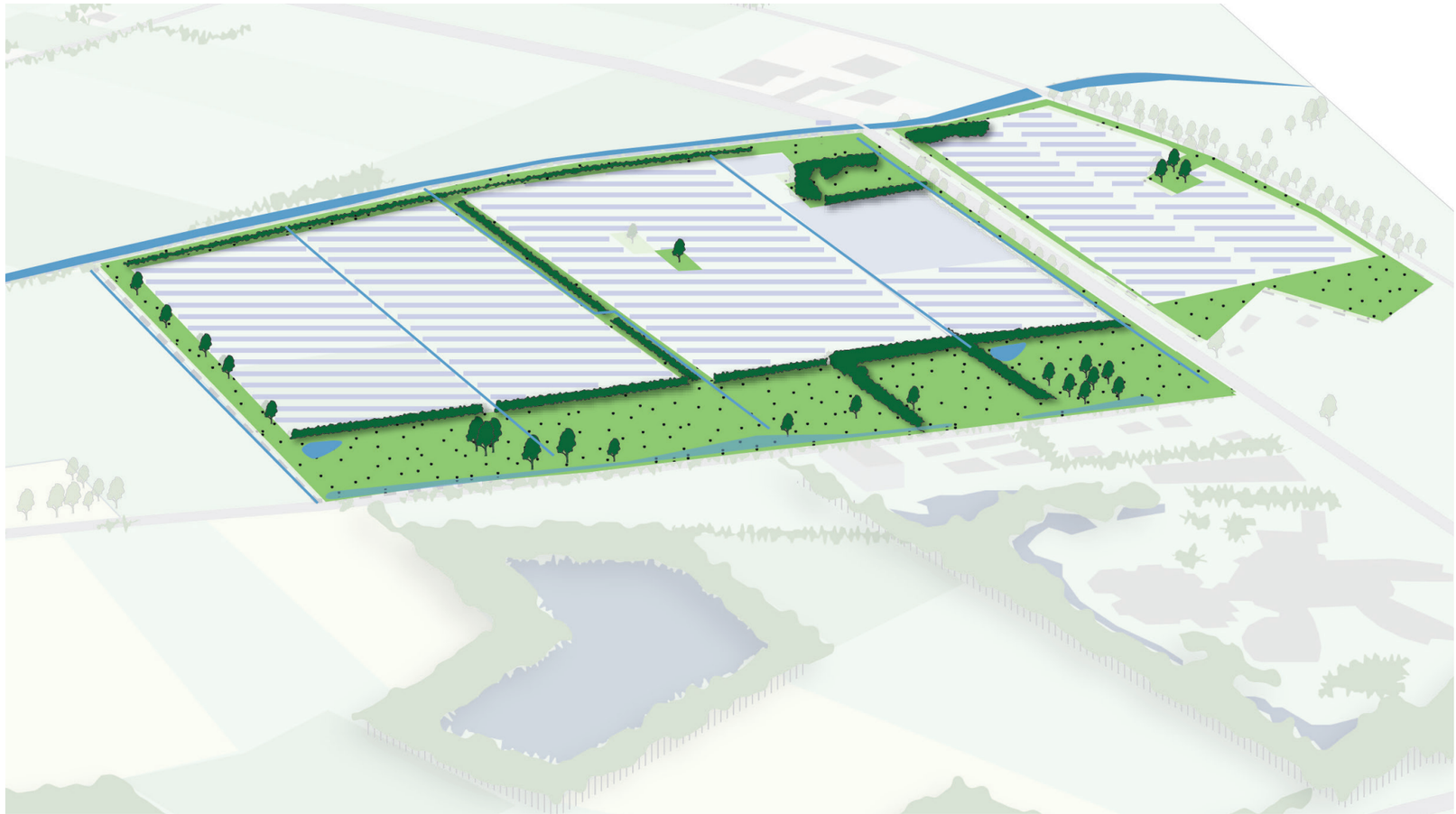
ZONNEPARK AADIJK 2 - ALMELO

INRICHTING EN BEHEER GROENSTROOK

Juli 2021

GROENBLAUW RAAMWERK - ZOALS BESCHREVEN IN LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Juli 2021

Landschappelijke inpassing van het zonnepark
Bij het maken van een inrichtingsvoorstel wordt rekening gehouden met het landschap waarin het zonnepark is gelegen. Uitgangspunten voor de inrichting zijn het behouden en waar mogelijk versterken van de landschappelijk kwaliteiten in het gebied.

Groenblauw raamwerk
Rondom het zonnepark wordt veel aandacht besteed aan het opwaarderen van een groen raamwerk, waarbinnen de ontwikkeling zo goed mogelijk wordt ingepast. De bestaande sloten die door het park lopen blijven behouden. Hierdoor blijft de opstrekkende verkaveling gehandhaafd. Uitgangspunt voor de inpassing is het behoud van de waardevolle beplanting in het gebied. Deze beplanting is meestal een relict van de erven die aan de Aadijk hebben gestaan. De erven, in combinatie met een brede strook langs de Aadijk zorgen voor enige afstand van het zonnepark tot de openbare weg. De invulling, met nieuwe bomen en bloemrijke grasmengsels, ondersteunen de bijen en andere insecten in het gebied, en zorgen voor een vergroting van de ecologische waarde. Aan de zijde van de Aadijk wordt een brede groenstrook van 150m breed en bijna 800m lang gerealiseerd, die in nader overleg met de bewoners wordt ingericht. We denken hierbij aan een wilde parkachtige inrichting, met kruidenrijk grasland, bomen, struinpaden, kikkerpoelen, banken, en eventuele simpele speelaanleidingen. De beplanting die we toevoegen in de parkstrook bestaat uit verschillende gebiedsspecifieke boom- en struweelsoorten.

Overleg omwonenden
Ondertussen heeft veelvuldig overleg met omwonenden plaatsgevonden, en is geprobeerd de wensen ten opzichte van de brede strook tussen het zonnepark en de Aadijk zo goed mogelijk op te nemen in het plan. De uitwerking hiervan wordt hierna verbeeld.

UITGANGSPUNTEN EN BOUWSTENEN

Juli 2021

Het overleg met omwonenden heeft geleid tot een aantal uitgangspunten voor de groenstrook tussen toekomstig zonnepark en de Aadijk:

De groene strook:
- Heeft een natuurlijke uitstraling, en grote ecologische waarde,
- Is ook toegankelijk voor mensen, maar biedt geen ruimte voor intensieve recreatie,
- Is zo ingericht dat de zonnepanelen vanaf de woningen aan de Aaboerlaan niet zichtbaar zijn.

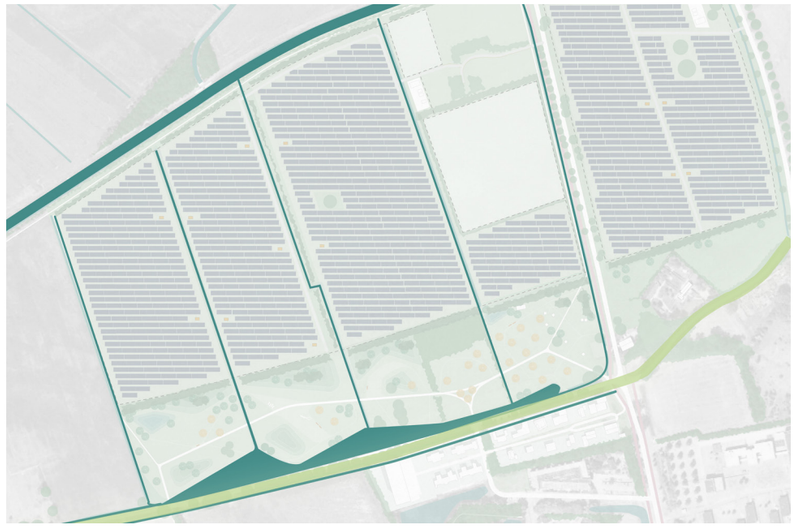
Deze uitgangspunten is vertaald in bouwstenen voor het ontwerp.

Park als ecologische corridor

Tussen Aadijk en het hek van het zonnepark blijft een strook van 150 meter diepte vrij. Deze strook krijgt een groene invulling, met ruimte voor dier en mens. Bij de inrichting, aanleg en beheer van deze zone wordt rekening gehouden met de waarde van het gebied als ecologische corridor.

- 150 m afstand tussen zonnepark en stad.
- Het gebied behoudt waarde voor kleine en grotere dieren, zoals bijvoorbeeld de reeën die nu al veel in het gebied voorkomen.
- De nieuwe invulling van de groenstrook draagt bij aan het gebied als ecologische corridor. Geen aangeharkt park met strakgemaaid gazon, maar eerder een natuurlijke zone met inheemse en streekeigen beplanting. De beplanting bestaat uit verschillende vruchtendragende soorten. Overgangen van natte naar droge delen geeft variatie en poelen bieden ruimte voor amfibieën. Voor het grootste deel bestaat de strook uit bloem- en kruidenrijk grasland met grote waarde voor insecten.

Maken van nieuwe waterstructuren

Om de ecologische waarde te vergroten, maar ook om de toegankelijkheid van het gebied voor gemotoriseerde voertuigen te beperken stellen we voor om de bestaande waterstructuren uit te breiden. Langs de Aadijk wordt een lagere natte zone gecreëerd. Op deze plek heeft in het verleden een rivier gelopen; de Vriesche Aa. Bestaande sloten in het gebied sluiten hierop aan.

- Versterken ecologische waarde van het gebied door gradienten toe te voegen tussen droog en nat.
- Waterrijke strook functioneert als barriëre tussen Adijk en groenstrook, om onrust in de vorm van brommers/auto's te voorkomen.

Landschappelijke kamers

De bestaande sloten in het veld blijven behouden waardoor de opstrekkende verkaveling gehandhaafd blijft. Deze sloten delen het toekomstige zonneveld, maar ook de groenstrook op in een soort landschappelijke kamers. Dit effect wordt nog versterkt doordat langs enkele sloten al bomen of struiken staan.

Deze "kamerstructuur" wordt versterkt doordat langs de rand van het zonneveld een brede strook met beplanting wordt aangelegd. Hierdoor blijft het zonneveld uit het zicht vanaf de Aadijk. De landschappelijke kamers vormen ook een aanleiding om de de verschillende wensen en functies van de groenstrook te structureren.

- Zonnepanelen uit het beeld door een heestwerwal langs zonnepark
- Kamers geven aanleiding voor accentverschillen in de groenstrook, natuurkamer, kamer met aanleiding voor spelen, kamer met boomgaard.

CONCEPTONTWERP

Juli 2021

Ecologische corridor met kikkerpoelen

Een pad in halfverharding als hoofdroute

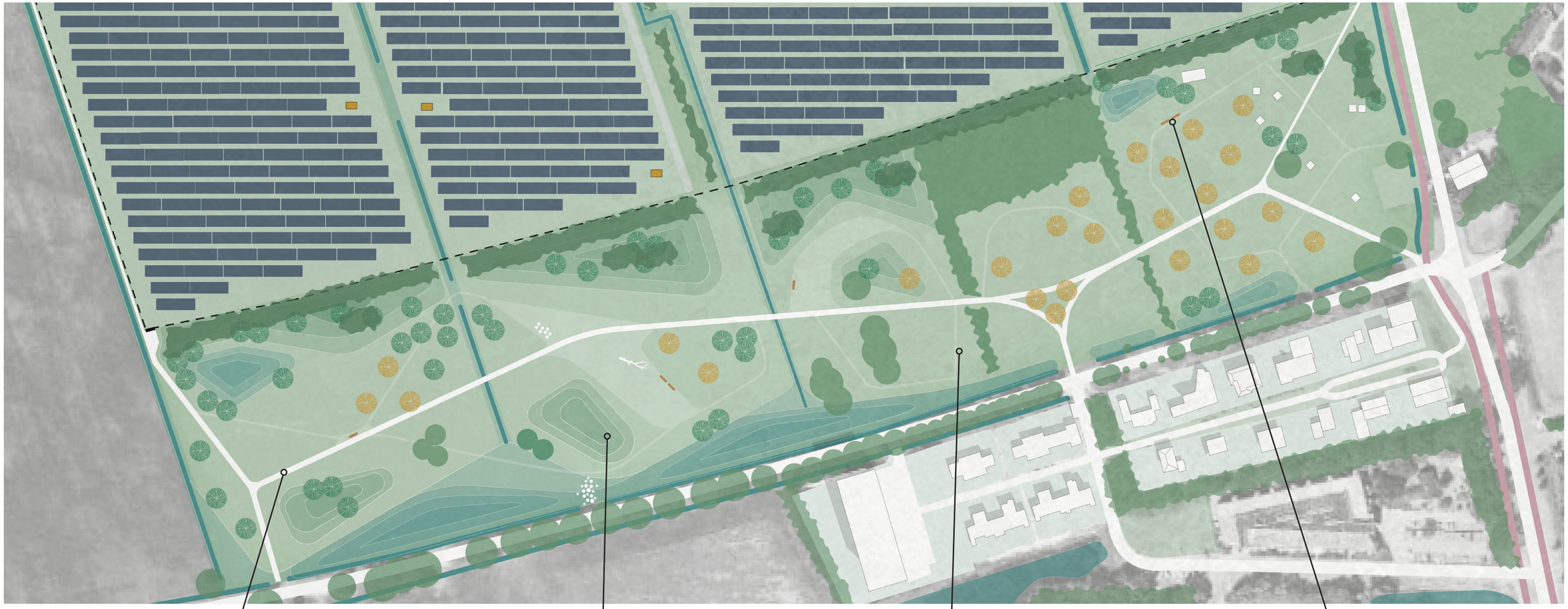
‘Plasdras’ als natuurlijke grens met de Aadijk.

Juli 2021

NATUURLIJKE INRICHTING

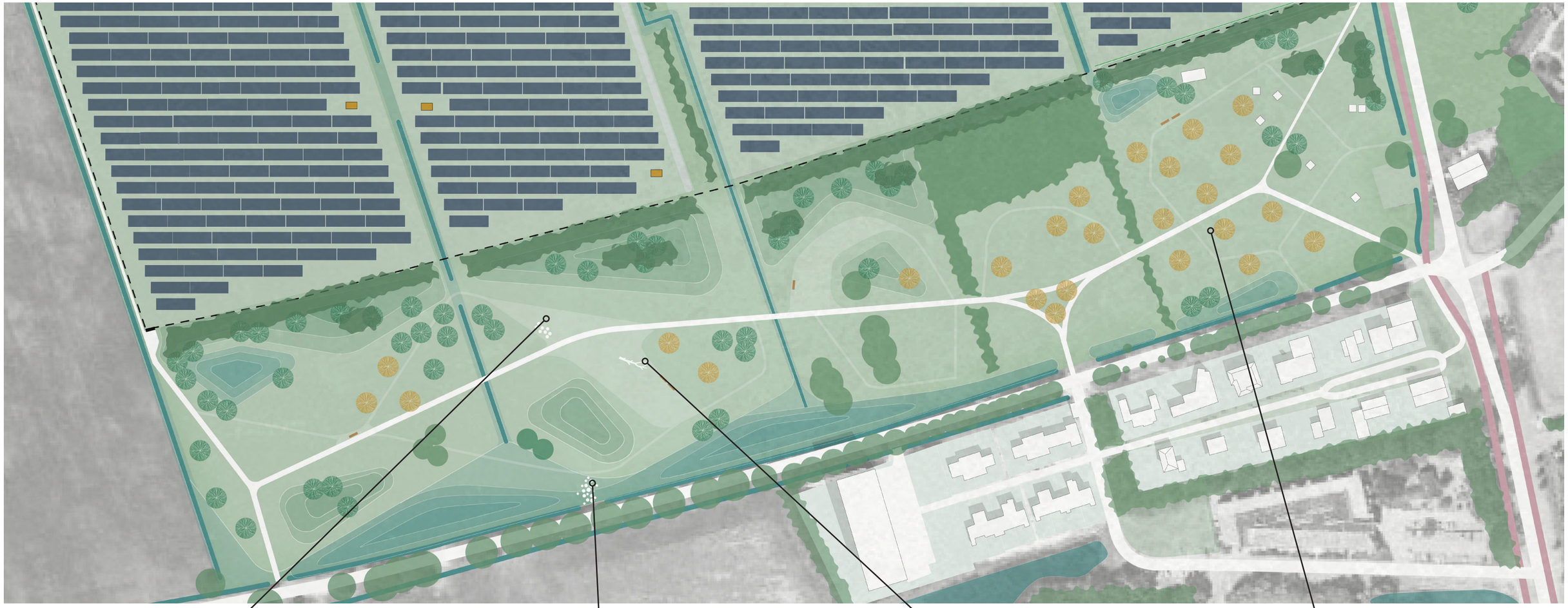

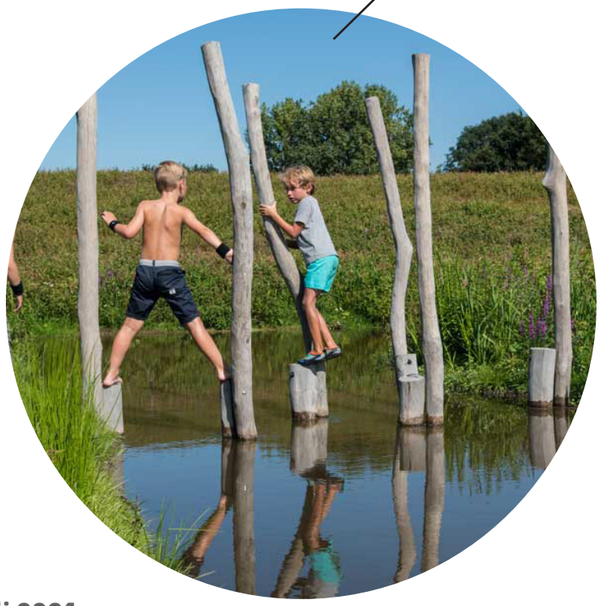

Juli 2021

VOOR DE MENS...

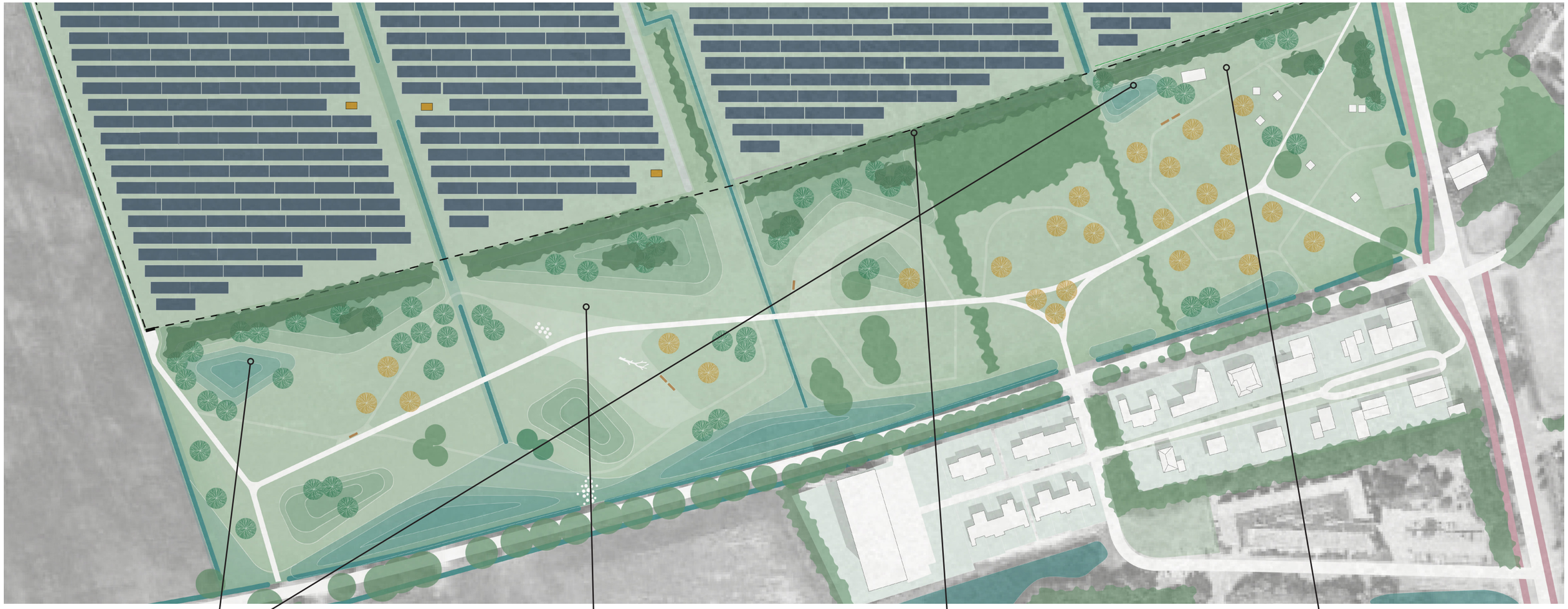

EN VOOR DIER

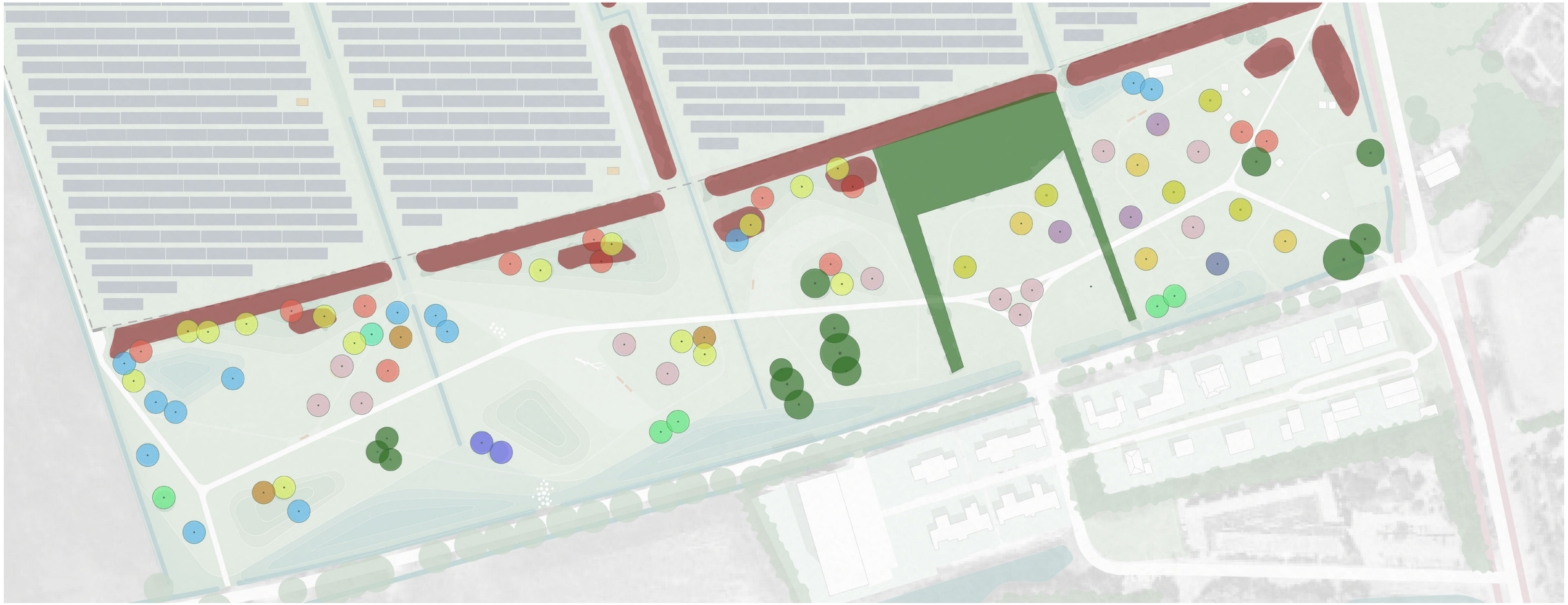

Juli 2021

BEPLANTING

Solitaire Bomen/Heesters

- Alnus glutinosa
- Amelanchier lamarckii (solitair)
- Betula pubescens
- Fraxinus excelsior
- Quercus robur
- Salix alba
- Tilia x europea
- Bestaande bomen

* Gekozen soorten zijn voornamelijk inheems of

Struweel

Bosplantsoen 80-100- 1 plant per m2

5%	Amelanchier lamarckii
15%	Corylus avellana
10%	Crataegus monogyna
15%	Ilex aquifolium
10%	Prunus spinosa
20%	Rosa rugosa
5%	Sambucus nigra
5%	Sorbus aucuparia
15%	Viburnum opulus

Bestaand struweel

* Gekozen soorten zijn voornamelijk inheems of gebiedseigen

Fruitbomen

- Appel (Malus domestica ‘Elstar’)
- Peer (Pyrus communis ‘Conference’
- Noot (Juglans regia)
- Kers (Prunus avium)
- Pruim (Prunus domestica ‘Victoria’)

* Gekozen cultuurvariëteiten zijn suggesties.

Ecogische grasruigte

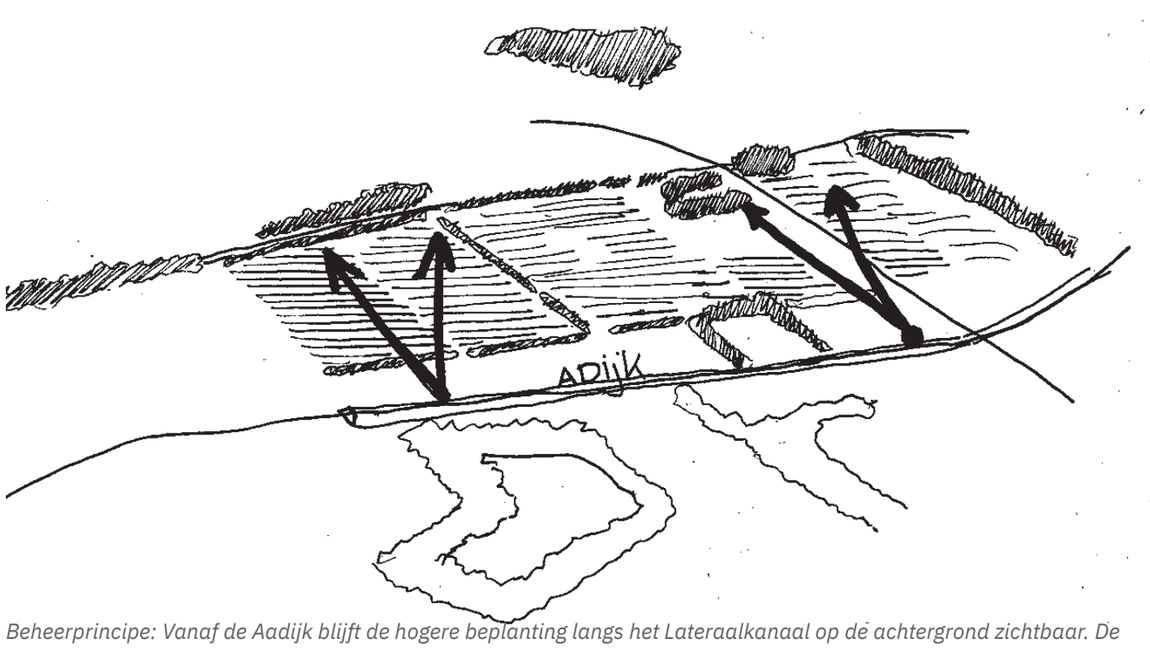
G3 Bloemrijk graslandmengsel voor jaarrond natte tot vochtige gronden - Cruydt Hoeck)

Juli 2021

BEHEER

Ecologisch beheer
Het beheer van het groen in het plangebied dient op een ecologische manier uitgevoerd te worden. Flora en fauna staan hierbij centraal. Het ecologische beheer is gericht op de ontwikkeling van de ecologische waarde van het gebied. Daarnaast zijn er ook een aantal ruimtelijke waarden die na de aanleg van het park door middel van beheer gewaarborgd dienen te houden.

Behoud van de dieptewerking van het landschap
Het is belangrijk dat het landschap zijn huidige diepte blijft behouden. Vanaf de Aadijk blijft de hogere beplanting langs het Lateraalkanaal op de achtergrond zichtbaar. De diepte van het landschap blijft behouden. Om dat te bereiken dient bebossing voorkomen te worden. Nieuw toegevoegde beplantingsgroepen mogen niet te hoog (+- 3m) worden. Daarnaast blijven de sloten vrij van hoge beplanting om zichtlijnen door het zonnepark te accentueren.

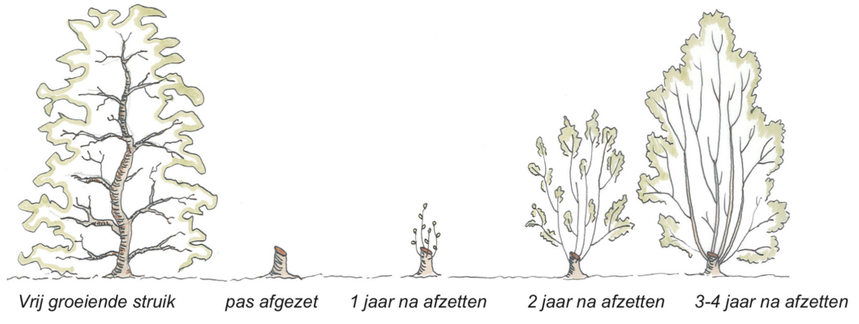
Beheerprincipe: Vanaf de Aadijk blijft de hogere beplanting langs het Lateraalkanaal op de achtergrond zichtbaar. De diepte van het landschap blijft behouden.

Groentypes
Om het gewenste (eind)beeld te bereiken zijn er aan aantal beheersmaatregelen noodzakelijk. Deze beheersmaatregelen zijn hierna per groentype beschreven.

(Solitaire) bomen
De bomen dienen jaarlijks gecontroleerd te worden en waar nodig dient lichte vorm snoei toegepast te worden en dood hout verwijderd te worden.
Het verwijderen/ afvoeren van dood hout is niet noodzakelijk in de zone ten noorden van het voetpad. In het dode hout vinden veel vogels, insecten en ongewervelde dieren hun onderkomen. Het dode hout kan bijeen worden gelegd in lage takkenrillen.
Zaailingen van jonge bomen dienen verwijdert te worden. Het snoeihout kan als houtril of versnipperd in het gebied achtergelaten worden.

Struweel
Het struweel is onderhoudsarm en vraagt om een extensief beheer. Na aanplant dient het struweel teruggezet te worden op 50 cm om wat meer zijtakken te krijgen. In de eerste 2/3 jaar na aanplant zal er naar verwachting sprake zijn van verruiging. Om te voorkomen dat de kruidachtige laag te veel gaat concurreren met het aangeplante bosplantsoen dienen de kruidachtige gewassen een keer per jaar afgemaaid te worden. Daarnaast is er in de eerste jaren een grotere kans op uitval door aanvraat en droogte. Bij grote gaten in het struweel is inboet noodzakelijk.

Om de diepte in het landschap te behouden is het noodzakelijk om het struweel een keer in de 5-10 jaar af te zetten. Door de snoei gefaseerd te doen (bijv na 5 jaar: achterste helft en na 10 jaar voorste helft) zal er geen zicht zijn op de panelen.

Principe afzetten heesters (Bron: Landschapsbeheer Gelderderland)

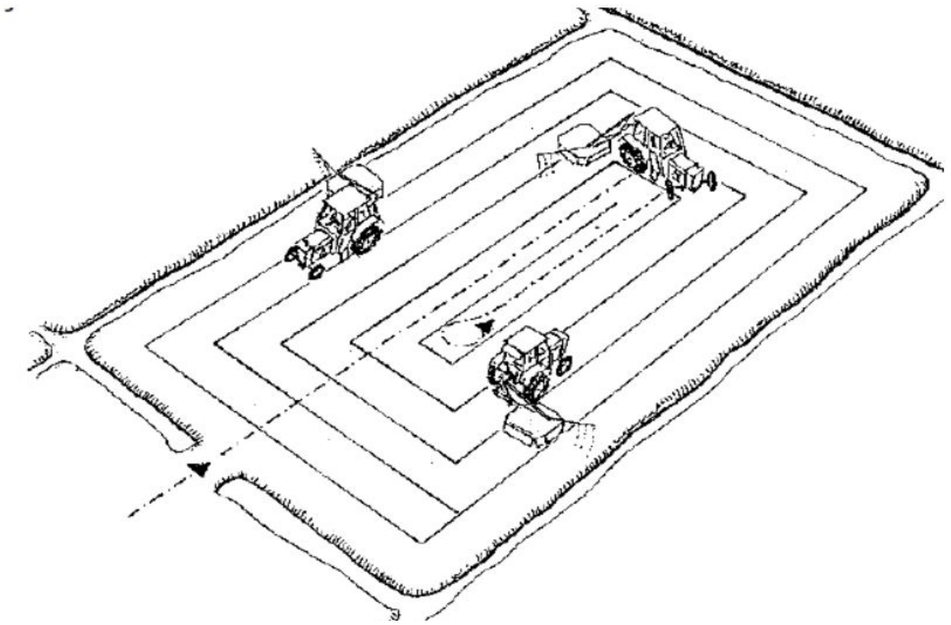
Referentie Struweel

Kruidenrijke graslanden
Doordat het perceel jarenlang bemest is, zal de productie van gras de eerste jaren hoog zijn. Het kruidenrijke grasland moet afgezet worden om verruiging van ongewenste soorten te voorkomen. De eerste jaren moet het kruidenrijke grasland twee keer per jaar afgezet worden. Het is daarbij belangrijk dat het maaisel wordt afgevoerd om daarmee de verschaling van de bodem te bevorderen. Wanneer het grasland een goede verhouding heeft tussen kruidgewassen en grassoorten kan het maaibeleid verlaagd worden naar een keer per jaar. Het maaien dient buiten het broedseizoen plaats te vinden om verstoring te voorkomen. Dit is na 1 Augustus en voor 15 Maart.

In de 150 meter buffer tussen zonnepark en de Adijk worden enkele paden en velden regulier gemaaid.

Voor de ruimte onder en tussen de zonnepanelen ligt een voorkeur voor een extensief begrazingsbeheer. Het grasland wordt dan begraasd door schapen. Voor de eerste jaren wordt een begrazingsdichtheid van 2 tot 3 grootvee-eenheden per hectare aanbevolen. Na verloop van tijd kan de begrazingsdichtheid mogelijk omlaag.

Door begrazing ontstaat er meer structuur in de vegetatie dan bij maaibeleid. Het is daarbij wel van belang dat de begrazing ingezet wordt na de bloei en zaadzetting, zodat er voldoende bloeiende planten zijn die kunnen dienen als voedselbron voor insecten. Door het gebruik van flexnetten kan het terrein in verschillende fases begraasd worden.

Principe: Van binnen naar buiten maaien spaart onder andere jonge hazen

Grasruigte 1 of 2 keer per jaar afzetten, maaisel afvoeren (bron Cruydt Hoeck)

Boomgaard

Naast het reguliere onderhoud van bomen (vormsnoei en snoei dode takken) dienen fruitbomen jaarlijks uitgedund te worden om groei en fruitproductie te optimaliseren. Hierbij worden opschot en waterloten verwijdert. Fruit mag in geoogst worden door omwonenden. Overtollig fruit dient verwijderd te worden.

Het is interessant om een of meerdere bijenkorven te hebben in de boomgaard aangezien bijen bijdragen aan de bestuiving van de fruitbomen en zo bijdragen aan een geslaagde oogst. Er zal gezocht worden naar een persoon of organisatie die de bijenkorven wil beheren.

Uitdunnen van fruitbomen voor de optimalisatie van fruitoogst (Bron: Kromme Rijn Landschap)

Oevers

Om te voorkomen dat een sloot, poel of wadi dichtgroeit is onderhoud nodig. Werkzaamheden zijn het maaien van de oevers, het verwijderen van een sliblaag en het verwijderen van houtopslag. Door het onderhoud blijft de waterkwaliteit behouden en zijn de oevers ideale leefgebieden voor allerlei verschillende diersoorten.

Het opschonen van de oevers gebeurt in fases. Het ene jaar wordt de oostzijde opgeschoond, het jaar erop de westzijde. Op deze manier blijft de noordelijke oever altijd intact. De noordelijke oever is het warmste deel, waardoor amfibieën graag hun oevers tussen de beplanting leggen. Onderhoud aan de poelen moet gebeuren tussen medio augustus en medio oktober, dan zijn er nauwelijks amfibieën in het water.

Snoeihout kan achtergelaten worden in houtrillen. (Bron: wikipedia)

Bronnen:

www.landschapoverijssel.nl
www.krommerijnlandschap.nl
www.landschapsbeheergelderland.n
Beheerplan oude Hoogstamboomgaard van de vrije universiteit Brussel – November 2006
Cruydt Hoeck

Juli 2021

Bijlage	**2** Quickscan Wet natuurbescherming, Van der Goes & Groot, d.d. 30 juli 2020

Zonnepark Aadijk fase 2 te Almelo

G&G-advies QS2020-139

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Zonnepark Aadijk fase 2 te Almelo

Toetsing in het kader van de natuurwetgeving

J.R. Fokkens

2020

Opdrachtgever

Solar Energy Works B.V.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies QS2020-139

Datum	30 juli 2020
Versie	V3

Gecontroleerd door: T.S. van der Meer

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding voor het onderzoek 5
1.2 Doel van het onderzoek 5
1.3 Het plangebied 5
1.4 Werkzaamheden 6
1.5 Leeswijzer 6
2 Methode 7
2.1 Soorten 7
2.2 Gebieden 8
3 Beschermde soorten Wnb 9
3.1 Beschrijving aanwezige biotopen 9
3.2 Beschermde soorten 10
3.2.1 Planten 10
3.2.2 Vissen 10
3.2.3 Amfibieën 10
3.2.4 Vogels 10
3.2.5 Grondgebonden zoogdieren 12
3.2.6 Vleermuizen 13
3.2.7 Overige fauna 14
3.3 Conclusie beschermde soorten 16
4 Effectbeoordeling en maatregelen 17
4.1 Vogels 17
4.2 Grondgebonden zoogdieren 18
4.3 Vleermuizen 18
4.4 Conclusie effectbeoordeling 19
5 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving 20
5.1 Natura 2000 20
5.2 Natuurnetwerk Nederland 20
5.3 Houtopstanden 20
5.4 Overige relevante wetgeving 21
5.5 Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving 21

6 Conclusies 22
6.1 Beschermde soorten Wnb 22
6.2 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving 23
6.3 Zorgplicht 23
7 Natuurwaarden verhogen op zonneparken 24
7.1 Open ruimte tussen en onder de zonnepanelen 24
7.2 De ruimte direct rondom van het zonnepark. 25
8 Aanbevolen en geraadpleegde literatuur 26
9 Bijlagen 28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Er bestaan plannen voor een locatie te Almelo (Gemeente Almelo, Provincie Overijssel) her in te richten. Het is mogelijk dat binnen het plangebied soorten voorkomen die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming (Wnb) of dat het plan gevolgen heeft voor nabij gelegen beschermde gebieden.

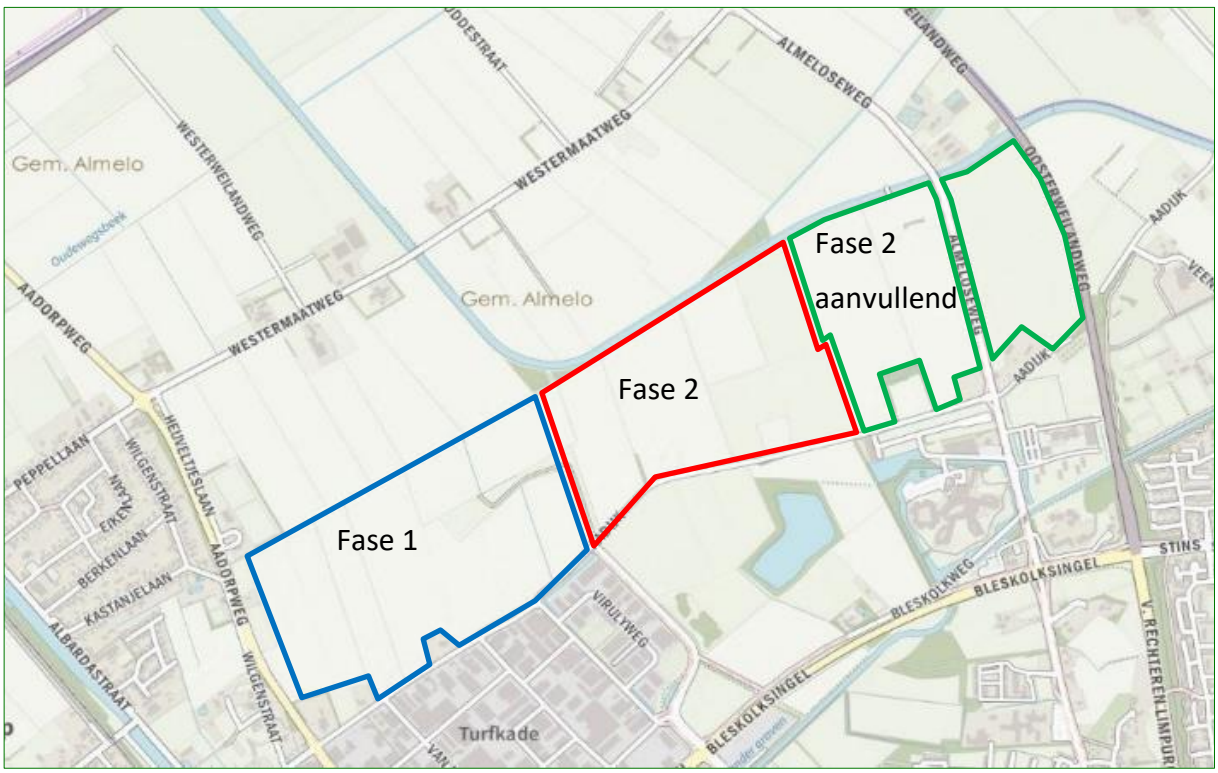
Een deel van het gebied is onderzocht in een eerder uitgevoerde quickscan (VAN DER KNAAP, 2020).

In opdracht van Solar Energy Works B.V. heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de huidige natuurwetgeving een *quickscan* uitgevoerd om dit nader te onderzoeken.

Het onderzoek heeft bestaan uit een bronnenstudie en een veldbezoek.

Deze *quickscan* is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er door de plannen effecten te verwachten zijn op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

Figuur 1.
De ligging van het aanvullende plangebied (groen omrand).Rood omrand is het zonnepark Aadijk-fase2 dat eerder is onderzocht. Blauw omrand is het reeds bestaande Zonnepark Aadijk-fase1.

Het plangebied ligt ten noorden van Almelo en grenst in het zuiden aan bedrijventerreinen. In het noorden liggen open agrarische akkers en weilanden.

1.4 Werkzaamheden

In het plangebied is men voornemens een zonnepark te realiseren. In deze fase gaat het om de conceptplannen van het project. Hierbij wordt de grond vergraven, geulen gegraven voor kabels, enkele struiken en bomen gerooid en worden er zonnepanelen geplaatst.

De ecologisch gevoelige werkzaamheden zullen bestaan uit het plaatselijk verwijderen van de vegetatie-toplaag en het vergraven van grond in verband met kabels en leidingen. Bij uitvoering van het werk kan door geluid, trillingen of licht verstoring optreden van (beschermde) soorten.

De werkzaamheden en plaatsing van zonnepanelen vinden minimaal 5 meter vanaf de oevers plaats. Bosschages, groenstroken, bomen en (grote) sloten zullen zowel binnen als langs de randen van het plangebied zoveel mogelijk in de huidige staat blijven bestaan.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven.

In hoofdstuk 3 worden de biotopen, die aanwezig zijn in het plangebied, beschreven en wordt aangegeven welke soorten aanwezig (kunnen) zijn binnen en nabij het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt ingeschat in hoeverre deze soorten negatieve effecten kunnen ondervinden van het werk en welke specifieke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn.

Hoofdstuk 5 beschrijft of- en welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

Ten slotte bevat hoofdstuk 6 de conclusies. Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan.

Hoofdstuk 7 geeft aanbevelingen over het verhogen van natuurwaarden op zonneparken.

Hoofdstuk 8 geeft een overzicht van de gebruikte en aanbevolen literatuur. In de bijlage is aanvullende informatie opgenomen over de geldende wetgeving en de gebruikelijke procedures bij een vergunnings- en/of ontheffingsaanvraag.

2 Methode

Hieronder wordt aangegeven hoe is onderzocht welke soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Speciale aandacht is uitgegaan naar díe beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, specifieke maatregelen moeten worden getroffen of ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van dit plan. Daarnaast is gekeken of het plangebied tot een beschermd natuurgebied behoort of dat dergelijke gebieden aanwezig zijn in de nabijheid van het plangebied.

2.1 Soorten

Bronnenstudie
Op basis van literatuurgegevens en informatie, samengebracht in bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF), is bekeken in hoeverre (beschermde) soorten in het verleden zijn aangetroffen in en rond het plangebied.

Voor het onderzoek van de NDFF zijn de vier kilometerhokken onderzocht waarbinnen het plangebied is gelegen en de twaalf daaromheen gelegen kilometerhokken, rekening houdend met relevante, overeenkomstige biotopen tussen plangebied en omgeving.

In de database is gezocht naar gegevens van beschermde soorten of soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen die niet zijn vrijgesteld. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar. Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de waarnemingen (bijvoorbeeld overvliegend of verblijvend, de onderzoeksinspanning en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is). Er is niet gezocht naar niet-jaarrond beschermde vogels, vrijgestelde soorten en in het geheel niet te verwachten soorten zoals zeezoogdieren of zoutwatervissen.

Naast het onderzoek van de NDFF zijn relevante verspreidingsatlassen en eventueel andere literatuur en websites geraadpleegd om de ecologische vereisten van soorten in samenhang met de verspreiding te bekijken.

Potentiebeoordeling
Het plangebied is op 25 juni 2020 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar).

Verwerking
Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.

Op grond van de plannen is een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten.

Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten en kunnen worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd.

2.2 Gebieden

Op de gebiedendatabase van het Ministerie van Economische Zaken is gekeken in hoeverre het plangebied is gelegen binnen of nabij de begrenzing van beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie:

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

Aan de hand van Provinciale of gemeentelijke informatie, toegankelijk via internet, is bekeken of het plangebied gelegen is in andere relevante beschermde gebieden, zie bijvoorbeeld:

https://overijssel.tercera-ro.nl/mapviewer/

Als dit het geval is, wordt bekeken of negatieve effecten te verwachten zijn en of nadere toetsing noodzakelijk is.

3 Beschermde soorten Wnb

In dit hoofdstuk worden eerst de biotopen beschreven die aanwezig zijn binnen het plangebied. Vervolgens worden de beschermde soorten beschreven per soortgroep. In de beschrijving wordt per soortgroep eerst aangegeven welke soorten (volgens opgave van het NDFF en literatuur) in het verleden of tijdens het afgelegde veld-bezoek zijn aangetroffen. Vervolgens wordt vermeld welke soorten op grond van aanwezige biotopen te verwachten zijn en welke gebruiksfuncties het plangebied kan hebben voor deze soorten.

3.1 Beschrijving aanwezige biotopen

Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkers. In het plangebied liggen onder andere stoppelvelden van maïs. De bodem bestaat uit klei en is voedselrijk. Er groeien naast de verbouwde gewassen algemene nitrofiele kruiden zoals Paarse dovenetel en Speenkruid.

Dichte bomen en bosschage direct naast het plangebied.

Maïsveld.

De vaart ten noorden van het plangebied.

Er zijn enkele (kleine) bosschages aanwezig. Centraal in het plangebied is een bosschage en diverse struwelen aanwezig met planten zoals bramen en loofbomen. In het plangebied staat ook her en der een eenzame loofboom.

Er is geen open oppervlaktewater aanwezig in het plangebied. Een aanwezige greppel lag ten tijde van het veldbezoek nagenoeg droog. Tegen de rand van het plangebied in het noorden ligt een brede vaart.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Planten

Aangetroffen soorten
In en rond het plangebied is in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde flora waargenomen (NDFF 2010-2020).

Potentie plangebied
In het plangebied wordt geen beschermde flora verwacht. Het plangebied wordt te intensief beheerd en is te voedselrijk om geschikt te zijn voor beschermde plantensoorten.

3.2.2 Vissen

Omdat geen water in het plangebied aanwezig is, kunnen geen (beschermde) vissoorten voorkomen.

3.2.3 Amfibieën

Aangetroffen soorten
In en rond het plangebied zijn tijdens het veldbezoek en in het verleden geen beschermde, niet vrijgestelde amfibieën waargenomen (NDFF 2010-2020).

Potentie plangebied
In het plangebied is geen voortplantingswater aanwezig voor amfibieën. In het plangebied is wél geschikt landbiotoop aanwezig dat buiten de voortplantingsperiode kan worden benut door algemene soorten amfibieën zoals Gewone pad. De dieren kunnen wegkruipen onder opgeslagen materialen, stronken en takken of in verlaten muizenholen e.d. Deze soorten zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Overijssel ‘vrijgesteld’ bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.

3.2.4 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het bevoegd gezag maakt onderscheid tussen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten, soorten met jaarrond beschermde nesten (ingedeeld in vier categorieën) en de zogenaamde ‘categorie 5-soorten’ (zie verder Bijlage 1.2.5). Binnen Overijssel is een aangepaste lijst jaarrond

beschermde vogelsoorten van toepassing met 48 soorten vogels (zie https://www.overijssel.nl/loket/vergunning/milieu-natuur/wet-3/).

Aangetroffen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
Tijdens het veldbezoek werden diverse vogelsoorten waargenomen: Kauw, Houtduif, Blauwe Reiger, Vink, Gaai, Wilde eend, Grote bonte specht (cat. 5) en Braamsluiper

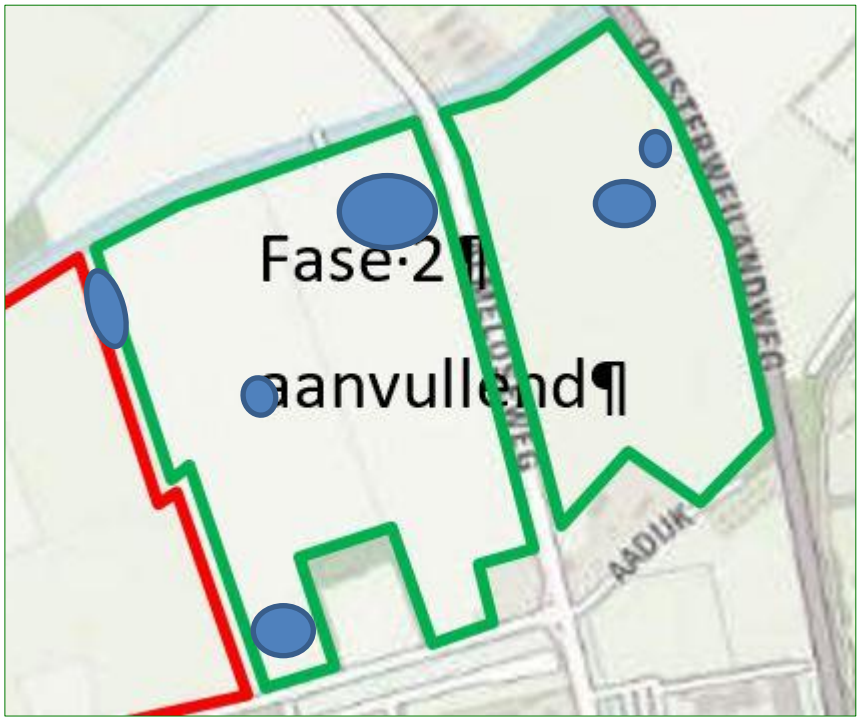
Potentie plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
In het plangebied kunnen enkele algemene vogels tot broeden komen zoals bijvoorbeeld Winterkoning, Heggenmus, Gaai of Wilde eend.

Aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten
Tijdens het veldbezoek werd een Buizerd waargenomen. Deze cirkelde boven het plangebied. Naast het plangebied bij de Bieskolk waren jonge Buizerds aanwezig met bedelroep.

In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden verschillende vogelsoorten waargenomen die op de Provinciale lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten van Overijssel staan. Het betreft: Boerenzwaluw, Bosuil, Buizerd, Gierzwaluw, Grote Gele Kwikstaart, Havik, Huismus, Huiszwaluw, Kerkuil, Ooievaar, Ransuil, Roek, Sperwer, Steenuil, Torenvalk en Wespendief (NDFF 2010-2020).

In het verleden is er nabij het plangebied een waarneming gedaan van twee Buizerds die een nestplaats bezochten.

Figuur 2.
Kleine bosschages, struweel en bomen binnen het onderzochte gebied (aangegeven met een blauwe kleur).

Op een vrij korte afstand van het plangebied is in 2020 een rustende Kerkuil waargenomen. Ook is er op korte afstand van het plangebied een territorium van een Steenuil vastgesteld. Binnen 2 kilometer van het plangebied zijn juveniele roepende Ransuilen waargenomen.

Op minder dan 1 kilometer van het plangebied is in het verleden territorium van Sperwer vastgesteld en Roeken broeden nabij het plangebied.

In het plangebied zijn in het verleden een foeragerende Kerkuil en Torenvalk waargenomen alsmede Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Buizerd en Havik.

Potentie soorten met jaarrond beschermde nesten
Omdat geen bebouwing aanwezig is en geen sporen werden waargenomen, wordt uitgesloten dat gebouw gebonden vogelsoorten met (provinciaal) jaarrond beschermde nesten verblijvend aanwezig zijn binnen het plangebied. Het gaat om Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Gierzwaluw, Huismus, Kerkuil en Steenuil.

De grote dicht begroeide bomen in de bosschages zuidelijk net buiten het plangebied zijn potentieel geschikt voor jaarrond broedende roofvogels zoals Sperwer, Havik of Buizerd, mits hier een horst aanwezig is. Deze bomen zijn niet tot slecht toegankelijk door dichte begroeiing van onder andere bramen. In het plangebied zelf zijn geen nesten waargenomen.

In deze bosschages kunnen ook andere provinciaal beschermde broedvogels met jaarrond beschermde nesten verwacht worden zoals Boomkruiper, Grote bonte specht, Grauwe vliegenvanger of Gekraagde roodstaart.

In de akkerlanden worden geen provinciaal beschermde soorten zoals de Grutto, Tureluur of Veldleeuwerik verwacht. De akkers worden te intensief gebruikt om geschikt te zijn voor deze soorten.

Het is mogelijk dat het plangebied incidenteel wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied van in de buurt vastgestelde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals Kerkuil, Torenvalk, Boerenzwaluw en Huiszwaluw.

3.2.5 Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen soorten
Rond het plangebied zijn in het verleden Bunzing, Eekhoorn, Egel, Otter en Steenmarter waargenomen (NDFF 2010-2020). Deze soorten zijn beschermde soorten die worden genoemd als ‘andere soort’ (zie Bijlage 1.2.1).

Tijdens het veldbezoek werden prenten van een Ree waargenomen. Ook werden er enkele Hazen gezien.

Potentie plangebied
Het is mogelijk dat in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Haas, Konijn en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Deze soorten zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Overijssel 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

De Egel is in de provincie Overijssel niet vrijgesteld. Vanwege de bosschages met vereiste dekking zouden Egels hier kunnen voorkomen. Ook in aangrenzende tuinen wordt de Egel verwacht. Deze dieren kunnen jagen binnen het plangebied (randzones).

In het plangebied is ook geschikt leefgebied aanwezig voor soorten als Bunzing en eventueel andere kleine marterachtigen als Wezel en Hermelijn. Er is dekking in de vorm van bramen en struiken waar de soort kan verblijven, met name in de bosschages middenin in het plangebied. De Steenmarter zou in de omgeving kunnen verblijven (bebouwing) en de dieren kunnen jagen in het plangebied. Met name de bosschages zijn hiervoor geschikt. Het intensieve agrarische gebied is slechts geschikt als jachtbiotoop.

Voor Otter is geen geschikt biotoop aanwezig in het plangebied. Wel kan deze gebruik maken van de vaart naast het plangebied.

Voor de Eekhoorn zijn enkele potentieel geschikte bomen aanwezig (Figuur 2). Deze liggen echter te geïsoleerd in open landschap en er zijn geen Eekhoornnesten waargenomen. Het is mogelijk dat de Eekhoorn incidenteel in de randzones voorkomt, maar dit is naar verwachting geen essentieel deel van het leefgebied.

3.2.6 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen op zeer duidelijk te onderscheiden manieren van een leefgebied gebruik maken. Belangrijke gebruiksfuncties zijn verblijfplaats, foerageergebied of (deel van) een vliegroute.

De manier waarop vleermuizen een gebied gebruiken kan door het jaar verschillen, een gebouw of een boom kan bijvoorbeeld tijdelijk gebruikt worden als verblijfplaats maar in andere delen van het jaar ongebruikt blijven.

Aangetroffen vleermuizen
Er zijn in het verleden in de omgeving van het plangebied alleen losse waarnemingen van langsvliegende en plaatselijk foragerende vleermuizen verricht (NDFF 2010-2020).

Er zijn in de omgeving van het plangebied vier soorten vleermuizen vastgesteld (NDFF 2010-2020). Het betreft Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Watervleermuis. De meeste waarnemingen betroffen foeragerende en langsvliegende exemplaren.

Potentie verblijfplaatsen
In de bomen binnen het plangebied zijn geen opvallende gaten of spleten waargenomen.

Potentie foerageergebied
Het plangebied is plaatselijk geschikt voor foeragerende vleermuizen. De aanwezige luwe plekken kunnen zorgen voor concentraties van insecten waardoor vleermuizen worden aangetrokken.

Potentie vliegroute
Vanwege het ontbreken van lijnvormige elementen zoals bomenrijen of brede rietkragen binnen het plangebied kan geen sprake zijn van een belangrijke functie als vliegroute voor vleermuizen.

3.2.7 Overige fauna

Aangetroffen soorten
In het verleden zijn rond het plangebied waarnemingen gedaan van Grote vos, Grote weerschijnvlinder en Kleine ijsvogelvlinder (NDFF 2010-2020). Tijdens het veldbezoek werden dergelijke soorten niet waargenomen.

Potentie plangebied
Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor andere beschermde diersoorten in verband met het ontbreken van geschikt biotoop. De waardplanten voor de beschermde vlinders ontbreken in het plangebied.

Groot dikkopje in het plangebied (deze soort is niet wettelijk beschermd).

Blauwe breedscheenjuffer in het plangebied (deze soort is niet wettelijk beschermd).

3.3 Conclusie beschermde soorten

Op grond van §3.2.1 t/m §3.2.7 zijn beschermde, niet vrijgestelde soortgroepen te verwachten die staan weergegeven in Tabel 1. In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de aangetroffen soortgroepen in en nabij het plangebied en de potenties daarvoor binnen het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt onderzocht welke gevolgen voor deze soortgroepen worden verwacht door het uitvoeren van de plannen.

Tabel 1.
Eerder volgens literatuuropgave vastgestelde soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten in/nabij het plangebied (kolom 2) en verwachte voorkomen daarvan binnen het plangebied (kolom 3).

**Vaste rust- en verblijfplaatsen*

Beschermde, niet vrijgestelde soorten	**Aangetroffen nabij het plangebied (literatuur en veldbezoek)**	**Potentieel aanwezig binnen het plangebied**
Planten	nee	nee
Vissen	nee	nee
Amfibieën	nee	nee
Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten	ja	ja
Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	ja	nee*
Grondgebonden zoogdieren	ja	ja
Vleermuizen		
verblijfplaats	ja	nee
foerageergebied	ja	ja
vliegroute	?	nee
Overige beschermde fauna	ja	nee

4 Effectbeoordeling en maatregelen

Door het plan kunnen verschillende negatieve effecten optreden in het plangebied. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van de nieuwe situatie.

De te verwachten soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten worden in dit hoofdstuk besproken. Ze zijn samengevat in de derde kolom van Tabel 1. De aanwezigheid van deze soortgroepen kan van invloed zijn op de verdere procedure. De (negatieve) effecten die kunnen optreden bij de werkzaamheden worden onderzocht. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

Voor andere soortgroepen met niet beschermde of vrijgestelde soorten geldt altijd de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

4.1 Vogels

Vogelnesten kunnen worden vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals het rooien en kappen van struiken en bomen diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatie-toplaag.

Soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de betrokken soorten. Als onverhoopt buiten deze periode vogels broedend aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld.

Wanneer in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk – voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels – het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn. Hierbij mogen geen mogelijke nestplaatsen van jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt.

Soorten met jaarrond beschermde nesten
Als er bosschages worden gekapt die geschikt kunnen zijn voor jaarrond beschermde vogelsoorten (zie Figuur 2), zal aanvullend onderzoek gedaan moeten worden.

4.2 Grondgebonden zoogdieren

Bij het verwijderen van de toplaag en het vergraven van de randzones of de oevers kan schade optreden voor verblijvende beschermde zoogdieren zoals Bunzing, andere marterachtigen en Egel. Ook bij het rooien en kappen van struwelen kunnen verblijfplaatsen van dergelijke beschermde zoogdieren beïnvloed worden.

Het is derhalve noodzakelijk om voorafgaand aan ingrijpende werkzaamheden in randzones en in struwelen/bosschages, vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren.

De intensief gebruikte akkers worden niet geschikt geacht als gebied waar beschermde grondgebonden zoogdieren verblijven. Het is wel mogelijk dat beschermde grondgebonden zoogdieren zich incidenteel op deze akkers bevinden. Deze akkers vormen echter geen essentieel deel van het leefgebied.

4.3 Vleermuizen

Foerageergebied
Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

4.4 Conclusie effectbeoordeling

Negatieve effecten van de plannen op beschermde soort(en) (indien aanwezig) zijn niet uit te sluiten. Het gaat om werkzaamheden in de randzones en oevers. Met randzones en oevers worden de kleine bosschages en de begroeide randen van de weilanden en akkers tegen en op taluds van grote greppels en sloten bedoeld.

In het geval van werkzaamheden in deze delen van het plangebied (Figuur 2) is onderzoek naar kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel), Egel en Provinciaal beschermde vogelsoorten nodig.

In Tabel 2 staan de perioden aangegeven wanneer dit onderzoek kan worden uitgevoerd. Tevens wordt het aantal bezoekrondes vermeld.

Tabel 2
Optimale periode voor uit te voeren vervolgonderzoek naar beschermde soorten of soortgroepen die zijn aangetroffen of worden verwacht in het plangebied.
**=Bij kap van bomen/bosschages en werk in randzones/oevers.*

Soort/Soortgroep	Optimale periode	Aantal bezoeken
Vogels		
Overige jaarrond beschermde soorten Overijssel*	april-juni	4
Grondgebonden zoogdieren		
Bunzing*	(maart) mei-augustus (jaarrond)	3
Egel*	(maart) mei-augustus	3
Hermelijn*	(maart) mei-augustus (jaarrond)	3
Wezel*	(maart) mei-augustus (jaarrond)	3

5 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving

In hoofdstuk 3 en 4 is beschreven welke beschermde soorten kunnen voorkomen en welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben. De Wet Natuurbescherming kent naast soortbescherming ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving, in het bijzonder die van de Natura 2000-gebieden en betreffende behoud van grootschalige houtopstanden (Zie Bijlage 1.3).

Naast bepalingen uit de Wnb kunnen gebieden ook beschermd zijn onder de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als Provinciaal aangewezen 'Weidevogelleefgebied' of 'Belangrijk weidevogelgebied'.

Hieronder wordt aangegeven welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

5.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op meer dan drie kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, het Wierdense Veld. Gezien de grote afstand en de uit te voeren werkzaamheden worden op voorhand geen directe negatieve gevolgen verwacht van de plannen zoals licht, geluid of optische verstoring. Er hoeft hiernaar geen nadere toetsing uitgevoerd te worden.

Het geplande project leidt mogelijk tot verhoogde emissie van stikstof. Aanbevolen wordt een analyse uit te voeren van de hierdoor mogelijk veroorzaakte extra depositie van stikstof op gevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Als deze depositie boven 0,00 mol/ha/jaar komt bestaat een vergunningsplicht.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN, inclusief de zogenaamde verbindingszones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden (zie Figuur 3). Er kunnen geen negatieve effecten door de plannen op het NNN gebied optreden. De plannen hoeven verder niet getoetst te worden aan beschermde waarden binnen dit netwerk.

5.3 Houtopstanden

Er worden geen buiten de (volgens de Wnb bepaalde) bebouwde kom gelegen beplantingen gekapt, groter dan 1000 m². Daarnaast voorziet het plan niet in het kappen van meer dan 20 bomen in een

rijbeplanting. Op grond hiervan wordt het plangebied niet beschermd als bijzondere houtopstand.`

5.4 Overige relevante wetgeving

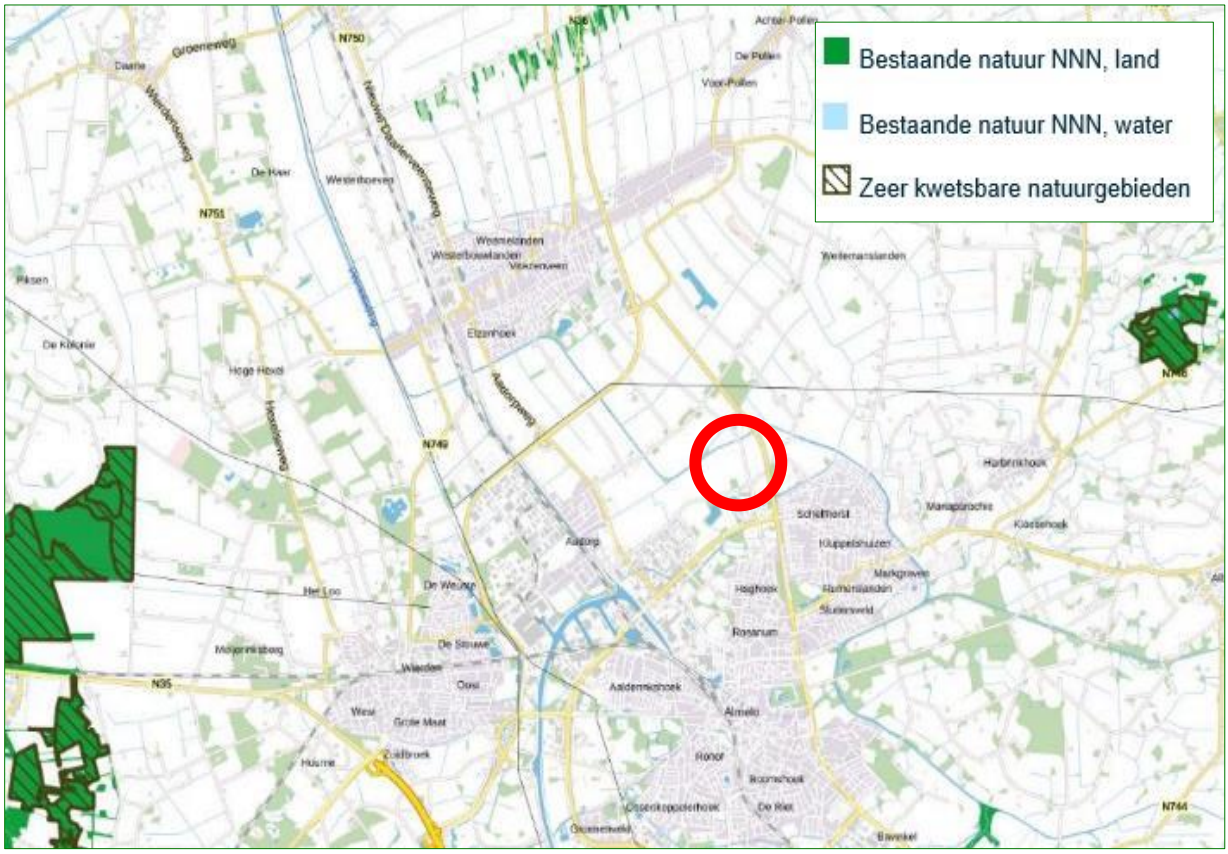
Er is geen overige natuurwetgeving bekend die van invloed kan zijn op de plannen.

5.5 Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden is buiten indirecte gevolgen door mogelijk toegenomen stikstofemissie, op voorhand uit te sluiten dat andere natuurwetgeving dan die beschreven in hoofdstuk 3 en 4 aan de orde is bij uitvoering van de plannen.

Het geplande project leidt mogelijk tot verhoogde emissie van stikstof. Aanbevolen wordt een analyse uit te voeren van de hierdoor mogelijk veroorzaakte extra depositie van stikstof op gevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Als deze depositie boven 0,00 mol/ha/jaar komt bestaat een vergunningsplicht.

Figuur 3.
Ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van het NNN-netwerk.

6 Conclusies

6.1 Beschermde soorten Wnb

- ♣ Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten amfibieën, vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen.
- ♣ Gezien de uitgevoerde toetsing, kunnen van de amfibieën alleen 'vrijgestelde' soorten aanwezig zijn. Voor deze aangetroffen of verwachte 'vrijgestelde' soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als werkzaamheden worden verricht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zoals het besproken plan.
- ♣ In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- ♣ In het onderzoeksgebied kunnen jaarrond beschermde vogelsoorten voorkomen. Negatieve effecten zijn niet uit te sluiten als bosschages worden gekapt. Indien bosschages worden gekapt is onderzoek naar voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten noodzakelijk (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of kennisdocumenten één of meer van deze soorten aangetroffen, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ Voor het mogelijk incidentele terreingebruik van de akkers in het plangebied door vogels met jaarrond beschermde nesten wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat dit onderdeel van het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter leefgebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vogels kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- ♣ In het onderzoeksgebied kunnen beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het gaat om de Egel en kleine marterachtigen. Negatieve effecten zijn niet uit te sluiten als bosschages worden gekapt en struweel of begroeiing in de randzones verwijderd wordt. Indien bosschages worden gekapt of struweel en begroeiing in de randzones verwijderd wordt is onderzoek naar voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten noodzakelijk (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of kennisdocumenten één of meer van deze soorten aangetroffen,

dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.

- ♣ Voor incidenteel aanwezige kleine marterachtigen en Egels in de intensief beheerde akkers, en Eekhoorns in de randzones, wordt geen belangrijk negatief effect verwacht vanwege de grootte van het plangebied en de ruime aanwezigheid vergelijkbaar en beter biotoop in de naaste omgeving. De dieren kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.
- ♣ Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

6.2 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving

- ♣ Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden is op voorhand uit te sluiten dat andere natuurwetgeving aan de orde is dan die hierboven beschreven in §6.1.
- ♣ Op de mogelijke ‘Aerius’-berekening na is er gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten dat andere natuurwetgeving aan de orde is dan die hierboven beschreven in §6.1.

6.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving geldt de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan zodanig worden gewerkt dat richting te behouden leefgebied van aanwezige fauna zodat dieren niet ingesloten raken en (meer) kans hebben te vluchten.
- ♣ Bij de werkzaamheden zal buiten het broedseizoen (maart-augustus) worden gewerkt.
- ♣ Bij de werkzaamheden moet voorkomen worden dat ’s nachts met sterke bouwverlichting wordt gewerkt.

7 Natuurwaarden verhogen op zonneparken

Met behulp van enkele eenvoudige maatregelen kan de natuur in en rond zonneparken versterkt worden en krijgen planten en dieren in deze nieuwe ontwikkelingslocaties de ruimte. In het geval van Aadijk fase 2 is deze ruimte wellicht essentieel om het plan door te kunnen laten gaan.

Op een zonnepark zijn twee typen ruimten te onderscheiden die waar natuurwaarden gerealiseerd kunnen worden. Het gaat om:

- ♣ open ruimte tussen en onder de zonnepanelen.
- ♣ de ruimte direct rondom het zonnepark.

7.1 Open ruimte tussen en onder de zonnepanelen

Bloemrijk en kruidenrijk grasland.
Deze ruimte kan ingericht worden als bloemrijke en kruidenrijke weide. Door extensief maaibeheer (of begrazing) zonder bemesting toe te passen op deze weides krijgen insecten, vogels en kleine zoogdieren een kans om te profiteren van de bloemen en zaden. Bloemrijke weiden zijn goed voor het behouden van vlinders en bijen. Zonneparken waarbij de bodem bedekt is met kunstgrasmatten is wellicht kostenbesparend maar vervuilend, onaantrekkelijk en **negatief** voor biodiversiteit. Het is belangrijk voor de ontwikkeling van kruidenrijk grasland om met de positie van de panelen zoveel mogelijk licht op de bodem te laten doordringen.

Het is zeer belangrijk, vooral voor kleine zoogdieren en amfibieën maar ook voor zaadzetting van sommige kruiden en voor overwinterende insecten dat gefaseerd wordt gemaaid en nooit het gehele terrein in één keer kaal is. Minimaal 30-40% dekking biedende vegetatie aanhouden en het maaibeheer aanpassen op het voorkomen van opslag van houtige gewassen is ideaal.

Poelen, sloten en greppels
Behoud de bestaande **greppels** in een perceel, door dit reliëf in de bodem ontstaat meer biodiversiteit in flora en fauna. Door de aanwezigheid van poelen, greppels en depressies kunnen ook amfibieën en libellen profiteren van een zonnepark. Veel libellen en amfibieën (kikkers, padden, salamanders) zijn voor hun voorplanting afhankelijk van kleine wateren en poelen.

Takkenrillen, houtstappels en broeihopen.
Door de aanleg van **takkenrillen** en houtstapels kunnen kleine zoogdieren profiteren als Bunzing, Hermelijn en Wezel. Door de aanleg van broeihopen kan Ringslang profiteren.

Insectenhotels of nestkastjes.
Op een zonnepark **kunnen** ook insectenhotels of nestkastjes opgehangen worden. Dit versterkt de ecologische waarde van het terrein.

7.2 De ruimte direct rondom van het zonnepark.

Struiken en bosschages
Rond het zonnepark aanleggen van bijvoorbeeld een meidoornhaag is een ideale biotoop voor broedende zangvogels. Tevens kan de stekelige meidoornhaag onbevoegde personen buiten het zonnepark houden. Een haag met struiken onttrekt de panelen ook uit het oog van de omgeving.

Water rondom
Het verbreden van wateren rondom planpercelen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers met oeverbegroeiing vormt een leefgebied voor vele dier en planten soorten.

Zorg voor verschillende waterdiepten. Een diep vorst vrij deel is voor vissen en amfibieën een mogelijkheid om de winter door te komen.

Hekwerk en verlichting
Zorg bij het plaatsen van een hek rondom het terrein niet voor een totale afstuiting van het terrein voor dieren. Zorg voor een kier aan de onderzijde van het hek voor bijvoorbeeld de Egel.

Let bij eventuele verlichting op het terrein dat deze vogel en/of vleermuis vriendelijk is.

Kansen
Een zonnepark kan de biodiversiteit in een gebied verhogen. Het kan een plek zijn waar dieren hun leefgebied hebben: voedsel zoeken, rusten, voortplanten/broeden, opgroeien en overwinteren. Een zonnepark kan daarbij een ‘stepping stone’ of verbinding zijn tussen natuurgebieden.

8 Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels. Schuyt & Co.,* Haarlem.

BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren.* – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kennis-centrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9.* Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika.* Tirion Natuur.

FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.

HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen.* Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.

HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.

KNAAP, F.N.M. VAN DER, 2020. *Zonnepark Aadijk Fase 2 te Almelo*. G&G-rapport QS2020-040. Van der Goes en Groot, Alkmaar.

KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding.* Provincie Noord-Holland, Noordhol-landse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.

LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie.* Utrecht.

SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009.* Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5.* Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VLEERMUISVAKBERAAD (NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING VZZ EN GEGEVENSAUTORITEIT NATUUR). *Vleermuisprotocol 2017*, 13 maart 2017.

9 Bijlagen

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn (HRL) en Vogelrichtlijn (VRL).

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Bijlage 1.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de HRL en soorten genoemd in de VRL.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 2.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 2.
Vrijgestelde soorten per provincie.
Rood=niet vrijgesteld.

	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZH	ZL
Zoogdieren												
Aardmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+	+	+		+	+				+	+	+
Dwergmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+[1]						
Egel	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hermelijn	+	+	+		+	+				+	+	
Huisspitsmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ondergrondse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+[2]						
Tweekleurige bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Veldmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+	+	+		+	+				+	+	
Wild zwijn							+					
Woelrat	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen												
Bruine Kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+[3]						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+[4]						
Meerkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

*: algemene vrijstelling wanneer soorten zich in/op gebouwen en bijhorende erven bevinden

+[1]:geldt in de periode maart-april en juli t/m november

+[2]:geldt in de periode 15 augustus t/m februari

+[3]:geldt in de periode juli t/m september

+[4]:geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober

Bijlage 1.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen[1]

2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.

4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 1.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

[1] *Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.*

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn
Ontheffing is nodig:
- in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn
Ontheffing is nodig:
- ter bescherming van flora en fauna.
- in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten
Ontheffing is nodig:
- ter bescherming van flora en fauna.
- in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van ‘vaste rust- of verblijfplaatsen’ en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën ‘broedvogels met jaarrond beschermde nesten’, categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in principe jaarrond zijn beschermd met beschermingscategorie: **1** = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats; **2** = koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop; **3** = soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing; **4** = soorten die niet of nauwelijks zelf in staat zijn een nest te maken.
Buizerd	4	
Gierzwaluw	2	
Grote gele kwikstaart	3	
Havik	4	
Huismus	2	
Kerkuil	3	
Oehoe	3	
Ooievaar	3	
Ransuil	4	
Roek	2	
Slechtvalk	3	
Sperwer	4	
Steenuil	1	
Wespendief	4	
Zwarte wouw	4	

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf kan het zijn dat zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan moet worden betrokken.

Voor soorten met jaarrond beschermde nesten kan soms, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een ‘omgevingscheck’ is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, kan de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met ‘bijzondere’ vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook soorten met jaarrond beschermde nesten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als ‘zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen’.

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode, hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld.

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschappelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0

Habitattoets
Wanneer plannen bestaan uit een project en ook voor zogenaamde ‘andere handelingen’ in of rond een Natura 2000-gebied, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel ‘Habitattoets’ genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een ‘passende beoordeling’. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten

met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend.

Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten.

Externe werking
Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000-gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Aangetoond moet worden dat geen negatieve gevolgen mogelijk kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Bijlage 1.4 Overige gebiedsbescherming

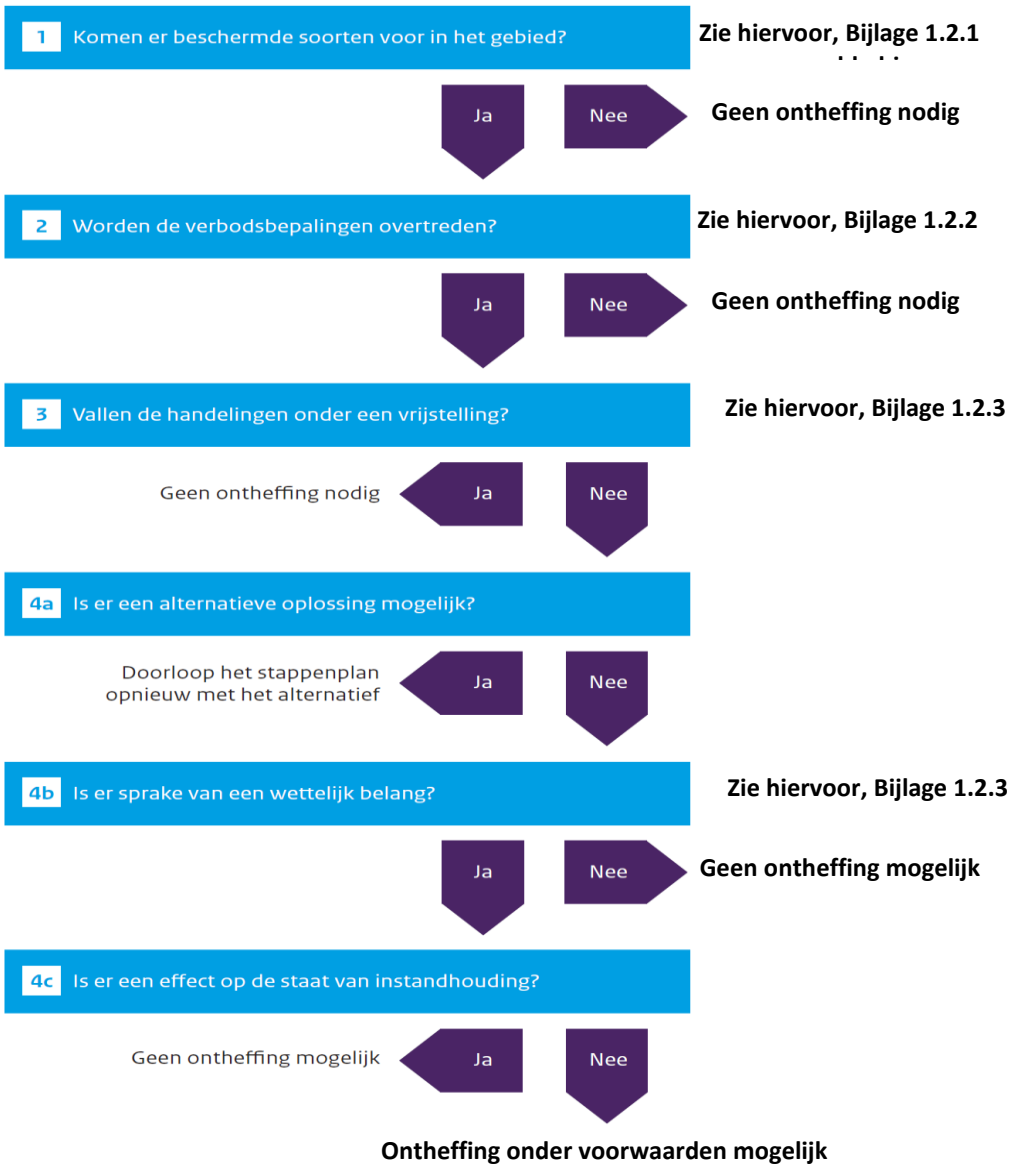
Bijlage 1.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN), in de wet: Ecologische Hoofdstructuur EHS

Via de Wet Ruimtelijke Ordening wordt het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur EHS) planologisch beschermd. Op grond van artikel 2.10.4 Barro geldt er een algemeen beschermingsregime voor EHS-gebieden. Dit algemene regime bestaat eruit dat er geen toestemming mag worden verleend aan activiteiten die per saldo leiden tot een significante aantasting van de zogenaamde 'wezenlijke kenmerken en waarden' of tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Toestemming voor dergelijke activiteiten kan wel worden gekregen indien er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd. In de provinciale verordening moet dit 'nee tenzij'-regime zo worden vastgelegd dat hieraan in alle bestemmingsplannen en/of omgevingsvergunningen voor het afwijken van bestemmingsplannen wordt voldaan.

Bijlage 1.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Figuur 4.
Stappenplan procedure ecologisch onderzoek en ontheffing

Bijlage 1.4.3 Houtopstanden

Houtopstanden groter dan 10 are of bomenrijen bestaand uit meer dan 20 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom, zijn beschermd. Men dient vergunning of ontheffing te verkrijgen indien dergelijke houtopstanden moeten worden gekapt of gerooid. In sommige gevallen is een herplantplicht aan de orde.

Bijlage 1.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 4 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- Een activiteitenplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk ‘aan te haken’ bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de ‘Wet algemene bepalingen omgevingsrecht’ (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat ‘Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten’. Ook hierbij dient een activiteitenplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een ‘Verklaring van geen bedenkingen’ (VVGB) afgeeft voor het ‘natuur’ onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes, strafrechtelijke vervolging of het stilleggen van werkzaamheden

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl

Bijlage	**3** Berekening stikstofdepositie, Cauberg-Huygen, d.d. 9 juli 2021

Bezoekadres:
De Waal 18
5684 PH Best
Postadres:
Hoofdweg 70
3067 GH Rotterdam

T +31 (0)88-5152505
E info@cauberghuygen.nl
W http://www.cauberghuygen.nl

K.V.K. 58792562
IBAN NL71RABO0112075584

Notitie **06547-52871-04**
Zonnepark Almelo Aadijk fase II;
stikstofdepositie aanlegfase

Datum	Referentie	Behandeld door
9 juni 2021	06547-52871-04	M. Linssen/BBa

1 Inleiding

Door Cauberg Huygen B.V. is in overleg met Mees Ruimte & Milieu ten behoeve van de aanlegfase van een zonnepark aan de Aadijk te Almelo (fase II) een berekening uitgevoerd met AeriusCalculator, versie 15-10-2020, ter beeldvorming van de stikstofdepositie in omliggende Natura 2000 gebieden.

Figuur 1.1: Locatie zonnepark

Tijdens de aanlegfase treedt, met het vrijkomen van uitlaatgassen vanuit verbrandingsmotoren van bouwmaterieel en bouwverkeer, emissie op van stikstof naar de omgevingslucht, hetgeen tot vermesting en verzuring zou kunnen leiden ter plaatse van hiervoor gevoelige habitat in omliggende Natura 2000-gebieden.

Als uit de berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/jaar, dan leidt deze fase niet tot een toename van de depositie, zodat geen vergunning benodigd is ingevolge de Wet natuurbescherming.

In voorliggende notitie wordt de onderbouwing geleverd voor de gehanteerde stikstofvracht en worden de rekenresultaten gepresenteerd en besproken.

2 Stikstofemissies aanlegfase

Tijdens de aanlegfase wordt op de locatie dieselmaterieel met verbrandingsmotoren ingezet, en vinden van en naar de locatie bewegingen plaats van bouwverkeer. In bijlage I is een opgave van inzet van bouwverkeer en bouwmaterieel opgenomen.

2.1 Bouwmaterieel

De verwachting is dat de aanlegfase circa 32 weken zal gaan duren. Voor de aanlegfase wordt rekening gehouden met inzet van diesel- en benzine gedreven materieel.

Conform de vraagstelling van de gemeente is bij het dieselgedreven materieel een onderscheid gemaakt tussen belaste en onbelaste uren. Daarbij is uitgegaan van de situatie dat het materieel gemiddeld 30%[1] van de totale inzet stationair (onbelast) draait en in die tijd een verbruik heeft afhankelijk van de cilinderinhoud. Het benzine gedreven materieel is gemodelleerd op basis van uren en is 100% belast. In tabel 2.1 zijn de mobiele voertuigen weergegeven die ingezet worden met de bijbehorende vermogens, bedrijfsduur en bouwjaar.

Tabel 2.1: Overzicht dieselmaterieel aanlegfase

Type materieel	Brandstof	Vermogen (kW)	Uren gehele aanlegfase	Bouwjaar
Funderingsmachine (graafmachine)	Diesel	60	320	2015 of later
Quad met laadback (intern transport)	Benzine	20	1280	2007 of later
Quad zonder laadback (inspectie)	Benzine	20	640	2007 of later
Graafmachine	Diesel	100	720	2015 of later
Maaimachine onkruid tijdens aanleg	Benzine	10	300	2007 of later

Voor de funderingsmachine van 60 kW wordt uitgegaan van 224 uren belast a 13 l/u en 96 uur onbelast a 0,3771 l/l/u. In totaal 3014 liter.

Voor de graafmachine van 100 kW wordt uitgegaan van 504 uren belast a 21 liter/u en 216 uren onbelast a 0,3771 l/l/u. In totaal 10883 liter.

Gemodelleerd is op basis van de liter verbruiken zoals deze zijn opgenomen in de in oktober 2020 beschikbaar gekomen TNO tabellen. Dit wordt gezien als een worst case beschouwing voor onderhavige locatie.

[1] Conform het onderzoek van TNO blijkt dat gemiddeld 30% van de tijd materieel stationair draait (TNO 2020 R11528, http://publications.tno.nl/publication/34637323/OfCtXZ/TNO-2020-R11528.pdf).

2.2 Bouwverkeer

Het bouwverkeer bestaat uit vrachtwagens (transport) en bestelbussen en personenwagens (in hoofdzaak arbeid). De voertuigbewegingen van bouwverkeer zijn gemodelleerd als lijnbron 100% stagnerend. Er is voor de gehele aanlegfase gerekend met 906 bewegingen van zware vrachtwagens en 1920 bewegingen van lichte voertuigen.

2.3 Vrachtwagens op terrein

Ter beeldvorming van de emissie van stikstof ten gevolge van motoraanspraak tijdens manoeuvreren op terrein en tijdens loshandelingen wordt uitgegaan van een gemiddelde duur per vrachtwagen van 10 minuten. Voor de in totaal 453 vrachtwagens wordt uitgegaan van 76 stationaire uren. De emissie gedurende deze periode wordt gebaseerd op de emissie voor stagnerend rijdend zwaar vrachtverkeer. AeriusCalculator rekent per gereden kilometer 100% stagnerend met een emissie van 7,5446 gram NOx en 0,0681 gram NH_3. Uitgaande van een gemiddelde rijsnelheid van 5 kilometer per uur correspondeert dit met een emissie van 0,0377 kg NOx per uur en 0,0003 kg NH_3 per uur. Voor de vernoemde 76 uren komt dit overeen met 2,85 kg NOx en 0,02 kg NH_3. Deze emissie is gemodelleerd met een oppervlaktebron.

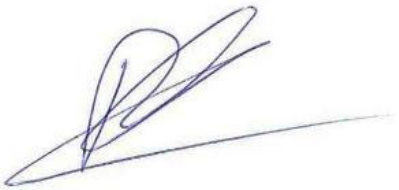
3 Rekenresultaat en conclusie

De voormelde uitgangspunten ten aanzien van bouwmaterieel en bouwverkeer zijn in een AeriusCalculator model gemodelleerd. De berekening, kenmerk RR7pfEPyVA9y (09 juni 2021), heeft geen depositiewaarden opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Het in- en uitvoerbestand is toegevoegd als bijlage II.

De activiteiten leiden niet tot een toename van de stikstofdepositie, zodat geen vergunning benodigd is ingevolge de Wet natuurbescherming.

Cauberg Huygen B.V.

De heer ing. R.F.H. Schoonbrood
Adviseur

Bijlagen

Bijlage I	Opgave verkeer en materieel
Bijlage II	Aeriusberekening

Bijlage I Opgave verkeer en materieel

Zonnepark Almelo Aadijk II 8-6-2021

Omvang terrein 51 ha

Duur aanleg 32 weken

Aanvoer materiaal - aantallen vrachtwagens			
Onderdelen:	Duur onderdeel in weken	Aantal vrachtwagens per week	Aantal vrachtwagens gedurende onderdeel
Bouwweg realiseren	1,5	5	7,5
Bouwplaats inrichten	2	8	16
Hek	1,5	2	3
Onderconstructie	8	12	96
Kabels	4	5	20
Modules	8	24	192
Omvormers	1,5	6	9
Overige onderdelen	6	2	12
Kranen	1	2	2
Transformatoren	1	18	18
Substation (middenspanning)	1,5	4	6
Narooien en nazorg na oplevering	1,5	5	7,5
Overig: Onderhoud sanitaire voorzieningen	32	1	32
Overig: Afvoer restafval	32	1	32
Aantal vrachtwagens totale aanlegfase			**453**

Aanvoer arbeid - aantallen lichte voertuigen			
	Periode met voertuigbewegingen in weken	Aantal voertuigen per week	Aantal voertuigen gedurende aanlegfase
Bestelbus	32	10	320
Personenwagen	32	20	640
Aantal lichte voertuigen totale aanlegfase			**960**

Materieel							
	Aanwezigheid materieel in weken	Aantal machines aanwezig	Aantal machinedagen gedurende aanlegfase	Vermogen [kW]	Bouwjaar	Bedrijfsduur per dag [uren]	Bedrijfsuren gedurende aanlegfase [uren]
Funderingsmachine	8	1	40	60	2015 of later	8	320
Quad met laadback	32	1	160	20	2007 of later	8	1280
Quad zonder laadback (inspectie)	32	1	160	20	2007 of later	4	640
Graafmachine	9	2	90	100	2015 of later	8	720
Maaimachine onkruid tijdens aanleg	15	1	75	10	2007 of later	4	300

Bijlage II Aeriusberekening

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Aanleg zonnepark Almelo Aadijk (fase II)

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
SolarEnergyWorks B.V.	Aadijk, xxxx Almelo

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Aanleg zonnepark Almelo Aadijk fase II, 51 ha	RR7pfEPyVA9y

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
09 juni 2021, 17:17	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	140,36 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

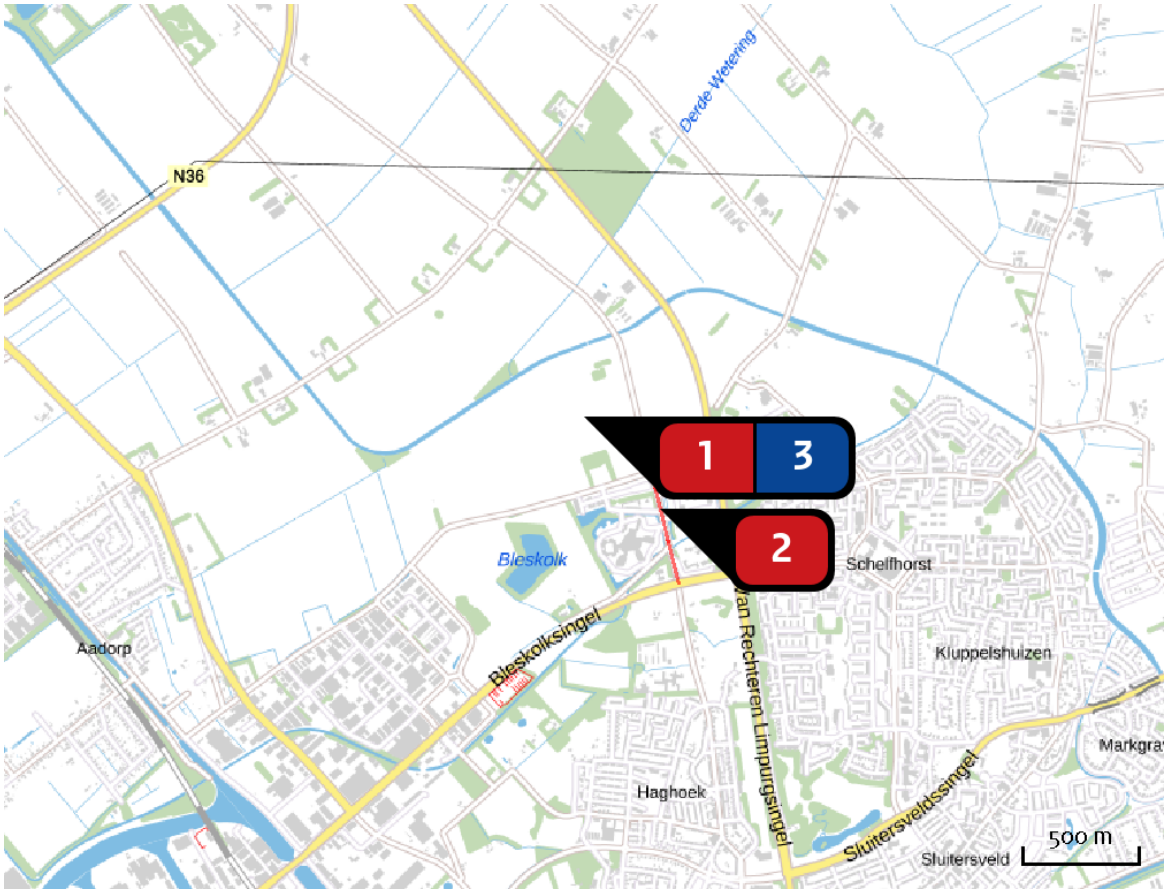
Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanleg zonnepark Almelo Aadijk fase II, 51 ha

Locatie

Aanleg zonnepark Almelo Aadijk (fase II)

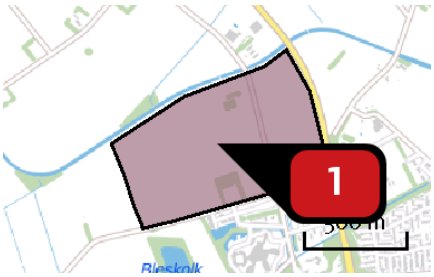
Emissie

Aanleg zonnepark Almelo Aadijk (fase II)

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bouwmaterieel Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	134,98 kg/j
2		Bouwverkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	2,48 kg/j
3		Vrachtwagens op terrein Anders... | Anders...	-	2,90 kg/j

Emissie (per bron)

Aanleg zonnepark Almelo Aadijk (fase II)

Naam	Bouwmaterieel
Locatie (X,Y)	241584, 489332
NOx	134,98 kg/j
NH3	< 1 kg/j

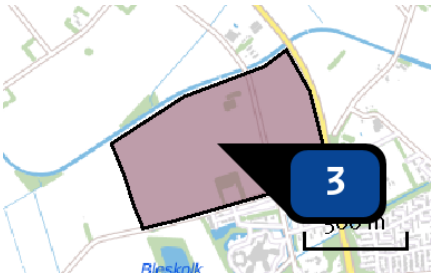
Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	Funderingsmachine	3.014	96	3,0	NOx NH3	11,53 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Graafmachine	10.883	216	5,0	NOx NH3	43,14 kg/j < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Quad met laadbak	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	51,23 kg/j < 1 kg/j
AFW	Quad	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	25,61 kg/j < 1 kg/j
AFW	Maaimachine	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	3,48 kg/j < 1 kg/j

Naam	Bouwverkeer
Locatie (X,Y)	241911, 488939
NOx	2,48 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	906,0 / jaar	NOx	2,16 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	1.920,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Vrachtwagens op terrein
Locatie (X,Y)	241584, 489332
Uitstoothoogte	1,0 m
Oppervlakte	49,8 ha
Spreiding	0,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	2,90 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210525_2040287d5b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage	**4** Participatieplan, SolarEnergyWorks, 8 juli 2020

Participatieplan Almelo Aadijk II

Project	*Zonnepark Almelo Aadijk II*
Status	*Definitief 1.0*
Projectnummer	*20065*
Datum	*8 juli 2020*

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer

info@meesruimteenmilieu.nl | www.meesruimteenmilieu.nl | | IBAN NL94ABNA0587770562 | KvK 34237628

COLOFON

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer

085 – 744 08 38

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Mees Ruimte & Milieu.

Inhoudsopgave

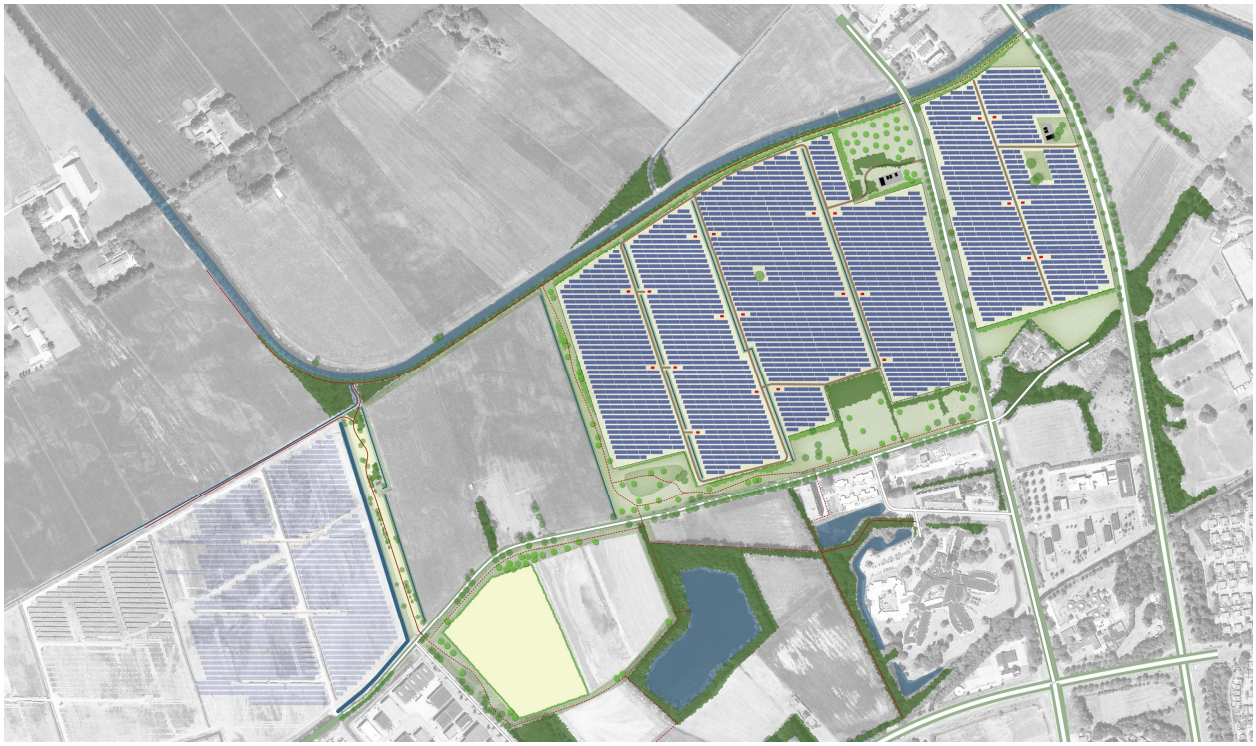
INLEIDING 3
WAT EN WAAROM 5

2.1 Planparticipatie 5
2.2 financiële participatie 6

HOE 8

3.1 Keukentafelgesprek (één-op-één) 8
3.2 Informatiebijeenkomst op uitnodiging 8
3.3 Uitnodiging tot uitwisseling van informatie 9
3.4 COVID-19 9

WANNEER 10

Hoofdstuk 1
Inleiding

Dit participatieplan beschrijft de wijze waarop de omgeving door ons als initiatiefnemer betrokken wordt bij de ontwikkeling van het plangebied Almelo Aadijk II tot een- gebied waar grootschalige duurzame energieopwekking wordt gecombineerd met deels nieuwe en gewijzigde agrarische en recreatieve functies. Een onderdeel van de ontwikkeling is het zorgen voor een logische en passende aansluiting op de naastgelegen omgeving.

De gemeente Almelo beschrijft in de energieladder voor grootschalige duurzame ontwikkelingsprojecten het volgende:

“Grootschalige duurzame energieopwekking raakt aan hoe we wonen, werken en leven. Het is belangrijk om de wensen en zorgen van mensen die het raakt mee te wegen in de keuzes die gemaakt worden. Draagvlak en acceptatie kunnen gerealiseerd worden als besluitvorming transparant is en de lusten en lasten eerlijk verdeeld worden.

De eerlijke verdeling van lusten en lasten moet breed geïnterpreteerd worden, niet alleen financieel maar bijvoorbeeld ook ruimtelijk en sociaal. Dit betekent bijvoorbeeld dat inwoners en bedrijven de kans krijgen om mee te denken over een initiatief en zo mogelijk ook kunnen delen in de opbrengst. Meedenken is voor veel mensen een voorwaarde om mee te doen”.

Dit plan beschrijft de wijze waarop het ‘meedenken en meedoen’ door de inwoners van Almelo zal worden ingevuld.

Hoofdstuk 2
Wat en Waarom

De activiteiten rondom participatie zijn onderdelen van de totale ontwikkeling van het gebied. Het bedenken, beschrijven en uitvoeren van het participatieproces kent in hoofdlijnen de volgende fasen:

1. Inventariseren mogelijke betrokkenen bij samenspraak;
2. Inventariseren eerdere communicatie met betrokkenen en belanghebbenden;
3. Participatieplan (vaststellen participatievorm) en planning;
4. Vervolgproces participatieplan.

De onder punt 1 genoemde inventarisatie is uitgevoerd. Punt 2 is voor deze nieuwe ontwikkeling niet aan de orde. Punt 3 is het voorliggende participatieplan met de beschrijving van de uitvoering zoals genoemd in punt 4.

Participatie omschrijven als ‘meedenken en meedoen’ verklapt dat er een splitsing kan worden gemaakt tussen planparticipatie (het meedenken over het plan) en financiële participatie (op een of andere manier financieel profiteren van het plan).

2.1 PLANPARTICIPATIE

De eerste stap van de participatie heeft betrekking op de planparticipatie. Daarbij willen we op meerdere manieren in gesprek gaan met omwonenden en andere belanghebbenden. Het doel van deze gesprekken is om wensen en behoeften te bespreken en de concept plannen daar mogelijk op aan te passen. Wij verzorgen, tijdens of na deze gesprekken, de terugkoppeling over de aanpassingen van het plan of de motivatie waarom bepaalde aanpassingen niet of slechts gedeeltelijk mogelijk zijn.

Naast planparticipatie zal ook alvast verkend worden in de gesprekken welke behoeften er bestaan op het gebied van financiële participatie.

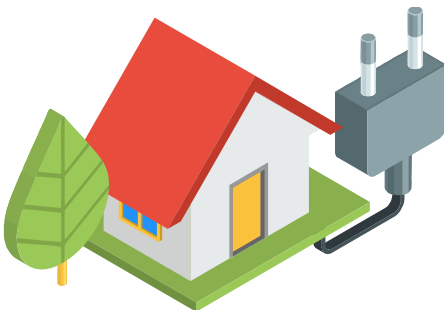
Om een zinvol gesprek te kunnen voeren zullen wij een concreet plan voorleggen waarop gereageerd kan worden. Dit heeft voor- en nadelen. Het gevoel kan ontstaan dat het plan al helemaal dichtgetimmerd is en er sprake is van schijninspraak. Wij willen dit ondervangen door aan te geven dat wij dit plan graag op deze wijze willen ontwikkelen, omdat het is ontstaan na een uitvoerige analyse van de omgeving. Het is alleen nog niet getoetst op de beleving van omwonenden en andere belanghebbenden bij deze ontwikkeling. Deze insteek geeft ons inziens aan de gesprekspartners een realistisch beeld van de ruimte die er vanuit ons geboden kan worden om wensen en behoeften in het plan te verwerken.

2.2 FINANCIËLE PARTICIPATIE

De tweede stap van de participatie heeft betrekking op de financiële participatie. De doelgroep van deze vorm van participatie bestaat uit alle inwoners van en bedrijven in Almelo. Mede op basis van de resultaten van de geïnventariseerde behoeften uit de planparticipatie wordt geïnventariseerd welke vormen van financiële participatie gewenst zijn.

Voor de financiële participatie denken wij aan een combinatie van crowdfunding en een eenmalige of periodieke bijdrage aan een duurzaamheids- of gebiedsfonds. Bij crowdfunding kunnen omwonenden en inwoners van en bedrijven in de gemeente op diverse wijze voorrang krijgen of extra voordeel krijgen. De details van beide methoden dienen verder uitgewerkt te worden en zijn ook mede afhankelijk van de terugkoppeling vanuit de participatiegesprekken en bijeenkomsten en eisen die vanuit de gemeente worden gesteld op het gebied van leges en OZB.

Om de energietransitie in de gemeente te versnellen, kan ook gedacht worden aan de levering van zonnepanelen tegen kostprijs aan inwoners van de gemeente gedurende de realisatie van het park. In overleg met de gemeente kan deze mogelijkheid worden toegevoegd in het voorstel. Het resultaat van beide stappen bestaat uit verslaglegging en bundeling van de resultaten en gespreksverslagen die inzicht geven in de wijze waarop de participatie heeft plaatsgevonden en welke wensen en behoeften wel en niet ingevuld worden. Dit geheel wordt toegevoegd als onderdeel van de planologische vergunningprocedure die vereist is voor de ontwikkeling.

Via Zonnepanelendelen konden omwonenden van Zonnepark Aadijk investeren in zonnepanelen. Op deze manier wordt de mogelijkheid geboden om groene stroom uit het park af te nemen met Vattenfall én mee te investeren in het park. Zonnepark Aadijk is goed voor het opwekken van groene stroom voor meer dan 10.000 huishoudens, oftewel één derde van Almelo. Inmiddels zijn alle obligaties van Zonnepark Aadijk uitverkocht.

ZONNEPARK ALMELO
Aadijk 22,
7610 AA, Almelo.

68.208 zonnepanelen
Jinko Cheetah PERC HC
Huawei omvormers

Verwachte productie jaar 1
21.413.901 kWh

Rente (IRR): 3,5%
Lineaire aflossing
Looptijd 15 jaar

Iedereen kan mee investeren in het zonnepark. Je kunt één of meer ZonneDelen t.w.v. 25 euro kopen. Met een ZonneDeel profiteer je direct van de - op het zonnepark opgewekte - duurzame energie. Net zoals bij een zonnepaneel op je eigen dak beweegt het rendement van je ZonneDeel mee met de stroomprijs en de hoeveelheid opgewekte zonne-energie.

Meer informatie op https://www.zonnepanelendelen.nl/project/almelo/ en https://www.vattenfall.nl/producten/zonnepanelen/samen-in-zon/

Hoofdstuk 3
Hoe

De eerste stap van de participatie (planparticipatie) bestaat uit het in gesprek gaan met omwonenden en andere belanghebbenden. Wij willen daarbij de volgende aanpak hanteren per omwonende/belanghebbende:

3.1 KEUKENTAFELGESPREK (ÉÉN-OP-ÉÉN)

- Bewoners Almeloseweg 85 en Aadijk 52;

Het betreft bewoners van huizen die veelal aangrenzend zijn aan het plangebied en waarvan de impact op de leefomgeving relatief het grootst is.

3.2 INFORMATIEBIJEENKOMST OP UITNODIGING

- Bewoners Aaboerlaan
- Tuincentrum De Aadijk en landbouwsmederij H. Kwast (Almeloseweg 75 en 75a)

De betreffende bewoners en ondernemers krijgen vooraf informatie over het plan toegestuurd met de uitnodiging voor een plenaire informatiebijeenkomst.

Referentieproject Zonnepark Heikant

3.3 UITNODIGING TOT UITWISSELING VAN INFORMATIE

De volgende instellingen, organisaties en vertegenwoordigers krijgen informatie over het plan toegestuurd met een uitnodiging om mee te denken over de planvorming. De vorm en omvang waarin dit plaatsvindt hangt sterk af van de animo bij de ontvangers van de uitnodiging.

- Agrarische bedrijven en woningen overzijde Lateraalkanaal;
- Zorgappartementencomplex De Greven;
- Zorgcentrum Het Meulenbelt;
- Kinderdagverblijf Villa Kakelbont;
- Scholen De Veenlanden en De Wissel;
- Jeugdzorginstelling Pluryn;
- Kinder- en jeugdpsychiatrie Karakter;
- Armeense kerk;
- Diverse sportverenigingen op sportpark Schelfhorst;
- Wijkraad/-vertegenwoordiging woonkern Aadorp;
- Wijkraad/-vertegenwoordiging woonwijk Schelfhorst;
- Bedrijventerrein Turfkade;
- Gebruikers volkstuinen;
- Gebruikers van het gebied die niet fysiek in de omgeving zijn gevestigd (lokaal actief zijnde belangenorganisaties op het gebied van recreatie en natuurbescherming).

3.4 COVID-19

Onlangs heeft het RIVM de regels tot wederom aangescherpt, waardoor het organiseren van fysieke bijeenkomsten met grotere groepen bemoeilijkt wordt. Uit de afgelopen periode hebben we echter ook de lering getrokken dat bijeenkomsten in het kader van participatie goed vorm te geven zijn via digitale weg. Ook wanneer kleinere groepen samenkomen, blijft de optie open om contactmomenten op een andere manier in te richten. Informatiebijeenkomsten kunnen op afstand worden georganiseerd, waarbij een presentatie zal worden gegeven door SolarEnergyWorks, samen met bijvoorbeeld een landschapsarchitect. Betrokkenen en andere belanghebbenden kunnen deze presentatie online volgen en vragen stellen of input geven.

Hoofdstuk 4
Wanneer

De planning is als volgt:

Keukentafelgesprekken:
- gesprekken: augustus 2020

Informatiebijeenkomst:
- informatie verstrekken: augustus 2020
- informatiebijeenkomst: september 2020

Uitnodiging tot uitwisseling informatie:
- informatie verstrekken: augustus 2020

Vervolg:
- Verwerking ontvangen input: september 2020
- Terugkoppeling verwerking: september/ oktober 2020

Het bovengenoemde participatieproces vindt parallel plaats aan de ontwikkeling van het plangebied en de benodigde ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de omgevingsvergunningaanvraag.

